La Zi

Colecția prezintă legislația actualizată din toate domeniile, grupată pe mai multe fascicule tematice • Textul actelor normative este cel publicat în Monitorul Oficial, modificările și completările ulterioare fiind inserate direct în textul actului de bază • ***Comoditatea în utilizare, prețul accesibil*** și ***apariția foarte rapidă*** sunt principalele argumente care au impus colecția La Zi pe piața de carte din România.

ISBN 973-655-462-7

Editura ALL BECK
Str. Sergent Nuțu Ion, nr. 2, sector 5, București
Tel.: 021-335.32.12, 021-335.32.44, fax: 021-335.32.18
E-mail: comenzi@allbeck.ro

PRECIZĂRI PREALABILE
PRECIZĂRI PREALABILE – SITUAȚIA de FAPT.
TEMA INTRODUCTIVĂ
DE REȚINUT

Cod: 46
Preț: 90.000 lei

La Zi

Codul de procedură civilă

Cu modificările aduse prin O.U.G. nr. 58/2003, aprobată prin Legea nr. 195/2004

Actualizat 1.06.2004

Editura All Beck

La Zi

Colecția prezintă legislația actualizată din toate domeniile, grupată pe mai multe fascicule tematice • Textul actelor normative este cel publicat în Monitorul Oficial, modificările și completările ulterioare fiind inserate direct în textul actului de bază • ***Comoditatea în utilizare, prețul accesibil*** și ***apariția foarte rapidă*** sunt principalele argumente care au impus colecția La Zi pe piața de carte din România.

Cod	Titlu
6	**Clasificarea ocupațiilor din România** actualizat 1.08.2003
7	**Clasificarea produselor și serviciilor asociate activităților (C.P.S.A.)** actualizat 1.08.2003
8	**Legislația achizițiilor publice** actualizat 10.09.2003
9	**Legislația concesiunilor** actualizat 10.09.2003
10	**Codul penal** actualizat 10.09.2003
13	**Legislația funcționarilor publici** actualizat 20.09.2003
16	**Legislația proprietății publice** actualizat 15.10.2003
17	**Legislația rutieră** actualizat 20.10.2003
20	**Legislația taxelor de timbru** actualizat 20.11.2003
23	**Legislația medicală** actualizat 25.11.2003
24	**Codul comercial** actualizat 1.12.2003
25	**Codul familiei** actualizat 1.12.2003
26	**Legislația administrației publice locale** actualizat 5.12.2003
27	**Codul fiscal** în vigoare de la 1.01.2004
29	**Contravenții. Ghid practic** actualizat 20.01.2004
30	**Legislația proprietății intelectuale, vol. I-II** actualizat 1.02.2004
33	**Norme metodologice de aplicare a Codului fiscal** în vigoare de la 6.02.2004
34	**Legislația societăților de asigurare** actualizat 18.02.2004
35	**Legislația pensiilor și asigurărilor sociale** actualizat 25.02.2004
36	**Legislația taximetriei** actualizat 25.02.2004
37	**Curtea Europeană a Drepturilor Omului și România, vol. I-II** actualizat 15.03.2004
39	**Legislația societăților comerciale** actualizat 20.03.2004
40	**Legislația privind comercianții persoane fizice și asociațiile familiale** actualizat 20.03.2004
42	**Contabilitatea societăților comerciale** actualizat 15.04.2004
43	**Legislația falimentului** actualizat 15.05.2004
44	**Codul de procedură penală** actualizat 25.05.2004
45	**Codul de procedură fiscală** actualizat 26.05.2004

ISBN 973-655-462-7

Editura ALL BECK
Str. Sergent Nuțu Ion, nr. 2, sector 5, București
Tel.: 021-335.32.12, 021-335.32.44, fax: 021-335.32.18
E-mail: comenzi@allbeck.ro

~~PRECIZĂRI PREALABILE~~
PRECIZĂRI PREALABILE – SITUAȚIA de FAPT.
TEMA INTRODUCTIVĂ
DE REȚINUT

Cod: 46
Preț: 90.000 lei

La Zi

Codul de procedură civilă

Cu modificările aduse prin O.U.G. nr. 58/2003, aprobată prin Legea nr. 195/2004

Actualizat 1.06.2004

Editura All Beck

Codul de procedură civilă

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale
[Legi]
Codul de procedură civilă
Ed. a 2-a - Bucureşti: Editura ALL BECK, 2004
200 p.; 21 cm *(LA ZI)*
Index
ISBN 973-655-462-7

347.91/.95(498)(094.4)

Editura **ALL BECK** Bucureşti, Str. Serg. Nuţu Ion, nr. 2, sector 5
Tel.: (021) 335.32.12
Fax: (021) 335.32.18
Departamentul distribuţie E-mail: comenzi@allbeck.ro

Redactor: Marius Eftimie
Tehnoredactare computerizată: Cătălin Mantu

Cuprins

Codul de procedură civilă al României

decretat la 9 septembrie 1865
şi promulgat la 11 septembrie 1865

la elaborarea acestui cod s-a plecat de la ediţia oficială a Codului de procedură civilă editată de Ministerul Justiţiei în Octombrie 2000, introducându-se modificările şi completările aduse prin **O.U.G. nr. 138/2000** pentru modificarea şi completarea Codului de procedură civilă (M. Of. nr. 479/2.10.2000); **O.U.G. nr. 59/2001** privind modificarea şi completarea O.U.G. nr. 138/2000 (M. Of. nr. 217/27.04.2001) şi prin **O.U.G. nr. 58/2003** privind modificarea şi completarea Codului de procedură civilă (M. Of. nr. 460/28.06.2003) [aprobată cu modificări şi completări prin **Legea nr. 195/2004** (M. Of. nr. 470/26.05.2004)]

Cartea I
Competenţa instanţelor judecătoreşti [1]

Titlul I. Competenţa după materie

Art. 1. Judecătoriile judecă:

1. în primă instanţă, toate procesele şi cererile, în afară de cele date prin lege în competenţa altor instanţe;

2. plângerile împotriva hotărârilor autorităţilor administraţiei publice cu activitate jurisdicţională şi ale altor organe cu astfel de activitate, în cazurile prevăzute de lege;

---

[1] Prin dec. nr. II/1995 (M. Of. nr. 47/13.03.1995), privind înţelesul noţiunii de „instanţă judecătorească" în cadrul controlului de constituţionalitate pe cale de excepţie, Plenul Curţii Constituţionale a hotărât că:

a) excepţiile privind neconstituţionalitatea legilor şi a ordonanţelor se pot ridica numai în faţa instanţelor judecătoreşti stabilite, conform art. 125 alin. (1) din Constituţie, prin L. nr. 92/1992 şi L. nr. 54/1993;

b) sesizarea Curţii Constituţionale se dispune de instanţa judecătorească în faţa căreia s-a ridicat excepţia de neconstituţionalitate printr-o încheiere, conform art. 23 din L. nr. 47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale.

3. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

Art. 2. Tribunalele judecă:

1. în primă instanță:

a) [1] procesele și cererile în materie comercială al căror obiect are o valoare de peste 1 miliard lei, precum și procesele și cererile în această materie al căror obiect este neevaluabil în bani;

b) procesele și cererile în materie civilă al căror obiect are o valoare de peste 1 miliard lei;

b^1) [2] conflictele de muncă, cu excepția celor date prin lege în competența altor instanțe;

c) procesele și cererile în materie de contencios administrativ, în afară de cele date în competența curților de apel;

d) procesele și cererile în materie de creație intelectuală și de proprietate industrială;

e) procesele și cererile în materie de expropriere;

f) [3] cererile pentru încuviințarea, nulitatea sau desfacerea adopției;

g) [4] *abrogată;*

h) *abrogată;*

i) cererile pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare săvârșite în procesele penale;

j) cererile pentru recunoașterea, precum și cele pentru încuviințarea executării silite a hotărârilor date în țări străine;

2. [5] ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorie în primă instanță, în cazurile expres prevăzute de lege;

3. ca instanțe de recurs, recursurile în cazurile expres prevăzute de lege.

4. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

---

[1] Lit. a) și b) ale pct. 1 al art. 2 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 1 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior acestei modificări, lit. a) și b) aveau următorul conținut: „*a) procesele și cererile în materie comercială, al căror obiect are o valoare de până la 10 miliarde lei inclusiv, precum și procesele și cererile în această materie al căror obiect este neevaluabil în bani;*

b) procesele și cererile în materie civilă al căror obiect are o valoare de peste 2 miliarde lei;".

[2] Lit. b^1) a art. 2 a fost introdusă prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Lit. f) a pct. 1 al art. 2 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I, pct. 2 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior acestei modificări, lit. f) avea următorul conținut: „*f) cererile pentru încuviințarea adopțiilor;*".

[4] Lit. g) și h) ale pct. 1 al art. 2 au fost abrogate prin art. I, pct. 3 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, lit. g) și h) aveau următorul conținut: „*g) cererile privind punerea sub interdicție, declararea dispariției și declararea morții;*

h) cererile privitoare la nulitatea căsătoriei, nulitatea sau desfacerea adopției și cele pentru decăderea din drepturile părintești;".

[5] Pct. 2 și 3 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 4 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 1 din L. nr. 195/2004). În forma anterioară aprobării, art. I pct. 4 din O.U.G. nr. 58/2003 abroga pct. 2 și 3 ale art. 2 C. proc. civ. Anterior O.U.G. nr. 58/2003, pct. 2 și 3 aveau următorul conținut: „*2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii în primă instanță;*

3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului;".

Art. 2^1. [1] *Abrogat.*

Art. 3. [2] Curțile de apel judecă:

1. în primă instanță, procesele și cererile în materie de contencios administrativ privind actele autorităților și instituțiilor centrale;

2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii și tribunale în primă instanță;

2^1. ca instanțe de recurs, recursurile în cazurile expres prevăzute de lege;

3. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

Art. 4. Curtea Supremă de Justiție [3] judecă:

1. recursurile declarate împotriva hotărârilor curților de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege;

2. recursurile în interesul legii;

3. [4] *abrogat;*

4. în orice alte materii date prin lege în competența sa.

Art. 4^1. Competența ce revine instanțelor judecătorești în legătură cu arbitrajul reglementat de Cartea IV aparține instanței care ar fi fost competentă să soluționeze litigiul în fond, în lipsa unei convenții arbitrale.

Titlul II. Competența teritorială

Art. 5. Cererea se face la instanța domiciliului pârâtului. Dacă pârâtul are domiciliul în străinătate sau nu are domiciliu cunoscut, cererea se face la instanța reședinței sale din țară, iar dacă nu are nici reședința cunoscută, la instanța domiciliului sau reședinței reclamantului.

Art. 6. Când pârâtul, în afară de domiciliul său, are în chip statornic o îndeletnicire profesională ori una sau

---

[1] Art. 2^1 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

[2] Art. 3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 5 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 2 din L. nr. 195/2004, prin introducerea unui punct nou la art. 3 C. proc. civ. - pct. 2^1). Anterior O.U.G. nr. 58/2003, art. 3 avea următorul conținut: „*Curțile de apel judecă:*

1. în primă instanță, procesele și cererile în materie comercială, al căror obiect are o valoare de peste 10 miliarde lei, precum și procesele și cererile în materie de contencios administrativ privind actele autorităților și instituțiilor centrale;

2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în primă instanță;

3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în apel sau împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de tribunale, care, potrivit legii, nu sunt supuse apelului, precum și în alte cauze prevăzute de lege;

4. în alte materii date prin lege în competența lor."

[3] În urma revizuirii Constituției, denumirea *Curtea Supremă de Justiție* s-a schimbat în *Înalta Curte de Casație și Justiție.*

[4] Pct. 3 al art. 4 a fost abrogat prin art. I, pct. 6 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, pct. 3 avea următorul conținut: „*3. recursurile în anulare;*".

mai multe așezări agricole, comerciale sau industriale, cererea se poate face și la instanța locului acelor așezări sau îndeletniciri, pentru obligațiile patrimoniale și care sunt născute sau care urmează să se execute în acel loc.

Art. 7. (1) Cererea împotriva unei persoane juridice de drept privat se face la instanța sediului ei principal.

(2) Cererea se poate face și la instanța locului unde ea are reprezentanță, pentru obligațiile ce urmează a fi executate în acel loc sau care izvorăsc din acte încheiate prin reprezentant sau din fapte săvârșite de acesta.

(3) Cererea împotriva unei asociații sau societăți fără personalitate juridică se face la instanța domiciliului persoanei căreia, potrivit înțelegerii dintre asociați, i s-a încredințat președinția sau direcția asociației ori societății, iar, în lipsa unei asemenea persoane, la instanța domiciliului oricăruia dintre asociați. În acest din urmă caz, reclamantul va putea cere instanței numirea unui curator, care să reprezinte interesele asociaților.

Art. 8. (1) Cererile îndreptate împotriva statului, direcțiilor generale, regiilor publice, caselor autonome și administrațiilor comerciale se pot face la instanțele din capitala țării sau la cele din reședința județului unde își are domiciliul reclamantul.

(2)[1] Când mai multe judecătorii din circumscripția aceluiași tribunal sunt deopotrivă competente, cererile în care figurează persoanele arătate în alin. (1) se introduc la judecătoria din localitatea de reședință a județului, iar în Capitală, la Judecătoria Sectorului 4.

Art. 9. Cererea îndreptată împotriva mai multor pârâți poate fi făcută la instanța competentă pentru oricare dintre ei; în cazul când printre pârâți sunt și obligați accesorii, cererea se face la instanța competentă pentru oricare dintre debitorii principali.

Art. 10. În afară de instanța domiciliului pârâtului, mai sunt competente următoarele instanțe:

1. în cererile privitoare la executarea, anularea, rezoluțiunea sau rezilierea unui contract, instanța locului prevăzut în contract pentru executarea, fie chiar în parte, a obligațiunii;

2. în cererile ce izvorăsc dintr-un raport de locațiune a unui imobil, în acțiunile în justificare sau în prestațiune tabulară, instanța locului unde se află imobilul;

3. în cererile ce izvorăsc dintr-o cambie, cec sau bilet la ordin, instanța locului de plată;

4. în cererile privitoare la obligații comerciale, instanța locului unde obligația a luat naștere sau aceea a locului plății;

5. în cererile izvorâte dintr-un contract de transport, instanța locului de plecare sau de sosire;

6. în cererile împotriva unei femei căsătorite care are reședința obișnuită, deosebită de aceea a soțului, instanța reședinței femeii [2];

[1] Alin. (2) al art. 8 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[2] Ca urmare a consacrării principiului constituțional al egalității sexelor [art. 4 alin. (2)], textul art. 10 pct. 6 trebuie considerat abrogat implicit.

7. în cererile făcute de ascendenți sau descendenți pentru pensie de întreținere, instanța domiciliului reclamantului;

8. în cererile ce izvorăsc dintr-un fapt ilicit, instanța în circumscripția căreia s-a săvârșit acel fapt.

Art. 11. (1) În materie de asigurare, cererea privitoare la despăgubiri se va putea face și la instanța în circumscripția căreia se află:

1. domiciliul asiguratului;

2. bunurile asigurate;

3. locul unde s-a produs accidentul.

(2) Alegerea competenței prin convenție este nulă dacă a fost făcută înainte de nașterea dreptului la despăgubire.

(3) Dispozițiile de mai sus nu se aplică în materie de asigurări maritime și fluviale.

Art. 12. Reclamantul are alegerea între mai multe instanțe deopotrivă competente.

Art. 13. (1) Cererile privitoare la bunuri imobile se fac numai la instanța în circumscripția căreia se află imobilele.

(2) Când imobilul este situat în circumscripțiile mai multor instanțe, cererea se va face la instanța domiciliului sau reședinței pârâtului, dacă acestea se află în vreuna din aceste circumscripții, iar în caz contrar, la oricare din instanțele în circumscripțiile cărora se află imobilul.

Art. 14. În materie de moștenire, sunt de competența instanței celui din urmă domiciliu al defunctului:

1. cererile privitoare la validitatea sau executarea dispozițiilor testamentare;

2. cererile privitoare la moștenire, precum și cele privitoare la pretențiile pe care moștenitorii le-ar avea unul împotriva altuia;

3. cererile legatarilor sau ale creditorilor defunctului împotriva vreunuia dintre moștenitori sau împotriva executorului testamentar.

Art. 15. Cererile în materie de societate, până la sfârșitul lichidării în fapt, sunt de competența instanței locului unde societatea își are sediul principal.

Art. 16. [1] Cererile în materia reorganizării judiciare și a falimentului sunt de competența exclusivă a tribunalului în circumscripția căruia se află sediul principal al debitorului.

Titlul III. Dispoziții speciale

Art. 17. Cererile accesorii și incidentale sunt în căderea instanței competente să judece cererea principală.

Art. 18. În cererile pentru constatarea existenței sau neexistenței vreunui drept, competența instanței se

[1] Art. 16 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

determină după regulile prevăzute pentru cererile având de obiect executarea prestației.

Art. 18[1]. [1] Instanța învestită potrivit dispozițiilor referitoare la competența după valoarea obiectului cererii rămâne competentă să judece chiar dacă, ulterior învestirii, intervin modificări în ceea ce privește cuantumul valorii aceluiași obiect.

Art. 19. [2] Părțile pot conveni, prin înscris sau prin declarație verbală în fața instanței, ca pricinile privitoare la bunuri să fie judecate de alte instanțe decât acelea care, potrivit legii, au competență teritorială, afară de cazurile prevăzute de art. 13, 14, 15 și 16.

Titlul IV. Conflicte de competență

Art. 20. Există conflict de competență:

1. când două sau mai multe instanțe se declară deopotrivă competente să judece aceeași pricină;

2. când două sau mai multe instanțe, prin hotărâri irevocabile s-au declarat necompetente de a judeca aceeași pricină.

Art. 21. Instanța, înaintea căreia s-a ivit conflictul de competență, va suspenda din oficiu orice altă procedură și va înainta dosarul instanței în drept să hotărască asupra conflictului.

Art. 22. (1) Conflictul ivit între două judecătorii din circumscripția aceluiași tribunal se judecă de acel tribunal.

(2) Dacă cele două judecătorii nu țin de același tribunal sau dacă conflictul s-a născut între o judecătorie și un tribunal, sau între două tribunale, competentă este curtea de apel respectivă.

(3) Dacă cele două instanțe în conflict nu se găsesc în circumscripția aceleiași curți de apel, precum și conflictul între două curți de apel, se judecă de Curtea Supremă de Justiție.

(4)[3] Există conflict de competență, în sensul art. 20, și în cazul în care el se ivește între instanțe judecătorești și alte organe cu activitate jurisdicțională. În acest caz, conflictul de competență se rezolvă de instanța judecătorească ierarhic superioară instanței în conflict, dispozițiile art. 21 fiind aplicabile.

(5)[4] Instanța competentă să judece conflictul va hotărî în camera de consiliu, fără citarea părților. Hotărârea este supusă recursului în termen de 5 zile de la comunicare.

[1] Art. 18[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 19 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 649/1967.
[3] Alin. (4) al art. 22 a fost introdus prin L. nr. 59/1993.
[4] Alin. (5) al art. 22 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 22[1]. [1] *Abrogat.*

Art. 23. Când, din pricina unor împrejurări excepționale, instanța competentă este împiedicată un timp mai îndelungat să funcționeze, Curtea Supremă de Justiție, la cererea părții interesate, va desemna o altă instanță de același grad care să judece pricina.

Titlul V. Incompatibilitatea, abținerea și recuzarea judecătorilor

Art. 24. (1) Judecătorul care a pronunțat o hotărâre într-o pricină nu poate lua parte la judecata aceleiași pricini în apel sau în recurs și nici în caz de rejudecare după casare.

(2) De asemenea, nu poate lua parte la judecată cel care a fost martor, expert sau arbitru în aceeași pricină.

Art. 25. Judecătorul care știe că există un motiv de recuzare în privința sa este dator să înștiințeze pe șeful lui și să se abțină de la judecarea pricinii.

Art. 26. Abținerea se propune de judecător și se judecă potrivit normelor prevăzute de art. 30, 31 și 32.

Art. 27. Judecătorul poate fi recuzat:

1. când el, soțul său, ascendenții ori descendenții lor au vreun interes în judecarea pricinii sau când este soț, rudă sau afin, până la al patrulea grad inclusiv, cu vreuna din părți;

2. [2] când el este soț, rudă sau afin în linie directă ori în linie colaterală, până la al patrulea grad inclusiv, cu avocatul sau mandatarul unei părți sau dacă este căsătorit cu fratele ori sora soțului uneia din aceste persoane;

3. când soțul în viață și nedespărțit este rudă sau afin a uneia din părți până la al patrulea grad inclusiv, sau dacă, fiind încetat din viață ori despărțit, au rămas copii;

4. dacă el, soțul sau rudele lor până la al patrulea grad inclusiv au o pricină asemănătoare cu aceea care se judecă sau dacă au o judecată la instanța unde una din părți este judecător;

5. dacă între aceleași persoane și una din părți a fost o judecată penală în timp de 5 ani înaintea recuzării;

6. [3] dacă este tutore sau curator al uneia dintre părți;

7. dacă și-a spus părerea cu privire la pricina ce se judecă;

8. dacă a primit de la una din părți daruri sau făgăduieli de daruri ori altfel de îndatoriri;

9. dacă este vrăjmășie între el, soțul sau una din rudele sale până la al patrulea grad inclusiv și una din părți,

[1] Art. 22[1] a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.
[2] Pct. 2 al art. 27 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Pct. 6 al art. 27 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

soții sau rudele acestora până la gradul al treilea inclusiv.

Art. 28. Nu se pot recuza judecătorii, rude sau afini ai acelora care stau în judecată ca tutore, curator, sau director al unei instituții publice sau societăți comerciale, când aceştia nu au interes personal în judecarea pricinii.

Art. 29. (1) Propunerea de recuzare se va face verbal sau în scris pentru fiecare judecător în parte şi înainte de începerea oricărei dezbateri.

(2) Când motivele de recuzare s-au ivit după începerea dezbaterilor, partea va trebui să propună recuzarea de îndată ce acestea îi sunt cunoscute.

(3) Judecătorul împotriva căruia e propusă recuzarea poate declara că se abține.

Art. 30. (1) Recuzarea judecătorului se hotărăşte de instanța respectivă, în alcătuirea căreia nu poate să intre cel recuzat.

(2) În cazul când din pricina recuzării nu se poate alcătui completul de judecată, precum şi în cazul când recuzarea priveşte pe toți judecătorii unei instanțe, aceasta se judecă de instanța la care se îndreaptă calea de atac respectivă.

(3) [1] Recuzarea tuturor membrilor unei secții a Curții Supreme de Justiție se judecă de o altă secție a Curții Supreme de Justiție.

Art. 31. (1) Instanța decide asupra recuzării, în camera de consiliu, fără prezența părților şi ascultând pe judecătorul recuzat numai dacă găseşte de cuviință.

(2) Nu se admite interogatoriul ca mijloc de dovadă a motivelor de recuzare.

(3) În cursul judecării cererii de recuzare nu se va face nici un act de procedură.

Art. 32. (1) Încheierea asupra recuzării se citeşte în şedință publică.

(2) [2] Dacă recuzarea a fost admisă, judecătorul se va retrage de la judecarea pricinii.

(3) Încheierea prin care s-a hotărât recuzarea va arăta în ce măsură actele îndeplinite de judecătorul recuzat urmează să fie păstrate.

Art. 33. (1) Instanța superioară învestită cu judecarea cererii de recuzare în cazurile prevăzute de art. 30 alin. (2) va dispune trimiterea pricinii la o instanță de acelaşi grad, în cazul când găseşte că o cerere de recuzare este întemeiată.

(2) Dacă cererea este respinsă, pricina se înapoiază spre judecare instanței inferioare.

Art. 34. (1) Încheierea prin care s-a încuviințat sau respins abținerea, ca şi aceea prin care s-a încuviințat recuzarea, nu este supusă la nici o cale de atac.

[1] Alin. (3) al art. 30 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (2) al art. 32 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Încheierea prin care s-a respins recuzarea se poate ataca numai o dată cu fondul.

(3) Când instanța superioară de fond constată că recuzarea a fost pe nedrept respinsă, reface toate actele şi dovezile administrate la prima instanță.

Art. 35. [1] *Abrogat.*

Art. 36. Dispozițiile prezentului titlu, în afară de art. 24 şi 27 pct. 7, se aplică şi procurorilor, magistraților asistenți şi grefierilor.

Titlul VI. Strămutarea pricinilor

Art. 37. (1) Când una din părți are două rude sau afini până la gradul al patrulea inclusiv printre magistrații sau asesorii populari [2] ai instanței, cealaltă parte poate cere strămutarea pricinii la o altă instanță de acelaşi grad.

(2) Strămutarea pricinii se mai poate cere pentru motive de bănuială legitimă sau de siguranță publică. Bănuiala se socoteşte legitimă de câte ori se poate presupune că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi ştirbită datorită împrejurării pricinii, calității părților ori vrăjmăşiilor locale.

Art. 38. (1) Strămutarea pentru motiv de rudenie sau afinitate trebuie cerută mai înainte de începerea oricărei dezbateri; cea întemeiată pe bănuiala legitimă sau siguranță publică se poate cere în orice stare a pricinii.

(2) [3] Strămutarea pentru siguranță publică se poate cere numai de către procurorul de la Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție.

Art. 39. (1) Cererea de strămutare întemeiată pe motive de rudenie sau de afinitate se depune la instanța imediat superioară.

(2) Cererea de strămutare întemeiată pe motive de bănuială legitimă sau de siguranță publică se depune la Curtea Supremă de Justiție.

Art. 40. (1) Cererea de strămutare se judecă în camera de consiliu.

[1] Art. 35 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] În actuala reglementare, nu mai există instituția asesorilor populari, aceasta fiind desființată prin Legea nr. 45/1991; în schimb, potrivit art. 17 alin. (1^1) din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 20/2002, *„cauzele privind conflictele de muncă se judecă în primă instanță, cu celeritate, de către complete formate din doi judecători, asistați de doi magistrați consultanți”.* În redactarea anterioară modificării prin O.U.G. nr. 20/2002, art. 17 alin. (1) din legea mai sus menționată prevedea participarea, la alcătuirea completului, a doi „asistenți judiciari”. Textul astfel redactat a fost declarat neconstituțional prin Decizia nr. 322/2001 a Curții Constituționale (M. Of. nr. 66/30.01.2002).
[3] Alin. (2) al art. 38 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Preşedintele instanţei va putea cere dosarul pricinii şi să ordone, fără citarea părţilor, suspendarea judecării pricinii, comunicând de urgenţă această măsură instanţei respective.

(3) În caz de admitere, pricina se trimite spre judecată unei alte instanţe de acelaşi grad.

(4) Hotărârea asupra strămutării se dă fără motivare şi nu este supusă nici unei căi de atac. Ea va arăta în ce măsură actele îndeplinite de instanţă înainte de strămutare urmează să fie păstrate.

(5) [1] Această instanţă va fi înştiinţată de îndată despre admiterea cererii de strămutare. În cazul în care instanţa a săvârşit acte de procedură sau a procedat între timp la judecarea pricinii, actele de procedură îndeplinite ulterior strămutării şi hotărârea pronunţată sunt desfiinţate de drept prin efectul admiterii cererii de strămutare.

(6) [2] *Abrogat.*

Art. 40[1]. [3] *Abrogat.*

[1] Alin. (5) al art. 40 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (6) al art. 40 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 40[1] a fost abrogat prin D. nr. 417/1957.

Cartea II
Procedura contencioasă

Titlul I. Părţile

Capitolul I. Folosinţa şi exerciţiul drepturilor procedurale

Art. 41. (1) Orice persoană care are folosinţa drepturilor civile poate să fie parte în judecată.

(2) Asociaţiile sau societăţile care nu au personalitate juridică pot sta în judecată ca pârâte, dacă au organe proprii de conducere.

Art. 42. Persoanele care nu au exerciţiul drepturilor lor nu pot sta în judecată decât dacă sunt reprezentate, asistate ori autorizate în chipul arătat în legile sau statutele care rânduiesc capacitatea sau organizarea lor.

Art. 43. (1) Lipsa capacităţii de exerciţiu a drepturilor procedurale poate fi invocată în orice stare a pricinii.

(2) [1] Actele de procedură îndeplinite de cel care nu are exerciţiul drepturilor procedurale sunt anulabile. Reprezentantul incapabilului sau curatorul acestuia va putea, însă, confirma toate sau numai o parte din aceste acte.

Art. 44. (1) [2] În caz de urgenţă, dacă persoana fizică lipsită de capacitatea de exerciţiu a drepturilor civile nu are reprezentant legal, instanţa, la cererea părţii interesate, va putea numi un curator special, care să o reprezinte până la numirea reprezentantului legal, potrivit legii. De asemenea, instanţa va putea numi un curator special în caz de conflict de interese între reprezentant şi cel reprezentat sau când o persoană juridică, chemată să stea în judecată, nu are reprezentant legal.

(2) [3] Dispoziţiile alin. (1) se aplică, în mod corespunzător, şi persoanelor cu capacitate de exerciţiu restrânsă.

(3) Numirea acestor curatori se face de instanţa competentă să hotărască asupra cererii de chemare în judecată.

Art. 45. [4] (1) Ministerul Public poate porni acţiunea civilă ori de câte ori este necesar pentru apărarea

[1] Alin. (2) al art. 43 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (1) al art. 44 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Alin. (2) al art. 44 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 45 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

drepturilor şi intereselor legitime ale minorilor, ale persoanelor puse sub interdicţie şi ale dispăruţilor, precum şi în alte cazuri expres prevăzute de lege.

(2) În cazul în care procurorul a pornit acţiunea, titularul dreptului la care se referă acţiunea va fi introdus în proces. El se va putea folosi de dispoziţiile prevăzute în art. 246-247 şi 271-273, iar, în cazul în care procurorul şi-ar retrage cererea, va putea cere continuarea judecăţii.

(3) Procurorul poate pune concluzii în orice proces civil, în oricare fază a acestuia, dacă apreciază că este necesar pentru apărarea ordinii de drept, a drepturilor şi libertăţilor cetăţenilor.

(4) În cazurile anume prevăzute de lege, participarea şi punerea concluziilor de către procuror sunt obligatorii.

(5) Procurorul poate, în condiţiile legii, să exercite căile de atac împotriva oricăror hotărâri, iar în cazurile prevăzute de alin. (1), poate să ceară punerea în executare a hotărârilor pronunţate în favoarea persoanelor prevăzute la acel alineat.

Art. 45[1]. [1] Actele procesuale de dispoziţie reglementate de art. 246-247 şi 271-273 sau de alte dispoziţii legale, făcute în orice proces de reprezentanţii persoanelor prevăzute la art. 45 alin. (1), nu vor împiedica judecata, dacă instanţa apreciază că ele nu sunt în interesul acelor persoane.

Art. 46. [2] *Abrogat.*

Capitolul II. Persoanele care sunt împreună reclamante sau pârâte

Art. 47. Mai multe persoane pot fi împreună reclamante sau pârâte dacă obiectul pricinii este un drept sau o obligaţiune comună ori dacă drepturile sau obligaţiile lor au aceeaşi cauză.

Art. 48. (1) Actele de procedură, apărările şi concluziile unuia dintre reclamanţi sau pârâţi nu pot folosi nici păgubi celorlalţi.

(2) Cu toate acestea, dacă prin natura raportului juridic sau în temeiul unei dispoziţii a legii, efectele hotărârii se întind asupra tuturor reclamanţilor sau pârâţilor, actele de procedură îndeplinite numai de unii din ei sau termenele încuviinţate numai unora din ei pentru îndeplinirea actelor de procedură folosesc şi celorlalţi. Când actele de procedură ale unora sunt potrivnice celor făcute de ceilalţi, se va ţine seama de actele cele mai favorabile. Reclamanţii sau pârâţii care nu s-au înfăţişat sau nu au îndeplinit un act de procedură în termen vor continua totuşi să fie citaţi.

[1] Art. 45[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 46 a fost abrogat prin D. nr. 38/1959.

Capitolul III. Alte persoane care pot lua parte la judecată

Secţiunea I. Intervenţia

Art. 49. (1) Oricine are interes poate interveni într-o pricină ce se urmează între alte persoane.

(2) Intervenţia este în interes propriu când cel care intervine invocă un drept al său.

(3) Ea este în interesul uneia din părţi când sprijină numai apărarea acesteia.

Art. 50. (1) Cererea de intervenţie în interes propriu va fi făcută în forma prevăzută pentru cererea de chemare în judecată.

(2) Ea se poate face numai în faţa primei instanţe şi înainte de închiderea dezbaterilor.

(3) Cu învoirea părţilor, intervenţia în interes propriu se poate face şi în instanţa de apel.

Art. 51. Cererea de intervenţie în interesul uneia din părţi se poate face chiar înaintea instanţei de recurs.

Art. 52. (1) După ascultarea părţilor şi a celui care intervine, instanţa va hotărî asupra încuviinţării în principiu a intervenţiei.

(2) Încheierea nu se poate ataca decât o dată cu fondul.

(3) După încuviinţarea în principiu, instanţa va dispune comunicarea intervenţiei şi, în cazurile în care întâmpinarea este obligatorie, va fixa termenul în care aceasta va trebui depusă.

Art. 53. Cel care intervine va lua procedura în starea în care se află în momentul admiterii intervenţiei; actele de procedură următoare se vor îndeplini şi faţă de cel care intervine.

Art. 54. În intervenţia făcută în interesul uneia din părţi, cel care intervine poate face orice act de procedură care nu este potrivnic interesului părţii în folosul căreia intervine.

Art. 55. Intervenţia se judecă o dată cu cererea principală. Când însă judecarea cererii ar fi întârziată prin intervenţia în interes propriu, instanţa poate hotărî despărţirea ei spre a fi judecată deosebit.

Art. 56. Apelul sau recursul făcut de cel care intervine în interesul uneia din părţi se socoteşte neavenit, dacă partea pentru care a intervenit nu a făcut ea însăşi apel sau recurs.

Secţiunea a II-a. Chemarea în judecată a altor persoane

Art. 57. (1) Oricare din părţi poate să cheme în judecată o altă persoană care ar putea să pretindă aceleaşi drepturi ca şi reclamantul.

(2) Cererea făcută de pârât se depune o dată cu întâmpinarea. Când întâmpinarea nu este obligatorie, cererea se va depune cel mai târziu la prima zi de înfăţişare.

(3) Cererea făcută de reclamant se depune cel mai târziu până la închiderea dezbaterilor înaintea primei instanţe.

(4) Cererea va fi motivată şi se va comunica atât celui chemat, cât şi părţii potrivnice. La exemplarul cererii destinat celui chemat se vor alătura copii de pe cererea de chemare în judecată, întâmpinare şi de pe înscrisurile de la dosar.

Art. 58. Cel chemat în judecată dobândeşte calitatea de intervenient în interes propriu, iar hotărârea îi va fi opozabilă.

Art. 59. (1) În cazul prevăzut de art. 58, când pârâtul chemat în judecată pentru o datorie bănească recunoaşte datoria şi declară că voieşte să o execute faţă de cel care îşi va stabili judecătoreşte dreptul, el va fi scos din judecată dacă depune suma datorată.

(2) În acest caz, judecata va urma numai între partea reclamantă şi cel chemat în judecată.

Secţiunea a III-a. Chemarea în garanţie

Art. 60. (1) Partea poate să cheme în garanţie o altă persoană împotriva căreia ar putea să se îndrepte, în cazul când ar cădea în pretenţii cu o cerere în garanţie sau în despăgubire.

(2) În aceleaşi condiţii, cel chemat în garanţie poate, la rândul său, să cheme în garanţie o altă persoană.

Art. 61. (1) Cererea va fi făcută în condiţiile de formă pentru cererea de chemare în judecată. Cererea făcută de pârât se va depune o dată cu întâmpinarea; când întâmpinarea nu este obligatorie, cererea se va depune cel mai târziu la prima zi de înfăţişare.

(2) Cererea de chemare în garanţie făcută de reclamant se poate depune, până la închiderea dezbaterilor, înaintea primei instanţe.

Art. 62. Instanţa va dispune ca cererea să fie comunicată celui chemat în garanţie şi, dacă întâmpinarea este obligatorie, va fixa termenul în care aceasta urmează să fie depusă de cel chemat în garanţie.

Art. 63. (1) Cererea de chemare în garanţie se judecă o dată cu cererea principală.

(2) Când judecarea cererii principale ar fi întârziată prin chemarea în garanţie, instanţa poate dispune despărţirea ei spre a fi judecate deosebit.

Secţiunea a IV-a. Arătarea titularului dreptului

Art. 64. Pârâtul care deţine un lucru pentru altul sau care exercită în numele altuia un drept asupra unui lucru va putea arăta pe acela în numele căruia deţine lucrul sau exercită dreptul, dacă a fost chemat în judecată de o persoană care pretinde un drept real asupra lucrului.

Art. 65. (1) Cererea privitoare la arătarea titularului dreptului va fi motivată şi se va depune o dată cu întâmpinarea, iar, dacă aceasta nu este obligatorie, cel mai târziu la prima zi de înfăţişare.

(2) Cererea va fi comunicată celui arătat ca titular, împreună cu citaţia, copiile de pe cerere şi înscrisurile de la dosar.

Art. 66. (1) Dacă cel arătat ca titular recunoaşte susţinerile pârâtului şi reclamantul consimte, el va lua locul pârâtului, care va fi scos din judecată.

(2) Când cel chemat nu se înfăţişează sau tăgăduieşte arătările pârâtului, se vor aplica dispoziţiile art. 58.

Capitolul IV. Reprezentarea părţilor în judecată

Art. 67. (1) Părţile pot să exercite drepturile procedurale personal sau prin mandatar.

(2) Mandatarul cu procură generală poate să reprezinte în judecată pe mandant, numai dacă acest drept i-a fost dat anume.

(3) Dacă cel care a dat procură generală nu are domiciliu şi nici reşedinţă în ţară, sau dacă procura este dată unui prepus, dreptul de reprezentare în judecată se presupune dat.

Art. 68. (1) Procura pentru exerciţiul dreptului de chemare în judecată sau de reprezentare în judecată trebuie făcută prin înscris sub semnătură legalizată; în cazul când procura este dată unui avocat, semnătura va fi certificată potrivit legii avocaţilor.

(2) Dreptul de reprezentare mai poate fi dat şi prin declaraţie verbală, făcută în instanţă şi trecută în încheierea de şedinţă.

(3) Mandatul este presupus dat pentru toate actele judecăţii, chiar dacă nu cuprinde nici o arătare în această privinţă; el poate fi însă restrâns numai la anumite acte sau pentru o anumită instanţă.

(4) [1] Dacă mandatul este dat unei alte persoane decât unui avocat, mandatarul nu poate pune concluzii decât prin avocat, cu excepţia consilierului juridic care, potrivit legii, reprezintă partea.

(5) Asistarea de către avocat nu este cerută doctorilor sau licenţiaţilor în drept când ei sunt mandatari în pricinile soţului sau rudelor până la al patrulea grad inclusiv.

(6) De asemenea, asistarea de către avocat nu este cerută la judecătorie, când partea este reprezentată prin soţ sau rudă până la al patrulea grad inclusiv.

Art. 69. (1) Recunoaşterile privitoare la drepturile în judecată, renunţările, cum şi propunerile de tranzacţie nu se pot face decât în temeiul unei procuri speciale.

(2) Avocatul care a asistat pe o parte la judecarea pricinii, chiar fără

[1] Alin. (4) al art. 68 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

mandat, poate face orice acte pentru păstrarea drepturilor supuse unui termen şi care s-ar pierde prin neexercitarea lor la timp. El poate să exercite, de asemenea, orice cale de atac împotriva hotărârii date; în acest caz însă, toate actele de procedură se vor îndeplini numai faţă de partea însăşi.

Art. 70. Când dreptul de reprezentare izvorăşte din lege sau dintr-o dispoziţie judecătorească, asistarea reprezentantului de către un avocat nu este obligatorie.

Art. 71. Mandatul nu încetează prin moartea celui care l-a dat şi nici dacă acesta a devenit incapabil. Mandatul dăinuieşte până la retragerea lui de către moştenitori sau de către reprezentantul legal al incapabilului.

Art. 72. (1) Renunţarea sau retragerea mandatului nu poate fi opusă celeilalte părţi decât de la comunicare, afară numai dacă a fost făcută în şedinţă în prezenţa părţii.

(2) Mandatarul care renunţă la împuternicire este ţinut să înştiinţeze atât pe cel care i-a dat mandatul, cât şi instanţa, cu cel puţin 15 zile înainte de termenul de înfăţişare sau de îndeplinirea termenelor căilor de atac.

Art. 73. [1] *Abrogat.*

Capitolul V. Asistenţa judiciară

Art. 74. Cel care nu e în stare să facă faţă cheltuielilor unei judecăţi, fără a primejdui propria sa întreţinere sau a familiei sale, poate cere asistenţă judiciară.

Art. 75. (1) [2] Asistenţa judiciară cuprinde:

1. acordarea de scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru şi a timbrului judiciar, în condiţiile legii;

2. apărarea şi asistenţa gratuită printr-un avocat delegat de baroul avocaţilor.

(2) Asistenţa judiciară poate fi încuviinţată oricând în cursul judecăţii, în totul sau numai în parte.

Art. 76. Cererea de asistenţă judiciară va fi făcută în scris instanţei de judecată.

Art. 77. Cererea trebuie să arate pricina la care se referă şi starea materială a părţii. Ea va fi însoţită de dovezi scrise privitoare la veniturile şi sarcinile acesteia.

Art. 78. (1) Instanţa va cerceta cererea, putând cere lămuriri şi dovezi părţilor sau informaţii autorităţilor locale, apoi va dispune, fără dezbateri, prin încheiere, în camera de consiliu.

(2) Partea potrivnică poate oricând să înfăţişeze instanţei dovezi cu privire la starea adevărată a celui căruia i s-a

[1] Art. 73 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (1) al art. 75 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

încuviinţat cererea; asistenţa nu se suspendă în cursul noilor cercetări.

(3) Încheierea cu privire la cererea de asistenţă sau prin care s-a revenit asupra asistenţei încuviinţate nu este supusă nici unei căi de atac.

Art. 79. Dacă instanţa constată că cererea de asistenţă a fost făcută cu reacredinţă, prin ascunderea adevărului, ea poate, revenind asupra asistenţei încuviinţate, să condamne partea la o amendă egală cu sumele de plata cărora a fost scutită.

Art. 80. Dreptul la asistenţă se stinge prin moartea părţii sau prin îmbunătăţirea stării sale materiale.

Art. 81. (1) [1] Cheltuielile pentru care partea a beneficiat de scutiri sau reduceri prin încuviinţarea asistenţei judiciare vor fi puse în sarcina celeilalte părţi, dacă aceasta a căzut în pretenţiile sale, şi vor fi urmărite potrivit legii. Dispozitivul hotărârii, cuprinzând obligaţia de plată a acestor sume, constituie titlu executoriu. În cazul în care executarea este de competenţa organelor fiscale titlul executoriu va fi comunicat acestor organe, prin îngrijirea grefierului.

(2) Avocaţii numiţi apărători din oficiu au dreptul să ceară instanţei de judecată ca onorariul lor să fie pus în sarcina celeilalte părţi, dacă aceasta a căzut în pretenţiile sale.

Titlul II. Dispoziţii generale de procedură

Capitolul I. Cererile

Art. 82. (1) Orice cerere adresată instanţelor judecătoreşti trebuie să fie făcută în scris şi să cuprindă arătarea instanţei, numele, domiciliul sau reşedinţa părţilor ori, după caz, denumirea şi sediul lor şi ale reprezentantului, obiectul cererii şi semnătura.

(2) [2] În cazul în care, din orice motive, cererea nu poate fi semnată, judecătorul va stabili mai întâi identitatea părţii şi îi va citi acesteia conţinutul cererii. Despre toate acestea judecătorul va face menţiune pe cerere.

(3)-(4) *Abrogate.*

Art. 83. (1) Când cererea este făcută prin mandatar, se va alătura procura în original sau în copie legalizată.

(2) Mandatarul avocat certifică el însuşi copia de pe procura sa.

(3) [3] Reprezentantul legal va alătura copie legalizată de pe înscrisul doveditor al calităţii sale.

[1] Alin. (1) al art. 81 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[2] Alin. (2) al art. 82 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000, iar alin. (3)-(4) au fost abrogate prin aceeaşi ordonanţă de urgenţă.

[3] Alin. (3) al art. 83 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000, iar alin. (4) a fost abrogat prin aceeaşi ordonanţă de urgenţă.

(4) *Abrogat.*

Art. 84. Cererea de chemare în judecată sau pentru exercitarea unei căi de atac este valabil făcută chiar dacă poartă o denumire greşită.

Capitolul II. Citaţiile şi comunicarea actelor de procedură

Art. 85. Judecătorul nu poate hotărî asupra unei cereri decât după citarea sau înfăţişarea părţilor, afară numai dacă legea nu dispune altfel.

Art. 86. [1] (1) Comunicarea cererilor şi a tuturor actelor de procedură se va face, din oficiu, prin agenţii procedurali ai instanţei sau prin orice alt salariat al acesteia, precum şi prin agenţi ori salariaţi ai altor instanţe, în ale căror circumscripţii se află cel căruia i se comunică actul.

(2) Instanţa solicitată, când i se cere să îndeplinească procedura de comunicare pentru altă instanţă, este obligată să ia de îndată măsurile necesare, potrivit legii, şi să trimită instanţei solicitante dovezile de îndeplinire a procedurii.

(3) În cazul în care comunicarea potrivit alin. (1) nu este posibilă, aceasta se va face prin poştă, cu scrisoare recomandată cu dovadă de primire sau prin alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului şi confirmarea primirii acestuia.

Art. 87. Vor fi citaţi:

1. statul, judeţul, comuna şi celelalte persoane juridice de drept public, în persoana capului autorităţii la contenciosul sediului central al administraţiei respective sau, în lipsă de contencios, la sediul administraţiei;

2. [2] persoanele juridice de drept privat, prin reprezentanţii lor, la sediul principal sau la cel al sucursalei ori, după caz, al reprezentanţei;

3. asociaţiile şi societăţile care nu au personalitate juridică, prin organele lor de conducere, la sediul administraţiei lor;

4. [3] *abrogat;*

5. cei supuşi procedurii reorganizării judiciare şi a falimentului prin administratorul judiciar ori, după caz, lichidatorul judiciar;

6. incapabilii, prin reprezentanţii lor legali.

În caz de numire a unui curator special, citarea se va face prin acest curator;

7. [4] personalul misiunilor diplomatice şi oficiilor consulare ale României, cetăţenii români trimişi ca funcţionari la organizaţii internaţionale, precum şi membrii lor de familie care locuiesc cu ei, aflaţi în străinătate, prin Ministerul Afacerilor Externe.

[1] Art. 86 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Pct. 2, 5 şi 8 ale art. 87 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Pct. 4 al art. 87 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Pct. 7 al art. 87 a fost introdus prin D. nr. 649/1967.

Cetăţenii români, alţii decât cei prevăzuţi în alineatul precedent, aflaţi în străinătate în interes de serviciu, prin organele centrale care i-au trimis sau în subordinea cărora se află cei care i-au trimis;

8. în cazul în care prin tratate sau convenţii internaţionale la care este parte România sau prin acte normative speciale nu se prevede o altă procedură, cei care se află în străinătate, având domiciliul sau reşedinţa cunoscută, printr-o citaţie scrisă trimisă cu scrisoare recomandată, cu dovadă de primire. Dispoziţiile art. 114^1 alin. (4) sunt aplicabile.

Dacă domiciliul sau reşedinţa celor aflaţi în străinătate nu sunt cunoscute, citarea se face potrivit art. 95.

În toate cazurile, dacă cei aflaţi în străinătate au mandatar cunoscut în ţară, va fi citat şi acesta;

9. cei cu domiciliul sau reşedinţa necunoscută, potrivit art. 95;

10. [1] moştenitorii, până la intervenirea lor în proces, printr-un curator special, numit de instanţă.

Art. 88. (1) Citaţia va cuprinde:

1. numărul şi data emiterii, precum şi numărul dosarului;

2. arătarea anului, lunii, zilei şi orei de înfăţişare;

3. arătarea instanţei şi sediului ei;

4. numele, domiciliul şi calitatea celui citat;

5. numele şi domiciliul părţii potrivnice şi felul pricinii;

5^1. [2] alte menţiuni prevăzute de lege;

6. parafa şefului instanţei şi semnătura grefierului.

(2) Arătările de la punctele 2, 3, 4 şi 6 sunt prevăzute sub sancţiunea nulităţii.

Art. 89. (1) Citaţia, sub pedeapsa nulităţii, va fi înmânată părţii cu cel puţin 5 zile înaintea termenului de judecată. În pricinile urgente, termenul poate fi şi mai scurt, după aprecierea instanţei.

(2) Înfăţişarea părţii în instanţă, în persoană sau prin mandatar, acoperă orice vicii de procedură. Partea este însă în drept să ceară amânarea dacă nu i s-a înmânat citaţia în termen.

Art. 90. (1) Înmânarea citaţiei şi a tuturor actelor de procedură se face la domiciliul sau reşedinţa celui citat. Când acesta are o aşezare agricolă, comercială, industrială sau profesională în altă parte, înmânarea se poate face şi la locul acestor aşezări.

(2) Înmânarea se poate face oriunde, când cel citat primeşte citaţia.

(3) [3] *Abrogat.*

(4) Pentru cei ce se găsesc sub arme, citaţia se înmânează la comandamentul superior cel mai apropiat.

(5) Pentru cei care alcătuiesc echipajul unui vas de comerţ, înmânarea se face, în lipsa unui domiciliu cunoscut, la căpitănia portului unde se găseşte înregistrat vasul.

[1] Pct. 10 al art. 87 a fost introdus prin D. nr. 208/1950.
[2] Pct. 5^1 al alin. (1) al art. 88 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Alin. (3) al art. 90 a fost abrogat prin D. nr. 132/1952.

(6) Pentru deţinuţi, înmânarea se face la administraţia închisorii.

(7) Pentru bolnavii aflaţi în spitale, ospicii ori sanatorii, la direcţia aşezământului.

Art. 91. [1)] Înmânarea citaţiilor şi a tuturor actelor de procedură, în cazurile prevăzute de art. 87 pct. 1, 2, 3, 5 şi 7, precum şi în cele prevăzute de art. 90 alin. (3), (4), (5) şi (6) sau atunci când actul urmează să fie înmânat unui avocat ori notar public, se poate face funcţionarului sau persoanei însărcinate cu primirea corespondenţei, care îşi va arăta în clar numele şi prenumele, precum şi calitatea, iar apoi va semna dovada.

Art. 92. [2)] (1) Înmânarea citaţiei se va face personal celui citat, care va semna adeverinţa de primire, agentul însărcinat cu înmânarea certificând identitatea şi semnătura acestuia.

(2) Dacă cel citat, aflându-se la domiciliu, nu vrea să primească citaţia sau, primind-o, nu voieşte ori nu poate să semneze adeverinţa de primire, agentul va lăsa citaţia în mâna celui citat sau, în cazul refuzului de primire, o va afişa pe uşa locuinţei acestuia, încheind despre acestea proces-verbal.

(3) Dacă cel citat nu se găseşte la domiciliu sau dacă, în cazul hotelurilor sau clădirilor compuse din mai multe apartamente, el nu a indicat camera sau apartamentul în care locuieşte, agentul va înmâna citaţia, în primul caz, unei persoane din familie, sau, în lipsă, oricărei alte persoane care locuieşte cu dânsul, sau care, în mod obişnuit, primeşte corespondenţa, iar, în celelalte cazuri, administratorului, portarului, ori celui ce în mod obişnuit îl înlocuieşte; persoana care primeşte citaţia va semna adeverinţa de primire, agentul certificându-i identitatea şi semnătura şi încheind proces-verbal despre cele urmate.

(4) Dacă persoanele arătate în alineatul precedent nu voiesc ori nu pot să semneze adeverinţa de primire, agentul va încheia proces-verbal, lăsând citaţia în mâna lor; dacă cei arătaţi nu voiesc să primească citaţia sau sunt lipsă, agentul va afişa citaţia, fie pe uşa locuinţei celui citat, fie, dacă nu are indicaţia apartamentului sau camerei locuite, pe uşa principală a clădirii, încheind de asemenea proces-verbal despre toate acestea.

(5) Înmânarea citaţiei nu se poate face unui minor sub 14 ani împliniţi sau unei persoane lipsite de judecată. Puterea de judecată este presupusă până la dovada contrarie.

(6) Dispoziţiile prezentului articol se aplică şi la comunicarea sau notificarea oricărui alt act de procedură.

Art. 92[1]. [3)] Comunicarea citaţiei şi a altor acte de procedură nu se poate realiza prin afişare în cazul persoanelor juridice, precum şi al asociaţiilor sau societăţilor care, potrivit legii, pot sta în judecată, cu excepţia cazurilor în care se refuză primirea sau dacă se constată, la termen lipsa oricărei persoane la sediul acestora.

Art. 93. În caz de alegere de domiciliu, dacă partea a arătat şi persoana însărcinată cu primirea actelor de procedură, comunicarea acestora se va face la acea persoană, iar în lipsa unei asemenea arătări, la domiciliul părţii.

Art. 94. [1)] Când comunicarea actelor de procedură nu se poate face din cauză că s-a dărâmat clădirea, a devenit de nelocuit sau din alt motiv asemănător, agentul va depune actul la grefa instanţei, care va înştiinţa din timp partea despre această împrejurare, dispoziţiile art. 95 fiind aplicabile în mod corespunzător.

Art. 95. [2)] (1) Când reclamantul învederează că, deşi a făcut tot ce i-a stat în putinţă, nu a izbutit să afle domiciliul pârâtului, preşedintele instanţei va dispune citarea acestuia prin publicitate.

(2) Citarea prin publicitate se face afişându-se citaţia la uşa instanţei. Citaţia se publică şi în Monitorul Oficial al României sau într-un ziar mai răspândit, în cazurile în care preşedintele tribunalului sau completului de judecată apreciază că o asemenea măsură este necesară.

(3) Afişarea, precum şi publicarea citaţiei în Monitorul Oficial sau într-un ziar mai răspândit se fac cu cel puţin 15 zile înainte de data fixată pentru judecată. În cazurile urgente, preşedintele tribunalului sau completului de judecată va putea reduce acest termen la 5 zile.

(4) [3)] Dacă pârâtul se înfăţişează şi dovedeşte că a fost citat prin publicitate cu rea-credinţă, toate actele de procedură ce au urmat încuviinţării acestei citări vor fi anulate, reclamantul putând fi sancţionat cu amendă şi obligat la despăgubiri, potrivit legii.

Art. 96. Partea prezentă în instanţă, în persoană sau prin mandatar, nu poate refuza primirea actelor de procedură şi a înscrisurilor care i se comunică în şedinţă. În acest caz, instanţa poate încuviinţa, la cerere, un termen pentru a lua cunoştinţă de acte.

Art. 97. Nici un act de procedură nu se poate îndeplini în zilele de sărbătoare legală, afară de cazuri grabnice, după încuviinţarea preşedintelui.

Art. 98. Schimbarea domiciliului uneia din părţi în timpul judecăţii trebuie, sub pedeapsa neluării ei în seamă, să fie adusă la cunoştinţa instanţei prin petiţie la dosar, iar părţii potrivnice prin scrisoare recomandată, a cărei recipisă de predare se va depune la dosar o dată cu petiţia prin care se înştiinţează instanţa despre schimbarea domiciliului.

Art. 99. [4)] *Abrogat.*

[1)] Art. 91 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2)] Art. 92 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 132/1952.
[3)] Art. 92[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[1)] Art. 94 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2)] Art. 95 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 649/1967.
[3)] Alin. (4) al art. 95 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4)] Art. 99 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 100. (1) Procesul-verbal încheiat de cel însărcinat cu înmânarea actului de procedură trebuie să cuprindă:

1. anul, luna şi ziua când a fost încheiat;
2. numele celui care l-a încheiat;
3. funcţiunea acestuia;
4. numele, prenumele şi domiciliul celui căruia i s-a făcut comunicarea, cu arătarea numărului, etajului, apartamentului sau camerei, dacă cel căruia i s-a făcut comunicarea locuieşte într-o clădire cu mai multe etaje sau apartamente sau în hotel şi dacă actul de procedură a fost înmânat la locuinţa sa, ori a fost afişat pe uşa acestei locuinţe.
5. [1] arătarea instanţei de la care porneşte actul de procedură şi identificarea lui, iar pentru citaţii şi a termenului de înfăţişare;
6. arătarea înscrisurilor comunicate;
7. numele şi calitatea celui căruia i s-a făcut înmânarea sau locul unde s-a făcut afişarea;
8. semnătura celui care a încheiat procesul-verbal.

(2) Dacă cei care urmează să semneze dovada de primire sau procesul-verbal refuză sau nu pot s-o facă, se va face vorbire despre aceasta în cuprinsul procesului-verbal.

(3) Arătările de la punctele 1, 2, 4, 5, 7 şi 8 sunt prevăzute sub pedeapsa nulităţii.

(4) Procesul-verbal face dovadă până la înscrierea în fals cu privire la faptele constatate personal de cel care l-a încheiat.

Capitolul III. Termenele

Art. 101. (1) Termenele se înţeleg pe zile libere, neintrând în socoteală nici ziua când a început, nici ziua când s-a sfârşit termenul.

(2) Termenele statornicite pe ore încep să curgă de la miezul nopţii zilei următoare.

(3) Termenele statornicite pe ani, luni sau săptămâni se sfârşesc în ziua anului, lunii sau săptămânii corespunzătoare zilei de plecare.

(4) Termenul care, începând la 29, 30 sau 31 ale lunii, se sfârşeşte într-o lună care nu are o asemenea zi, se va socoti împlinit în ziua cea din urmă a lunii.

(5) Termenul care se sfârşeşte într-o zi de sărbătoare legală, sau când serviciul este suspendat, se va prelungi până la sfârşitul primei zile de lucru următoare.

Art. 102. (1) Termenele încep să curgă de la data comunicării actelor de procedură, dacă legea nu dispune altfel.

(2) Termenele încep să curgă şi împotriva părţii care a cerut comunicarea, de la data când a cerut-o.

[1] Pct. 5 şi 8 ale alin. (1) al art. 100 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin D. nr. 132/1952.

Art. 103. (1) Neexercitarea oricărei căi de atac şi neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedeşte că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voinţa ei.

(2) În acest din urmă caz, actul de procedură se va îndeplini în termen de 15 zile de la încetarea împiedicării; în acelaşi termen vor fi arătate şi motivele împiedicării.

Art. 104. Actele de procedură trimise prin poştă instanţelor judecătoreşti se socotesc îndeplinite în termen dacă au fost predate recomandat la oficiul poştal înainte de împlinirea lui.

Capitolul IV. Nulitatea actelor de procedură

Art. 105. (1) Actele de procedură îndeplinite de un judecător necompetent sunt nule.

(2) Actele îndeplinite cu neobservarea formelor legale sau de un funcţionar necompetent se vor declara nule numai dacă prin aceasta s-a pricinuit părţii o vătămare ce nu se poate înlătura decât prin anularea lor. În cazul nulităţilor prevăzute anume de lege, vătămarea se presupune până la dovada contrarie.

Art. 106. (1) Anularea unui act de procedură atrage şi nulitatea actelor următoare, în măsura în care acestea nu pot avea o existenţă de sine stătătoare.

(2) Judecătorul va putea să dispună îndreptarea neregularităţilor săvârşite cu privire la actele de procedură.

Art. 107. Preşedintele va amâna judecarea pricinii ori de câte ori constată că partea care lipseşte nu a fost citată cu respectarea cerinţelor prevăzute de lege sub pedeapsa nulităţii.

Art. 108. (1) Nulităţile de ordine publică pot fi ridicate de parte sau de judecător în orice stare a pricinii.

(2) Celelalte nulităţi se declară numai după cererea părţii care are interes să le invoce.

(3) Neregularitatea actelor de procedură se acoperă dacă partea nu a invocat-o la prima zi de înfăţişare ce a urmat după această neregularitate şi înainte de a pune concluzii în fond.

(4) Nimeni nu poate invoca neregularitatea pricinuită prin propriul său fapt.

Capitolul IV[1]. Amenzi judiciare şi despăgubiri [1]

Art. 108[1]. (1) Dacă legea nu prevede altfel, instanţa, potrivit dispoziţiilor prezentului capitol, va sancţiona următoarele fapte săvârşite în legătură cu procesul, astfel:

[1] Capitolul IV[1] „Amenzi judiciare şi despăgubiri” (art. 108[1]-108[5]) a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

1. cu amendă judiciară de la 500.000 lei la 7.000.000 lei:

a) introducerea, cu rea-credinţă, a unor cereri vădit netemeinice;

b) formularea, cu rea-credinţă, a unei cereri de recuzare sau de strămutare;

c) obţinerea, cu rea-credinţă, a citării prin publicitate a oricărei părţi;

d) obţinerea, cu rea-credinţă, de către reclamantul căruia i s-a respins cererea, a unor măsuri asigurătorii prin care pârâtul a fost păgubit;

e) contestarea, cu rea-credinţă, a scrierii sau semnăturii unui înscris;

2. cu amendă judiciară de la 300.000 lei la 5.000.000 lei:

a) neprezentarea martorului legal citat sau refuzul acestuia de a depune mărturie când este prezent în instanţă, în afară de cazul în care acesta este minor;

b) neprezentarea avocatului, a reprezentantului sau a celui care asistă partea, ori nerespectarea de către aceştia a îndatoririlor stabilite de lege sau de către instanţă, dacă în acest mod s-a cauzat amânarea judecării procesului;

c) refuzul expertului de a primi lucrarea sau nedepunerea lucrării în termenul fixat, ori refuzul de a da lămuririle cerute;

d) neluarea, de către conducătorul unităţii în cadrul căreia urmează a se efectua o expertiză, a măsurilor necesare pentru efectuarea acesteia sau pentru efectuarea la timp a expertizei;

e) neprezentarea unui înscris sau a unui bun, de către cel care îl deţine, la termenul fixat în acest scop de instanţă;

f) refuzul sau omisiunea unei autorităţi ori a altei persoane de a comunica la cererea instanţei, la termenul fixat în acest scop, datele care rezultă din actele şi evidenţele ei;

g) cauzarea amânării judecării sau executării silite de către cel însărcinat cu îndeplinirea actelor de procedură.

(2) Amenda nu se va aplica persoanelor la care se referă pct. 2 al alin. (1), dacă motive temeinice le-au împiedicat să aducă la îndeplinire obligaţiile ce le revin.

Art. 108². (1) Nerespectarea de către oricare dintre părţi sau de către alte persoane a măsurilor luate de către instanţă pentru asigurarea ordinii şi solemnităţii şedinţei de judecată se sancţionează cu amendă de la 300.000 lei la 2.000.000 lei.

(2) Nerespectarea de către orice persoană a dispoziţiilor privind desfăşurarea normală a executării silite se sancţionează, de către preşedintele instanţei de executare, la cererea executorului, cu amendă de la 500.000 lei la 5.000.000 lei.

(3) O dată cu aplicarea sancţiunii se va stabili în ce constă abaterea săvârşită.

Art. 108³. Cel care, cu intenţie sau din culpă, a pricinuit amânarea judecării sau a executării silite, prin una dintre faptele prevăzute în art. 108¹ sau art. 108², la cererea părţii interesate va putea fi obligat de către instanţa de judecată ori, după caz, de către preşedintele instanţei de executare, la plata unei despăgubiri pentru paguba cauzată prin amânare.

Art. 108⁴. Amenda şi despăgubirea se stabilesc prin încheiere executorie, care se comunică celui obligat, dacă măsura a fost luată în lipsa acestuia.

Art. 108⁵. (1) Împotriva încheierii prevăzute la art. 108⁴, cel obligat la amendă sau despăgubire va putea face numai cerere de reexaminare, solicitând, motivat, să se revină asupra amenzii ori despăgubirii sau să se dispună reducerea acestora.

(2) Cererea se face în termen de 15 zile, după caz, de la data la care a fost luată măsura sau de la data comunicării încheierii.

(3) Cererea se soluţionează prin încheiere irevocabilă, dată în camera de consiliu, de către instanţa de judecată ori de preşedintele instanţei de executare care a aplicat amenda sau despăgubirea.

Titlul III. Procedura înaintea primei instanţe

Capitolul I. Procedura înainte de judecată

Secţiunea I. Dispoziţii generale

Art. 109. (1) Oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane trebuie să facă o cerere înaintea instanţei competente.[1]

(2) [2] În cazurile anume prevăzute de lege, sesizarea instanţei competente se poate face numai după îndeplinirea unei proceduri prealabile, în condiţiile stabilite de acea lege. Dovada îndeplinirii procedurii prealabile se va anexa la cererea de chemare în judecată.

Art. 109¹. [3] *Abrogat.*

Art. 110. (1) Cererea pentru predarea unui imobil, la împlinirea termenului de locaţiune, poate fi făcută chiar înainte de împlinirea acestui termen.

(2) Se poate de asemenea cere, înainte de termen, executarea la termen a unei

[1] Prin dec. nr. 1/1994 (M. Of. nr. 69/16.03.1994), Plenul Curţii Constituţionale a hotărât:
- constituirea unei proceduri administrativ-jurisdicţionale nu este contrară principiului prevăzut de art. 21 din Constituţie, privind accesul liber la justiţie, cât timp decizia organului administrativ de jurisdicţie poate fi atacată în faţa unei instanţe judecătoreşti;
- accesul la structurile judecătoreşti şi la mijloacele procedurale, inclusiv la căile de atac, se face cu respectarea regulilor de competenţă şi procedura de judecată stabilite de lege;
- liberul acces la justiţie se realizează numai în respectarea egalităţii cetăţenilor în faţa legii şi autorităţilor publice, astfel încât orice excludere care ar avea semnificaţia încălcării egalităţii de tratament juridic este neconstituţională.

[2] Alin. (2) al art. 109 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 109¹ a fost abrogat prin L. nr. 104/1992.

obligaţii alimentare sau altei prestaţiuni periodice.

(3) Preşedintele mai poate încuviinţa, în general, înainte de împlinirea termenului, cereri pentru executarea la termen a unor obligaţiuni, ori de câte ori va socoti că cererile sunt îndreptăţite pentru a preîntâmpina reclamantului o pagubă însemnată pe care acesta ar încerca-o dacă ar aştepta împlinirea termenului.

Art. 111. Partea care are interes poate să facă cerere pentru constatarea existenţei sau neexistenţei unui drept. Cererea nu poate fi primită dacă partea poate cere realizarea dreptului.

Secţiunea a II-a. Chemarea în judecată

Art. 112. Cererea de chemare în judecată va cuprinde:

1. [1]numele, domiciliul sau reşedinţa părţilor ori, pentru persoanele juridice, denumirea şi sediul lor, precum şi, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerţului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal şi contul bancar. Dacă reclamantul locuieşte în străinătate, va arăta şi domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

2. numele şi calitatea celui care reprezintă partea în proces, iar în cazul reprezentării prin avocat, numele acestuia şi sediul profesional;

3. obiectul cererii şi valoarea lui, după preţuirea reclamantului, atunci când preţuirea este cu putinţă.

Pentru identificarea imobilelor se va arăta comuna şi judeţul, strada şi numărul, iar, în lipsă, vecinătăţile, etajul şi apartamentul, sau, când imobilul este înscris în cartea funciară, numărul de carte funciară şi numărul topografic;

4. arătarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază cererea;

5. arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere.

Când dovada se face prin înscrisuri, se vor alătura la cerere atâtea copii câţi pârâţi sunt, mai mult câte o copie de pe fiecare înscris, pentru instanţă; copiile vor fi certificate de reclamant că sunt la fel cu originalul.

Se va putea depune şi numai o parte dintr-un înscris privitor la pricină, rămânând ca instanţa să dispună, la nevoie, înfăţişarea înscrisului în întregime.

Dacă înscrisurile sunt scrise în limbă străină sau cu litere vechi, se vor depune traduceri sau copii cu litere latine, certificate de parte.

Când reclamantul voieşte să-şi dovedească cererea sau vreunul din capetele cererii sale, prin interogatoriul sau jurământul [2] pârâtului, va cere înfăţişarea în persoană a acestuia.

[1] Pct. 1 şi 2 ale art. 112 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Jurământul, ca mijloc de probă, nu mai există în actuala reglementare.

Când se va cere dovada cu martori, se va arăta numele şi locuinţa martorilor;

6. semnătura.

Art. 113. (1) La cererea de chemare în judecată se vor alătura atâtea copii de pe cerere câţi pârâţi sunt.

(2) Dacă mai mulţi pârâţi au un singur reprezentant sau dacă pârâtul are mai multe calităţi juridice, se va comunica o singură copie de pe acţiune şi de pe înscrisuri şi se va înmâna o singură citaţie.

Art. 114. (1) [1] La primirea cererii de chemare în judecată, preşedintele sau judecătorul care îl înlocuieşte va verifica dacă aceasta întruneşte cerinţele prevăzute de lege. Când este cazul, reclamantului i se pune în vedere să completeze sau să modifice cererea şi să depună, potrivit art. 112 alin. (2) şi art. 113, cererea şi copii certificate de pe toate înscrisurile pe care îşi întemeiază cererea.

(2) [2] Reclamantul va completa cererea de îndată. Atunci când completarea nu este posibilă, cererea se va înregistra şi i se va acorda reclamantului un termen scurt. În cazul în care cererea a fost primită prin poştă, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile ei, cu menţiunea că, până la termenul acordat, urmează să facă completările sau modificările necesare.

(3) Acordarea termenului potrivit alin. (2) se face, în toate cazurile, cu menţiunea că neîndeplinirea în acest termen a obligaţiilor privind completarea sau modificarea cererii poate atrage suspendarea judecăţii potrivit art. 155[1].

(4) [3] Dacă obligaţiile privind completarea sau modificarea cererii nu sunt îndeplinite în termenul prevăzut la alin. (2), suspendarea judecăţii se pronunţă prin încheiere potrivit dispoziţiilor art. 339.

(5) În procesele în care, în condiţiile art. 47, sunt mai mulţi reclamanţi sau pârâţi, preşedintele instanţei, ţinând cont de numărul foarte mare al acestora, de necesitatea de a asigura desfăşurarea normală a activităţii de judecată, cu respectarea drepturilor şi intereselor legitime ale părţilor, va putea dispune reprezentarea lor prin mandatar şi îndeplinirea procedurii de comunicare a actelor procesuale numai pe numele mandatarului, la domiciliul sau sediul acestuia. Reprezentarea se va face, după caz, prin unul sau mai mulţi mandatari, persoane fizice sau persoane juridice, dispoziţiile art. 68 şi 114[1] fiind aplicabile în mod corespunzător. Dovada mandatului va fi depusă de către reclamant în condiţiile prevăzute de alin. (2), iar de către pârât o dată cu întâmpinarea.

Art. 114[1]. [4] (1) Preşedintele, de îndată ce constată că sunt îndeplinite

[1] Alin. (1) al art. 114 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[2] Alin. (2), (3) şi (5) ale art. 114 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Alin. (4) al art. 114 a fost introdus prin O.U.G. nr. 59/2001.

[4] Art. 114[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

condițiile prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, fixează termenul de judecată pe care, sub semnătură, îl dă în cunoştinţă reclamantului prezent sau reprezentantului acestuia. Celelalte părţi vor fi citate potrivit legii.

(2) Preşedintele va dispune în acelaşi timp să se comunice pârâtului, o dată cu citaţia, copii de pe cerere şi de pe înscrisuri, punându-i-se în vedere obligaţia de a depune la dosar întâmpinare cel mai târziu cu 5 zile înainte de termenul stabilit pentru judecată.

(3) [1] Termenul de judecată va fi stabilit astfel încât, de la data primirii citaţiei, pârâtul să aibă la dispoziţie cel puţin 15 de zile pentru a-şi pregăti apărarea, iar în procesele urgente, cel puţin 5 zile.

(4) Dacă pârâtul locuieşte în străinătate, preşedintele va putea fixa un termen mai îndelungat. Prin citaţie, pârâtul va fi informat că are obligaţia de a-şi alege domiciliul în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul. În cazul în care pârâtul nu se conformează acestei obligaţii, comunicările se vor face prin scrisoare recomandată, recipisa de predare la poşta română a scrisorii, în cuprinsul căreia vor fi menţionate actele ce se expediază, ţinând loc de dovadă de îndeplinire a procedurii.

(5) Sub rezerva dezbaterii la prima zi de înfăţişare, preşedintele, cu ocazia fixării termenului prevăzut la alin. (1), dacă s-a solicitat prin cerere, va putea dispune citarea pârâtului la interogatoriu, precum şi orice alte măsuri pentru administrarea probelor.

(6) De asemenea, în condiţiile legii, preşedintele va putea încuviinţa, prin încheiere executorie, măsuri asigurătorii, precum şi măsuri pentru asigurarea dovezilor ori pentru constatarea unei situaţii de fapt.

Secţiunea a III-a. Întâmpinarea

Art. 115. Întâmpinarea va cuprinde:

1. excepţiile de procedură ce pârâtul ridică la cererea reclamantului;
2. răspunsul la toate capetele de fapt şi de drept ale cererii;
3. dovezile cu care se apără împotriva fiecărui capăt de cerere; când va cere dovada cu martori, pârâtul va arăta numele şi locuinţa lor;
4. semnătura.

Art. 116. (1) La întâmpinare se vor alătura atâtea copii de pe întâmpinare câţi reclamanţi sunt; de asemenea, se va alătura acelaşi număr de copii certificate de pe înscrisurile pe care se sprijină, mai mult un rând de copii pentru instanţă.

(2) Dacă mai mulţi reclamanţi au un singur reprezentant, sau un reclamant stă în judecată în mai multe calităţi

[1] Alin. (3) al art. 114[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

juridice, se va depune la dosar pentru aceste părţi câte o singură copie.

Art. 117. Când sunt mai mulţi pârâţi, ei pot răspunde toţi împreună sau numai o parte din ei, printr-o singură întâmpinare.

Art. 118. [1] (1) Întâmpinarea este obligatorie, afară de cazurile în care legea prevede în mod expres altfel.

(2) Nedepunerea întâmpinării în termenul prevăzut de lege atrage decăderea pârâtului din dreptul de a mai propune probe şi de a invoca excepţii, în afara celor de ordine publică.

(3) În cazul în care pârâtul nu este reprezentat sau asistat de avocat, preşedintele îi va pune în vedere, la prima zi de înfăţişare, să arate excepţiile, dovezile şi toate mijloacele sale de apărare despre care se va face vorbire în încheierea de şedinţă; instanţa va acorda, la cerere, un termen pentru pregătirea apărării şi depunerea întâmpinării.

Secţiunea a IV-a. Cererea reconvenţională

Art. 119. (1) [2] Dacă pârâtul are pretenţii în legătură cu cererea reclamantului, el poate să facă cerere reconvenţională.

(2) Cererea trebuie să îndeplinească condiţiile prevăzute pentru cererea de chemare în judecată.

(3) Cererea reconvenţională se depune o dată cu întâmpinarea sau, dacă pârâtul nu este obligat la întâmpinare, cel mai târziu la prima zi de înfăţişare.

(4) Când reclamantul şi-a modificat cererea de chemare în judecată, cererea reconvenţională se va depune cel mai târziu până la termenul ce se va încuviinţa pârâtului spre acest sfârşit.

Art. 120. (1) Cererea reconvenţională se judecă o dată cu cererea principală.

(2) Când însă numai cererea principală este în stare de a fi judecată, instanţa o poate judeca deosebit.

Secţiunea a V-a. Plângerea

Art. 120[1]-120[2]. [3] *Abrogate.*

Capitolul II. Şedinţele şi poliţia lor

Art. 121. (1) Şedinţele vor fi publice, afară de cazurile când legea dispune altfel.

(2) Instanţa poate să dispună ca dezbaterile să se facă în şedinţă secretă,

[1] Art. 118 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (1) al art. 119 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.
[3] Art. 120[1]-120[2] au fost abrogate prin L. nr. 59/1993.

dacă dezbaterea publică ar putea vătăma ordinea sau moralitatea publică sau pe părţi. În acest caz, părţile vor putea fi însoţite, în afară de apărătorii lor, de cel mult două persoane desemnate de ele.

(3) Hotărârea se pronunţă întotdeauna în şedinţă publică.

Art. 122. (1) Preşedintele exercită poliţia şedinţei, putând lua măsuri pentru păstrarea ordinii şi bunei-cuviinţe.

(2) Dacă nu mai este loc în sala de şedinţă, preşedintele poate înlătura pe cei ce ar veni mai târziu sau pe cei ce depăşesc numărul locurilor.

(3) Nimeni nu poate fi lăsat să intre cu arme în sala de şedinţă, afară numai dacă le poartă în vederea serviciului ce îndeplineşte în faţa instanţei.

(4) Acei care iau parte la şedinţă sunt obligaţi să aibă o purtare cuviincioasă. Acel ce vorbeşte instanţei trebuie să stea în picioare. Preşedintele poate încuviinţa excepţiuni de la această îndatorire.

(5) Pot fi îndepărtaţi din sală cei nemajori şi persoanele care s-ar înfăţişa într-o ţinută necuviincioasă.

(6) Preşedintele poate chema la ordine orice persoană care tulbură mersul dezbaterilor. Dacă această chemare rămâne fără rezultat, el poate obliga pe tulburător să părăsească sala şi la nevoie va da ordin să fie scos din sală.

(7) [1] Dacă în cursul şedinţei se săvârşeşte o faptă penală, se aplică dispoziţiile din Codul de procedură penală.

(8) Preşedintele poate să ordone îndepărtarea tuturor persoanelor din sală, dacă altfel nu se poate păstra ordinea.

Art. 123. (1) Dacă printre cei îndepărtaţi din sală ar fi vreuna din părţi, înainte de deschiderea dezbaterilor, aceasta va fi chemată în sală, şi, sub pedeapsa de nulitate, i se vor pune în vedere toate faptele esenţiale petrecute în lipsa sa, precum şi declaraţiile celor ascultaţi.

(2) Dispoziţia de mai sus nu se aplică în cazul când partea îndepărtată din şedinţă a fost asistată de un avocat, care a rămas mai departe în sală.

Art. 124. Dispoziţiile de mai sus se aplică în toate locurile unde judecătorii sunt chemaţi să-şi îndeplinească funcţiunile lor.

Capitolul III. Judecata

Secţiunea I. Înfăţişări şi dezbateri

Art. 125. (1) Preşedintele va dispune să se întocmească pentru fiecare şedinţă o listă cu pricinile fixate să se judece în acea zi şi care va fi afişată la uşa sălii de şedinţă, cu cel puţin o oră înainte de începerea şedinţei.

[1] Alin. (7) al art. 122 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Pricinile declarate urgente şi cele rămase în divergenţă se vor judeca înaintea celorlalte.

(3) Părţile pot cere schimbarea rândului, dacă împricinaţii având pricini fixate înaintea lor nu se împotrivesc.

Art. 126. Părţile pot cere instanţei, la începutul şedinţei, amânarea pricinilor care nu sunt în stare de judecată, dacă aceste cereri nu provoacă dezbateri. Această amânare se poate face şi de un singur judecător.

Art. 127. Pricinile se dezbat verbal, dacă legea nu dispune altfel.

Art. 128. (1) Preşedintele deschide, suspendă şi ridică şedinţa.

(2) Preşedintele va da cuvântul mai întâi reclamantului şi pe urmă pârâtului.

(3) În caz de trebuinţă, preşedintele poate da cuvântul de mai multe ori, punându-l mărgini în timp de fiecare dată.

Art. 129. [1] (1) Părţile au îndatorirea ca, în condiţiile legii, să urmărească desfăşurarea şi finalizarea procesului. De asemenea, ele au obligaţia să îndeplinească actele de procedură în condiţiile, ordinea şi termenele stabilite de lege sau de judecător, să-şi exercite drepturile procedurale conform dispoziţiilor art. 723 alin. (1), precum şi să-şi probeze pretenţiile şi apărările.

(2) Judecătorul, în tot cursul procesului, conduce desfăşurarea acestuia, veghează la respectarea dispoziţiilor legale şi are puterea de a fixa termenele şi de a ordona măsurile necesare judecării cererii. De asemenea, el are îndatorirea să facă respectate şi să respecte el însuşi principiul contradictorialităţii şi celelalte principii ale procesului civil.

(3) În cazul în care părţile nu sunt asistate sau reprezentate de avocat sau de mandatarii prevăzuţi la art. 68 alin. (5), judecătorul le va da îndrumări cu privire la drepturile şi obligaţiile ce le revin în proces.

(4) Cu privire la situaţia de fapt şi motivarea în drept pe care părţile le invocă în susţinerea pretenţiilor şi apărărilor lor, judecătorul este în drept să le ceară acestora să prezinte explicaţii, oral sau în scris, precum şi să pună în dezbaterea lor orice împrejurări de fapt ori de drept, chiar dacă nu sunt menţionate în cerere sau în întâmpinare.

(5) Judecătorii au îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greşeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor şi prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunţării unei hotărâri temeinice şi legale. Ei vor putea ordona administrarea probelor pe care le consideră necesare, chiar dacă părţile se împotrivesc.

(6) În toate cazurile, judecătorii hotărăsc numai asupra obiectului cererii deduse judecăţii.

Art. 130. [2] Judecătorii sau părţile pot pune întrebări martorilor sau

[1] Art. 129 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 130 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

experţilor numai prin mijlocirea preşedintelui, care poate însă încuviinţa ca aceştia să pună întrebările direct.

Art. 131. [1] (1) În faţa primei instanţe, judecătorii au datoria de a încerca împăcarea părţilor. În acest scop, ei pot solicita înfăţişarea personală a părţilor, chiar dacă acestea sunt reprezentate.

(2) Dacă părţile se împacă, judecătorul va constata condiţiile împăcării în cuprinsul hotărârii pe care o va da. Dispoziţiile art. 273 sunt aplicabile.

Art. 132. (1) La prima zi de înfăţişare instanţa va putea da reclamantului un termen pentru întregirea sau modificarea cererii, precum şi pentru a propune noi dovezi. În acest caz, instanţa dispune amânarea pricinii şi comunicarea cererii modificate pârâtului, în vederea facerii întâmpinării.

(2) Cererea nu se socoteşte modificată şi nu se va da termen, ci se vor trece în încheierea de şedinţă declaraţiile verbale făcute în instanţă:

1. când se îndreaptă greşelile materiale din cuprinsul cererii;
2. când reclamantul măreşte sau micşorează câtimea obiectului cererii;
3. când cere valoarea obiectului pierdut sau pierit;
4. când înlocuieşte cererea în constatare printr-o cerere pentru realizarea dreptului sau dimpotrivă, în cazul în care cererea în constatare poate fi primită.

(3) Reclamantul va putea cere un termen pentru a depune întâmpinare la cererea reconvenţională şi a propune dovezile în apărare.

Art. 133. (1) Cererea de chemare în judecată care nu cuprinde numele reclamantului sau al pârâtului, obiectul ei sau semnătura, va fi declarată nulă.

(2) Lipsa semnăturii se poate totuşi împlini în tot cursul judecăţii. Dacă pârâtul invocă lipsa de semnătură, reclamantul va trebui să semneze cel mai târziu la prima zi de înfăţişare următoare, iar când este prezent în instanţă, în chiar şedinţa în care a fost invocată nulitatea.

Art. 134. Este socotită ca prima zi de înfăţişare aceea în care părţile, legal citate, pot pune concluzii.

Art. 135. Cererea reconvenţională şi introducerea unei alte persoane în judecată, care nu se vor fi făcut înăuntrul termenului prevăzut de lege, se vor judeca deosebit, afară de cazul când amândouă părţile consimt să se judece împreună.

Art. 136. Excepţiile de procedură care nu au fost propuse în condiţiile art. 115 şi 132 nu vor mai putea fi invocate în cursul judecăţii, afară de cele de ordine publică.

Art. 137. (1) Instanţa se va pronunţa mai întâi asupra excepţiilor de procedură şi asupra celor de fond care fac de prisos, în totul sau în parte, cercetarea în fond a pricinii.

(2) Excepţiile nu vor putea fi unite cu fondul decât dacă pentru judecarea lor este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu dezlegarea în fond a pricinii.

[1] Art. 131 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 138. (1) Dovezile care nu au fost cerute în condiţiile art. 112, 115 şi 132 nu vor mai putea fi invocate în cursul instanţei afară de cazurile:

1. [1] *abrogat;*
2. când nevoia dovezii ar reieşi din dezbateri şi partea nu o putea prevedea;
3. când administrarea dovezii nu pricinuieşte amânarea judecăţii;
4. [2] când dovada nu a fost cerută în condiţiile legii, din pricina neştiinţei sau lipsei de pregătire a părţii, care nu a fost asistată sau reprezentată de avocat.

(2) [3] În cazurile prevăzute la pct. 2 şi 4, partea adversă are dreptul la contraprobă numai asupra aceluiaşi aspect.

(3) În cazul amânării, partea este obligată, sub pedeapsa decăderii, să depună, cu cel puţin 5 zile înainte de termenul fixat pentru judecată, copii certificate de pe înscrisurile invocate.

Art. 139. (1) Partea care a depus un înscris în copie certificată este datoare să aibă asupra sa la şedinţă originalul înscrisului sau să-l depună mai înainte în păstrarea grefei, sub pedeapsa de a nu se ţine seama de înscris.

(2) Dacă partea potrivnică nu poate să-şi dea seama de exactitatea copiei faţă cu originalul înfăţişat în şedinţă, judecătorul va acorda un termen scurt, obligând partea să depună originalul în păstrarea grefei.

Art. 140. (1) Înscrisurile depuse de părţi rămân dobândite judecăţii şi nu se mai pot retrage fără învoirea părţii potrivnice.

(2) Înscrisurile depuse în original nu vor putea fi retrase decât după ce se vor lăsa copii legalizate de grefa instanţei, la care s-a făcut depunerea.

Art. 141. (1) Când se tăgăduieşte exactitatea traducerii în limba română sau a scrierii cu litere latine, făcută de parte, instanţa poate dispune ca traducerea sau scrierea cu litere latine să se facă de un traducător autorizat sau, în lipsă, de o persoană de încredere, în care caz se vor aplica dispoziţiile privitoare la experţi.

(2) Pârâtul va face această cerere prin întâmpinare, iar reclamantul la primul termen de înfăţişare.

Art. 142. (1) Dacă partea sau martorul nu cunoaşte limba română, se va folosi un traducător autorizat sau, în lipsă, o persoană de încredere, în care caz se vor aplica dispoziţiile privitoare la experţi.

(2) Judecătorul poate îndeplini funcţiunea de traducător fără a depune jurământ.

Art. 143. Când cel ce urmează a fi ascultat este mut sau surd şi nu poate

[1] Pct. 1 al alin. (1) al art. 138 a fost abrogat prin D. nr. 208/1950.
[2] Pct. 4 al alin. (1) al art. 138 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Alin. (2) al art. 138 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

fi înţeles, va fi pus să scrie răspunsul. Dacă nu ştie să scrie, se va folosi un interpret, aplicându-se dispoziţiile privitoare la experţi.

Art. 144. Când cel obligat să semneze declaraţiile făcute nu vrea sau nu poate să semneze, se va face arătarea în actul de procedură.

Art. 144[1]. [1] În cazurile în care, potrivit prevederilor Codului familiei, instanţa de judecată urmează a asculta un copil minor, ascultarea se va face în camera de consiliu. Dacă, faţă de împrejurările cauzei, instanţa găseşte potrivit, ea va asculta copilul minor fără ca părţile sau alte persoane să fie de faţă.

Art. 145. Dezbaterile în continuare vor fi fixate în şedinţe deosebite, chiar în afara orelor statornicite pentru judecarea pricinilor.

Art. 146. Părţile vor putea fi îndatorate, după încheierea dezbaterilor, să depună concluzii scrise sau prescurtări scrise, semnate de ele, a susţinerilor lor verbale. Părţile vor putea depune concluzii sau prescurtări fără să fie obligate. Ele vor fi înregistrate.

Art. 147. Dezbaterile urmate în şedinţă se vor trece în încheierea de şedinţă, care va fi semnată de judecători şi grefier.

Art. 148. (1) La cerere, grefa va elibera copii de pe încheierea de şedinţă, de pe hotărâre sau dispozitiv sau de pe celelalte înscrisuri aflate la dosar.

(2) Copiile de pe încheieri, dispozitiv sau hotărâri se vor putea elibera numai după ce acestea au fost semnate de toţi judecătorii, sub pedeapsa pentru grefieri de a fi urmăriţi ca falsificatori.

(3) În cazul când dezbaterile s-au urmat în şedinţă secretă, alte persoane decât părţile nu pot dobândi copii de pe încheieri, expertize sau declaraţii de martori decât cu încuviinţarea preşedintelui.

Art. 149. Instanţa va încuviinţa stenografierea dezbaterilor, în total sau în parte, la cererea părţii. În acest caz se vor aplica dispoziţiile privitoare la experţi.

Art. 150. Când instanţa se va socoti lămurită, preşedintele va declara dezbaterile închise.

Art. 151. Pricina poate fi repusă pe rol, dacă instanţa găseşte necesare noi lămuriri.

Art. 152. Dacă, la orice termen sorocit pentru judecată, se înfăţişează numai una din părţi, instanţa, după ce va cerceta toate lucrările din dosar şi va asculta susţinerile părţii, se va pronunţa pe temeiul dovezilor administrate, putând primi excepţiile şi apărările părţii care lipseşte.

Art. 153. (1) [2] Partea care a depus cererea personal sau prin mandatar şi a luat termenul în cunoştinţă, precum şi partea care a fost prezentă la o înfăţişare, ea însăşi sau prin mandatar,

[1] Art. 144[1] a fost introdus prin D. nr. 52/1969.

[2] Alin. (1) şi (2) ale art. 153 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

chiar neîmputernicit cu dreptul de a cunoaşte termenul, nu va fi citată în tot cursul judecării la acea instanţă, prezumându-se că ea cunoaşte termenele ulterioare.

(2) Această dispoziţie nu se aplică:

1. în cazul redeschiderii judecăţii după ce a fost suspendată;

2. în cazul stabilirii unui termen pentru chemarea la interogatoriu;

3. în cazul când procesul se repune pe rol;

4. în cazul militarilor în termen şi al deţinuţilor.

(3) [1] Termenul luat în cunoştinţă sau pentru care au fost trimise citaţiile nu poate fi preschimbat decât pentru motive temeinice şi cu citarea părţilor. Citarea acestora se face în termen scurt, în camera de consiliu. Soluţionarea cererii de preschimbare a primului termen de judecată este de competenţa preşedintelui instanţei, a vicepreşedintelui instanţei, a preşedintelui de secţie ori a judecătorului care îl înlocuieşte. În cursul judecării procesului, cererea de preschimbare a termenului se soluţionează de către completul de judecată.

Art. 154. [2] *Abrogat.*

Art. 155. (1) Amânarea judecăţii în temeiul învoielii părţilor nu se poate încuviinţa decât o singură dată în cursul instanţei.

(2) După o asemenea amânare, judecata, dacă părţile nu stăruiesc, va fi suspendată şi nu va fi redeschisă decât după plata sumelor prevăzute de legea timbrului pentru redeschiderea pricinilor.

(3) Instanţa este obligată să cerceteze dacă amânarea cerută de amândouă părţile pentru un motiv anumit nu tinde la o amânare prin învoiala părţilor; este socotită ca atare cererea de amânare la care cealaltă parte s-ar putea împotrivi.

Art. 155[1]. [3] (1) Când constată că desfăşurarea normală a procesului este împiedicată din vina părţii reclamante, prin neîndeplinirea obligaţiilor prevăzute de lege ori stabilite la primirea cererii de chemare în judecată sau în cursul judecăţii, instanţa poate suspenda judecata, arătând în încheiere care anume obligaţii nu au fost respectate. Dispoziţiile art. 108[3] sunt aplicabile.

(2) [4] La cererea părţii, judecata va fi reluată dacă obligaţiile la care se referă alin. (1) au fost îndeplinite şi, potrivit legii, aceasta poate continua. Dispoziţiile art. 155 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Art. 156. (1) Instanţa va putea da un singur termen pentru lipsă de apărare, temeinic motivată.

(2) Când instanţa refuză amânarea judecăţii pentru acest motiv, va amâna,

[1] Alin. (3) al art. 153 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[2] Art. 154 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 155[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Alin. (2) al art. 155[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

la cererea părţii, pronunţarea în vederea depunerii de concluzii scrise.

Art. 157. Pricinile în care procedura este îndeplinită şi care nu se pot judeca din lipsă de timp vor fi amânate, la cererea uneia din părţi, la un termen scurt pentru când părţile nu se vor mai cita. Aceste pricini vor fi judecate cu precădere.

Secţiunea a II-a. Excepţiile de procedură şi excepţia puterii de lucru judecat

Art. 158. (1) [1] Când în faţa instanţei de judecată se pune în discuţie competenţa acesteia, ea este obligată să stabilească instanţa competentă, ori, dacă este cazul, un alt organ cu activitate jurisdicţională competent.

(2) [2] Dacă instanţa se declară competentă, va trece la judecarea pricinii, cel nemulţumit putând să facă, potrivit legii, apel sau recurs după darea hotărârii asupra fondului.

(3) [3] Dacă instanţa se declară necompetentă, împotriva hotărârii se poate exercita recurs, în termen de 5 zile de la pronunţare. Dosarul va fi trimis instanţei competente sau, după caz, altui organ cu activitate jurisdicţională competent, de îndată ce hotărârea de declinare a competenţei a devenit irevocabilă.

(4) Trimiterea dosarului, după caz, instanţei competente sau altui organ cu activitate jurisdicţională competent, nu este împiedicată de exercitarea căii de atac de către partea care a obţinut declararea necompetenţei.

(5) Dacă necompetenţa nu este de ordine publică, partea care a făcut cererea la o instanţă necompetentă nu va putea cere declararea necompetenţei.

Art. 159. [4] Necompetenţa este de ordine publică:

1. când pricina nu este de competenţa instanţelor judecătoreşti;

2. când pricina este de competenţa unei instanţe de alt grad;

3. când pricina este de competenţa unei alte instanţe de acelaşi grad şi părţile nu o pot înlătura.

Art. 160. În cazul declarării necompetenţei, dovezile administrate în instanţa necompetentă rămân câştigate judecăţii şi instanţa competentă nu va dispune refacerea lor decât pentru motive temeinice.

Art. 161. (1) Când instanţa constată lipsa capacităţii de exerciţiu al drepturilor procedurale a părţii sau când reprezentantul părţii nu face dovada calităţii sale, se poate da un termen pentru îndeplinirea acestor lipsuri.

[1] Alin. (1), (4) şi (5) ale art. 158 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin D. nr. 649/1967.

[2] Alin. (2) al art. 158 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[3] Alin. (3) al art. 158 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 159 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 649/1967.

(2) Dacă lipsurile nu se împlinesc, instanţa va anula cererea.

Art. 162. Excepţiile de procedură de ordine publică pot fi ridicate înaintea instanţei de recurs numai când nu este nevoie de o verificare a împrejurărilor de fapt în afara dosarului.

Art. 163. (1) Nimeni nu poate fi chemat în judecată pentru aceeaşi cauză, acelaşi obiect şi de aceeaşi parte înaintea mai multor instanţe.

(2) Această excepţie se va putea ridica de părţi sau de judecător în orice stare a pricinii în faţa instanţelor de fond.

(3) Dacă excepţia este primită, dosarul se va trimite instanţei care a fost mai întâi învestită, iar în cazul când pricinile se află în judecata unor instanţe de grade deosebite, la instanţa cu grad mai înalt.

Art. 164. (1) Părţile vor putea cere întrunirea mai multor pricini ce se află înaintea aceleiaşi instanţe sau instanţe deosebite, de acelaşi grad, în care sunt aceleaşi părţi sau chiar împreună cu alte părţi şi al căror obiect şi cauză au între dânsele o strânsă legătură.

(2) Întrunirea poate fi făcută de judecător chiar dacă părţile nu au cerut-o.

(3) Dosarul va fi trimis instanţei mai întâi învestită, afară numai dacă amândouă părţile cer trimiterea lui la una din celelalte instanţe.

(4) Când una din pricini este de competenţa unei instanţe, şi părţile nu o pot înlătura, întrunirea se va face la acea instanţă.

Art. 165. În orice stare a judecăţii se pot despărţi pricinile întrunite, dacă instanţa socoteşte că numai una din ele este în stare de judecată.

Art. 166. Excepţia puterii lucrului judecat se poate ridica, de părţi sau de judecător, chiar înaintea instanţelor de recurs.

Secţiunea a III-a. Administrarea dovezilor

§1. Dispoziţii generale

Art. 167. (1) Dovezile se pot încuviinţa numai dacă instanţa socoteşte că ele pot să aducă dezlegarea pricinii, afară de cazul când ar fi primejdie ca ele să se piardă prin întârziere.

(2) Ele vor fi administrate înainte de începerea dezbaterilor asupra fondului.

(3) Dovada şi dovada contrarie vor fi administrate pe cât cu putinţă în acelaşi timp.

(4) Când dovada cu martori a fost încuviinţată în condiţiile art. 138, dovada contrară va fi cerută sub pedeapsa decăderii în aceeaşi şedinţă, dacă amândouă părţile sunt de faţă.

(5) Partea lipsă la încuviinţarea dovezii este obligată să ceară dovada contrarie la şedinţa următoare, iar în caz de împiedicare, la prima zi când se înfăţişează.

Art. 168. (1) Încheierea prin care se încuviinţează dovezile va arăta faptele

ce vor trebui dovedite, precum şi mijloacele de dovadă încuviinţate pentru dovedirea lor.

(2) Administrarea dovezilor se va face în ordinea statornicită de instanţă.

(3) Când o parte renunţă la dovezile ce a propus, cealaltă parte poate să şi le însuşească.

Art. 169. (1) [1] Administrarea probelor se face în faţa instanţei de judecată, dacă legea nu dispune altfel.

(2)-(3) [2] *Abrogate.*

(4) Când administrarea dovezilor urmează să se facă în altă localitate, ea se va îndeplini, prin delegaţie, de către o instanţă de acelaşi grad sau chiar mai mică în grad, dacă în acea localitate nu există o instanţă de acelaşi grad. Dacă felul dovezii îngăduie şi părţile se învoiesc, instanţa care administrează dovada poate fi scutită de citarea părţilor.

Art. 170. (1) Când s-a încuviinţat o cercetare locală, expertiză sau dovadă cu martori, partea care a propus-o este obligată ca, în termen de 5 zile de la încuviinţare, să depună suma statornicită de instanţă pentru cheltuielile de cercetare, drumul şi despăgubirea martorilor sau plata expertului; recipisa se va depune la grefa instanţei.

(2) Când s-au încuviinţat părţilor dovezi potrivit dispoziţiilor art. 138 pct. 2 şi 4, termenul de mai sus poate fi prelungit până la 15 zile.

(3) Neîndeplinirea acestor obligaţii atrage decăderea, pentru acea instanţă, din dovada încuviinţată.

(4) Depunerea sumei se va putea însă face şi după împlinirea termenului, dacă prin aceasta nu se amână judecata.

Art. 171. Partea decăzută din dreptul de a administra o dovadă va putea totuşi să se apere, discutând în fapt şi în drept temeinicia susţinerii şi a dovezilor părţii potrivnice.

§2. Dovada cu înscrisuri

Art. 172. (1) Când partea învederează că partea potrivnică deţine un înscris privitor la pricină, instanţa poate ordona înfăţişarea lui.

(2) Cererea de înfăţişare nu poate fi respinsă dacă înscrisul este comun părţilor sau dacă însăşi partea potrivnică s-a referit în judecată la înscris ori dacă, după lege, ea este obligată să înfăţişeze înscrisul.

Art. 173. Instanţa va respinge cererea de înfăţişare a înscrisului, în întregime sau în parte, în cazurile:

1. când cuprinsul înscrisului priveşte chestiuni cu totul personale;

2. când înfăţişarea înscrisului ar încălca îndatorirea de a păstra secretul;

3. când înfăţişarea ar atrage urmărirea penală împotriva părţii sau a unei alte persoane, ori ar expune-o dispreţului public.

[1] Alin. (1) al art. 169 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (2)-(3) ale art. 169 au fost abrogate prin D. nr. 38/1969.

Art. 174. [1] Dacă partea refuză să răspundă la interogatoriul ce s-a propus în dovedirea deţinerii sau existenţei înscrisului, dacă reiese din dovezile administrate că l-a ascuns sau l-a distrus sau dacă, după ce s-a dovedit deţinerea înscrisului, nu-l înfăţişează la cererea instanţei, aceasta va putea socoti ca dovedite pretenţiile părţii care a cerut înfăţişarea, cu privire la cuprinsul acelui înscris.

Art. 175. [2] (1) Dacă înscrisul se găseşte în păstrarea unei autorităţi sau a altei persoane, instanţa va dispune aducerea lui, în termenul fixat în acest scop. Cel care deţine înscrisul este îndreptăţit să refuze aducerea acestuia în cazurile prevăzute de art. 173.

(2) Înfăţişarea şi aducerea înscrisului se fac pe cheltuiala părţii care a cerut dovada; suma de plată va fi stabilită prin încheiere irevocabilă.

Art. 176. (1) Instanţa nu va putea cere trimiterea cărţilor funciare şi a planurilor, a registrelor autorităţilor, precum şi a înscrisurilor originale depuse la instanţe sau notari publici.

(2) Cercetarea acestor înscrisuri se va face, cu citarea părţilor, de un magistrat delegat sau, dacă înscrisul se găseşte în altă localitate, prin delegaţie, de către instanţa respectivă.

§3. Verificarea de scripte

Art. 177. (1) Acela căruia i se opune un înscris sub semnătură privată este dator, fie să recunoască, fie să tăgăduiască scrisul ori semnătura.

(2) Moştenitorii sau urmaşii în drepturi ai aceluia de la care se pretinde a fi înscrisul pot declara că nu cunosc scrisul sau semnătura acestuia.

Art. 178. (1) Când una din părţi declară că nu recunoaşte fie scrisul, fie semnătura, instanţa va păşi la verificarea înscrisului.

(2) Spre acest sfârşit, preşedintele instanţei va obliga pe cel căruia i se atribuie scrierea sau semnătura să scrie şi să semneze sub dictarea sa, părţi din înscris.

(3) Refuzul de a scrie va putea fi socotit ca o recunoaştere a scrisului.

Art. 179. (1) Dacă instanţa, după verificarea înscrisului cu scrisul sau semnătura făcută în faţa ei sau cu alte înscrisuri, nu este lămurită, va dispune ca verificarea să se facă prin expert, obligând părţile să depună de îndată înscrisuri pentru verificare.

(2) Se primesc ca atare:

1. înscrisurile autentice;

2. înscrisurile private, netăgăduite de părţi;

3. partea din înscris netăgăduită;

4. scrisul sau semnătura făcută înaintea instanţei.

[1] Art. 174 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 38/1959.
[2] Art. 175 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(3) Înscrisurile depuse pentru verificare vor fi semnate de preşedinte, grefier şi părţi.

(4) Părţile iau cunoştinţă de înscrisuri în şedinţă.

Art. 180. (1) Dacă una din părţi declară că scrisul sau semnătura este falsă şi cealaltă parte nu este de faţă, instanţa va dispune înfăţişarea părţilor în persoană, la alt termen, când partea care a invocat înscrisul va arăta mijloacele sale de apărare şi va depune înscrisul pentru verificare.

(2) Părţile pot fi reprezentate şi prin mandatari cu procură specială, dacă dovedesc o împiedicare bine întemeiată.

Art. 181. (1) Preşedintele va constata, prin proces-verbal, starea materială a înscrisului defăimat, dacă există pe el ştersături, adăugiri sau îndreptări, apoi îl va semna, spre neschimbare şi-l va încredinţa grefei, după ce va fi semnat de grefier şi de părţi.

(2) Dacă părţile nu vor sau nu pot să semneze, se va face arătare în procesul-verbal.

Art. 182. (1) La ziua fixată, preşedintele întreabă partea care a înfăţişat înscrisul dacă înţelege să se folosească de el.

(2) Dacă partea lipseşte, nu voieşte să răspundă sau declară că nu se mai foloseşte de înscris, acesta va fi înlăturat.

(3) Dacă partea care a defăimat înscrisul ca fals lipseşte sau nu voieşte să răspundă sau nu stăruie în declaraţie, înscrisul va fi socotit ca recunoscut.

Art. 183. Dacă partea care defaimă înscrisul ca fals arată pe autorul sau complicele falsului, instanţa poate suspenda judecata pricinii, înaintând înscrisul procurorului împreună cu procesul-verbal ce se va încheia.

Art. 184. Când nu este caz de judecată penală sau dacă acţiunea publică s-a stins sau s-a prescris, falsul se va cerceta de instanţa civilă, prin orice mijloace de dovadă.

§4. Dovada cu martori

Art. 185. [1] *Abrogat.*

Art. 186. (1) Când instanţa a încuviinţat dovada cu martori, ea va dispune ascultarea acelora care au fost propuşi prin cerere şi întâmpinare.

(2) În cazurile prevăzute de art. 138 pct. 2 şi 4, lista martorilor se va depune, sub pedeapsa decăderii, în termen de 5 zile de la încuviinţare.

(3) Înlocuirea martorilor nu se va încuviinţa decât în caz de moarte, dispariţie sau motive bine întemeiate, în care caz lista se va depune în termenul şi sub pedeapsa mai sus-arătate.

(4) Decăderea din dovada cu martori pentru neîndeplinirea obligaţiilor prevăzute de art. 170 se acoperă dacă

[1] Art. 185 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

aceştia se înfăţişează la termenul fixat pentru ascultarea lor.

Art. 187. Instanţa va putea mărgini numărul martorilor propuşi.

Art. 188. (1) [1] Împotriva martorului care lipseşte la prima citare, instanţa poate emite mandat de aducere.

(2) În pricinile urgente, se poate dispune aducerea martorilor cu mandat chiar la primul termen.

(3) Dacă, după mandatul de aducere, martorul nu se înfăţişează, instanţa va putea păşi la judecată.

(4) Instanţa poate încuviinţa ascultarea martorului la locuinţa sa, când acesta este împiedicat de a veni în instanţă.

Art. 189. (1) Nu pot fi ascultaţi ca martori:

1. rudele şi afinii până la gradul al treilea inclusiv;

2. soţul, chiar despărţit;

3. interzişii şi cei declaraţi de lege incapabili de a mărturisi;

4. cei condamnaţi pentru jurământ [2] sau mărturie mincinoasă;

(2) [3] Părţile pot conveni, expres sau tacit, să fie ascultate ca martori şi persoanele prevăzute la alin. (1) pct. 1 şi 2.

Art. 190. În pricinile privitoare la starea civilă sau divorţ se vor putea asculta rudele şi afinii mai sus-arătaţi, în afară de descendenţi.

Art. 191. Sunt scutiţi de a fi martori:

1. slujitorii cultelor, medicii, moaşele, farmaciştii, avocaţii, notarii publici şi orice alţi muncitori pe care legea îi obligă să păstreze secretul cu privire la faptele încredinţate lor în exerciţiul îndeletnicirii;

2. funcţionarii publici şi foştii funcţionari publici, asupra împrejurărilor secrete de care au avut cunoştinţă în această calitate;

3. [4] cei care prin răspunsurile lor s-ar expune ei înşişi sau ar expune pe vreuna din persoanele arătate în art. 189 la pct. 1 şi 2 la o pedeapsă penală sau la dispreţul public.

Art. 192. Preşedintele, înainte de a lua mărturia, va cere martorilor să arate:

1. numele, îndeletnicirea, locuinţa şi vârsta;

2. dacă este rudă sau afin cu una din părţi şi în ce grad;

3. dacă se află în serviciul uneia din părţi;

4. dacă este în judecată, în duşmănie sau în legături de interes cu vreuna din părţi.

Art. 193. [5] (1) Înainte de a fi ascultat, martorul depune următorul jurământ: „Jur că voi spune adevărul şi că nu voi ascunde nimic din ceea ce ştiu. Aşa să-mi ajute Dumnezeu!”.

(2) În timpul depunerii jurământului, martorul ţine mâna pe cruce sau pe biblie.

[1] Alin. (1) al art. 188 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Jurământul, ca mijloc de probă, nu mai există în actuala reglementare.
[3] Alin. (2) al art. 189 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Pct. 3 al art. 191 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 193 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

(3) Referirea la divinitate din formula jurământului se schimbă potrivit credinței religioase a martorului.

(4) Martorul de altă religie decât cea creștină nu îi sunt aplicabile prevederile alin. (2).

(5) Martorul fără confesiune va depune următorul jurământ: „Jur pe onoare și conștiință că voi spune adevărul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu".

(6) Martorii care din motive de conștiință sau confesiune nu depun jurământul vor rosti în fața instanței următoarea formulă: „Mă oblig că voi spune adevărul și că nu voi ascunde nimic din ceea ce știu".

(7) Situațiile la care se referă alin. (3), (4), (5) și (6) se rețin de organul judiciar pe baza afirmațiilor făcute de martor.

(8) După depunerea jurământului, președintele va pune în vedere martorului că, dacă nu va spune adevărul, săvârșește infracțiunea de mărturie mincinoasă.

(9) Despre toate acestea se face mențiune în declarația scrisă.

(10) Minorul care nu a împlinit 14 ani nu depune jurământ; i se atrage însă atenția să spună adevărul.

Art. 194. [1] *Abrogat.*

Art. 195. Copilul mai mic de 14 ani și persoanele care din pricina debilității mintale sau în mod vremelnic sunt lipsite de discernământ, pot fi ascultate, însă la aprecierea depoziției, instanța va ține seama de situația specială a martorului.

Art. 196. (1) Fiecare martor va fi ascultat deosebit, cei neascultați neputând fi de față.

(2) Ordinea ascultării martorilor va fi statornicită de președinte, ținând seama și de cererea părților.

(3) După ascultare, martorul rămâne în sala de ședință până la sfârșitul cercetării, afară numai dacă instanța hotărăște altfel. Martorul nu are voie să citească un răspuns scris de mai înainte; el se poate folosi însă de însemnări cu încuviințarea președintelui, dar numai cu privire la cifre sau denumiri.

Art. 197. (1) Martorii pot fi din nou întrebați, dacă instanța găsește de cuviință.

(2) Martorii ale căror arătări nu se potrivesc vor fi din nou întrebați, fiind puși de față.

(3) Dacă instanța găsește că întrebarea pusă de parte nu poate să ducă la dezlegarea pricinii, este jignitoare sau tinde să dovedească un fapt a cărui dovedire e oprită de lege, nu o va încuviința. Instanța, la cererea părții, va trece în încheierea de ședință atât întrebarea, cât și motivul pentru care s-a înlăturat.

Art. 198. (1) Mărturia se va scrie de grefier, după dictarea președintelui sau a judecătorului delegat, și va fi semnată pe fiecare pagină și la sfârșitul ei de judecător, grefier și martor, după

[1] Art. 194 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

ce acesta a luat cunoștință de cuprins. Dacă martorul nu voiește sau nu poate să semneze, se face vorbire despre aceasta.

(2) Orice adăugiri, ștersături sau schimbări în cuprinsul mărturiei trebuie încuviințate și semnate de judecător, de grefier și martor, sub pedeapsa de a nu fi ținute în seamă.

(3) Locurile nescrise din declarație trebuie împlinite cu linii, astfel încât să nu se poată adăuga nimic.

Art. 199. Dacă din cercetare reies bănuieli puternice de mărturie mincinoasă sau de mituire de martori, instanța va încheia proces-verbal și va trimite pe martor în fața autorităților penale.

Art. 200. (1) Martorul poate cere să i se plătească cheltuielile de drum și să fie despăgubit după starea sau îndeletnicirea sa și potrivit cu depărtarea domiciliului și timpul pierdut.

(2) [1] Încheierea instanței este executorie.

§5. Expertiza

Art. 201. [2] (1) Când pentru lămurirea unor împrejurări de fapt instanța consideră necesar să cunoască părerea unor specialiști, va numi, la cererea părților ori din oficiu, unul sau trei experți, stabilind prin încheiere punctele asupra cărora ei urmează să se pronunțe și termenul în care trebuie să efectueze expertiza. Termenul va fi stabilit astfel încât depunerea expertizei la instanță să aibă loc conform dispozițiilor art. 209.

(2) Când este necesar, instanța va solicita efectuarea expertizei unui laborator sau unui institut de specialitate.

(3) În domeniile strict specializate, în care nu există experți autorizați, din oficiu sau la cererea oricăreia dintre părți, judecătorul poate solicita punctul de vedere al uneia sau mai multor personalități ori specialiști din domeniul respectiv. Punctul de vedere va fi prezentat în camera de consiliu sau în ședință publică, părțile fiind îndreptățite să pună și ele întrebări.

(4) Dispozițiile referitoare la expertiză, cu excepția celor privind aducerea cu mandat, sancționarea cu amendă și obligarea la plata de despăgubiri, sunt aplicabile în mod corespunzător în cazurile prevăzute la alin. (2) și (3).

(5) La efectuarea expertizei în condițiile alin. (2) pot participa și experți desemnați de părți, dacă prin lege nu se dispune altfel.

Art. 202. [3] (1) Dacă părțile nu se învoiesc asupra numirii experților, ei se vor numi de către instanță, prin tragere la sorți, în ședință publică, de pe lista întocmită de biroul local de expertiză.

[1] Alin. (2) al art. 200 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 201 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 202 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Încheierea de numire va stabili şi plata experţilor.

Art. 203. [1] *Abrogat.*

Art. 204. (1) Experţii se pot recuza pentru aceleaşi motive ca şi judecătorii.

(2) Recuzarea trebuie să fie cerută în termen de 5 zile de la numirea expertului, dacă motivul ei există la această dată; în celelalte cazuri termenul va curge de la data când s-a ivit motivul de recuzare.

(3) Recuzările se judecă în şedinţă publică, cu citarea părţilor şi a expertului.

Art. 205. (1) Dispoziţiile privitoare la citare, aducerea cu mandat şi sancţionarea martorilor care lipsesc sunt deopotrivă aplicabile experţilor.

(2) Dacă expertul nu se înfăţişează, instanţa poate dispune înlocuirea lui.

(3) [2] *Abrogat.*

Art. 206. [3] (1) Expertul, precum şi cei solicitaţi să-şi exprime punctul de vedere potrivit art. 201 alin. (3) vor depune următorul jurământ: „Jur că îmi voi îndeplini cu cinste şi nepărtinire însărcinarea încredinţată de instanţa de judecată. Aşa să-mi ajute Dumnezeu!". Dispoziţiile art. 193 alin. (2)-(7) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) Pentru depunerea jurământului, ei vor fi chemaţi în camera de consiliu, îndată după numire, fără citarea părţilor. Instanţa va constata depunerea jurământului prin încheiere.

Art. 207. Dacă experţii pot să-şi dea de îndată părerea, vor fi ascultaţi chiar în şedinţă, iar părerea lor se va trece într-un proces-verbal, întocmit potrivit art. 198.

Art. 208. (1) Dacă pentru expertiză este nevoie de o lucrare la faţa locului, ea nu poate fi făcută decât după citarea părţilor prin carte poştală recomandată, cu dovada de primire, arătând zilele şi orele când începe şi continuă lucrarea. Dovada de primire va fi alăturată lucrării expertului.

(2) Părţile sunt obligate să dea expertului orice lămuriri în legătură cu obiectul lucrării.

Art. 209. (1) Expertul este dator să-şi depună lucrarea cu cel puţin 5 zile înainte de termenul fixat pentru judecată.

(2)-(3) [4] *Abrogate.*

Art. 210. Când sunt mai mulţi experţi cu păreri deosebite lucrarea trebuie să cuprindă părerea motivată a fiecăruia.

Art. 211. [5] Experţii sunt datori să se înfăţişeze înaintea instanţei spre a da lămuriri ori de câte ori li se va cere, caz în care au dreptul la despăgubiri, ce se vor stabili prin încheiere executorie.

---

[1] Art. 203 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (3) al art. 205 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 206 a fost reintrodus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Alin. (2)-(3) ale art. 209 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 211 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 212. (1) Dacă instanţa nu este lămurită prin expertiza făcută, poate dispune întregirea expertizei sau o nouă expertiză.

(2) Expertiza contrarie va trebui cerută motivat la primul termen după depunerea lucrării.

Art. 213. (1) Experţii care vor cere sau vor primi mai mult decât plata statornicită se vor pedepsi pentru luare de mită.

(2) La cererea experţilor, ţinându-se seama de lucrare, instanţa le va putea mări plata cuvenită prin încheiere executorie dată cu citarea părţilor.

Art. 214. Dacă expertiza se face de o altă instanţă prin delegaţie, numirea experţilor şi statornicirea plăţii ce li se cuvine se va putea lăsa în sarcina acestei instanţe.

§6. Cercetarea la faţa locului

Art. 215. În cazul când instanţa va socoti de trebuinţă, va putea hotărî ca în întregul ei sau numai unul din magistraţi să meargă la faţa locului spre a se lămuri asupra unor împrejurări de fapt care se vor arăta prin încheiere.

Art. 216. (1) Cercetarea la faţa locului se va face cu citarea părţilor, putându-se asculta martorii şi experţii pricinii.

(2) Despre cele urmate la faţa locului se va încheia proces-verbal.

Art. 217. Când instanţa merge la faţa locului, va fi însoţită de procuror, în cazul în care prezenţa acestuia este cerută de lege.

§7. Interogatoriul

Art. 218. Se va putea încuviinţa chemarea la interogatoriu când este privitor la fapte personale, care, fiind în legătură cu pricina, pot duce la dezlegarea ei.

Art. 219. (1) Cel chemat va fi întrebat de către preşedinte asupra fiecărui fapt în parte.

(2) Cu încuviinţarea preşedintelui, fiecare dintre judecători, procurorul, precum şi partea potrivnică pot pune de-a dreptul întrebări celui chemat la interogatoriu.

(3) Partea nu are voie să citească un răspuns scris de mai înainte. Ea se poate folosi însă de însemnări, cu încuviinţarea preşedintelui, dar numai cu privire la cifre sau denumiri.

(4) Dacă partea declară că pentru a răspunde trebuie să cerceteze înscrisuri, se va putea fixa un nou termen pentru interogatoriu.

Art. 220. [1] Reprezentantul legal poate fi chemat personal la interogatoriu pentru actele încheiate şi faptele săvârşite de el în această calitate.

---

[1] Art. 220 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 221. (1) Răspunsurile la interogatoriu vor fi trecute pe aceeaşi foaie cu întrebările. Interogatoriul va fi semnat pe fiecare pagină de preşedinte, grefier, de cel care l-a propus, precum şi de partea care a răspuns după ce a luat cunoştinţă de cuprins. Tot astfel vor fi semnate adăugirile, ştersăturile sau schimbările aduse, sub pedeapsă de a nu fi ţinute în seamă.

(2) Dacă părţile nu voiesc sau nu pot să semneze, se va face arătare în josul interogatoriului.

Art. 222. (1) Statul şi celelalte persoane juridice de drept public, precum şi persoanele juridice de drept privat, vor răspunde în scris la interogatoriul ce li se va comunica.

(2) Se exceptează societăţile comerciale de persoane, ai căror asociaţi cu drept de reprezentare vor fi citaţi personal la interogatoriu.

Art. 223. (1) Partea care are domiciliul în străinătate va putea fi interogată prin cel care o reprezintă în judecată.

(2) În acest caz, interogatoriul va fi comunicat în scris mandatarului, care va depune răspunsul părţii dat în cuprinsul unei procuri speciale şi autentice. Dacă mandatarul este avocat, procura specială certificată de acesta este îndestulătoare.

Art. 224. Instanţa poate încuviinţa luarea interogatoriului la locuinţă, dacă partea este împiedicată de a veni în faţa instanţei.

Art. 225. Dacă partea, fără motive temeinice, refuză să răspundă la interogatoriu sau nu se înfăţişează, instanţa poate socoti aceste împrejurări ca o mărturisire deplină sau numai ca un început de dovadă în folosul părţii potrivnice.

§8. Jurământul

Art. 226-234. [1] *Abrogate.*

§9. Asigurarea dovezilor

Art. 235. (1) Oricine are interes să constate de urgenţă mărturia unei persoane, părerea unui expert, starea unor lucruri, mobile sau imobile, sau să dobândească recunoaşterea unui înscris, a unui fapt ori a unui drept, va putea cere administrarea acestor dovezi dacă este primejdie ca ele să dispară sau să fie greu de administrat în viitor.

(2) Cererea poate fi făcută chiar dacă nu este primejdie în întârziere, în cazul când pârâtul îşi dă învoirea.

Art. 236. (1) Cererea se va îndrepta, înainte de judecată, la judecătoria în circumscripţia căreia se află martorul sau obiectul cercetării, iar în timpul judecăţii, la instanţa care judecă pricina.

---

[1] Art. 226-234 au fost abrogate prin D. nr. 208/1950.

(2) Partea va arăta în cerere dovezile a căror administrare o pretinde, faptele ce voieşte să dovedească, precum şi primejdia întârzierii sau învoirea pârâtului.

(3) Pârâtul nu este obligat să depună întâmpinare. Instanţa va hotărî prin încheiere dată în camera de consiliu.

(4) În caz de primejdie în întârziere, instanţa va putea încuviinţa cererea şi fără citarea părţilor.

Art. 237. Administrarea dovezii va putea fi făcută de îndată sau la termenul ce se va fixa.

Art. 238. (1) [1] Încheierea instanţei este executorie şi poate fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la pronunţare, dacă s-a dat cu citarea părţilor şi de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor.

(2) Încheierea dată în timpul judecării unei pricini nu poate fi atacată decât o dată cu fondul.

Art. 239. (1) [2] Orice persoană care are interes să constate de urgenţă o anumită stare de fapt care ar putea să înceteze ori să se schimbe până la administrarea dovezilor, va putea cere instanţei în circumscripţia căreia urmează să se facă constatarea să delege un executor judecătoresc din aceeaşi circumscripţie să constate la faţa locului această stare de fapt.

(2) Preşedintele poate încuviinţa facerea constatării fără înştiinţarea aceluia împotriva căruia se cere.

(3) Procesul-verbal de constatare va fi comunicat în copie celui împotriva căruia s-a făcut constatarea, dacă nu a fost de faţă.

(4) El va face dovada până la dovada contrarie.

Art. 240. În caz de primejdie în întârziere, administrarea dovezii şi constatarea prin executori judecătoreşti se vor putea face şi în zilele de sărbătoare şi chiar în afara orelor legale, cu încuviinţarea anume a magistratului.

Art. 241. (1) Dovezile administrate în condiţiile mai sus prevăzute pot să fie folosite şi de partea care nu a cerut administrarea lor.

(2) Cheltuielile făcute cu administrarea dovezilor vor fi ţinute în seamă de instanţa care judecă pricina în fond.

Secţiunea a IV-a. Suspendarea judecăţii

Art. 242. (1) Instanţa va suspenda judecata:

1. când amândouă părţile o cer;
2. dacă nici una din părţi nu se înfăţişează la strigarea pricinii.

(2) Cu toate acestea pricina se judecă dacă reclamantul sau pârâtul au cerut în scris judecarea în lipsă.

Art. 243. (1) Judecata pricinilor se suspendă de drept:

---

[1] Alin. (1) al art. 238 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (1) al art. 239 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

1. prin moartea uneia din părți, afară de cazul când partea interesată cere termen pentru introducerea în judecată a moștenitorilor;

2. [1] prin interdicție sau punere sub curatelă a unei părți până la numirea tutorelui sau curatorului;

3. prin moartea mandatarului uneia din părți, întâmplată cu mai puțin de 15 zile înainte de ziua înfățișării;

4. prin încetarea funcției tutorelui sau curatorului;

5. prin deschiderea procedurii reorganizării judiciare și a falimentului asupra reclamantului, în temeiul unei hotărâri judecătorești irevocabile.

(2) Faptele arătate mai sus nu împiedică pronunțarea hotărârii, dacă ele s-au ivit după închiderea dezbaterilor.

Art. 244. (1) Instanța poate suspenda judecata:

1. când dezlegarea pricinii atârnă în totul sau în parte, de existența sau neexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți;

2. [2] când s-a început urmărirea penală pentru o infracțiune care ar avea o înrâurire hotărâtoare asupra hotărârii ce urmează să se dea.

(2) Suspendarea va dăinui până când hotărârea pronunțată în pricina care a motivat suspendarea a devenit irevocabilă.

Art. 244[1]. [3] (1) Asupra suspendării judecării procesului, instanța, în toate cazurile, se va pronunța prin încheiere, care poate fi atacată cu recurs în mod separat.

(2) Recursul se poate declara cât timp durează suspendarea cursului judecării procesului, atât împotriva încheierii prin care s-a dispus suspendarea, cât și împotriva încheierii prin care s-a respins cererea de repunere pe rol a procesului.

Art. 245. Judecata reîncepe:

1. prin cererea de redeschidere făcută de una din părți, când ea s-a suspendat prin învoirea părților sau prin lipsa lor;

2. [4] prin cererea de redeschidere, făcută cu arătarea moștenitorilor, tutorelui sau curatorului, a celui reprezentat de mandatarul defunct, a noului mandatar sau, după caz, a părții interesate, a administratorului judiciar sau a lichidatorului judiciar, în cazurile prevăzute de art. 243.

[1] Pct. 2, 4 și 5 ale alin. (1) al art. 243 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Pct. 2 al art. 244 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[3] Art. 244[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Pct. 2 al art. 245 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Secțiunea a V-a. Renunțarea la judecată și renunțarea la drept

Art. 246. (1) Reclamantul poate să renunțe oricând la judecată, fie verbal în ședință, fie prin cerere scrisă.

(2) Renunțarea la judecată se constată prin încheiere dată fără drept de apel.

(3) Dacă renunțarea s-a făcut după comunicarea cererii de chemare în judecată, instanța, la cererea pârâtului, va obliga pe reclamant la cheltuieli.

(4) Când părțile au intrat în dezbaterea fondului, renunțarea nu se poate face decât cu învoirea celeilalte părți.

Art. 247. (1) În caz de renunțare la însuși dreptul pretins, instanța dă o hotărâre prin care va respinge cererea în fond și va hotărî asupra cheltuielilor.

(2) Renunțarea la drept se poate face și fără învoirea celeilalte părți, atât în prima instanță, cât și în apel.

(3) Renunțarea se poate face în ședință sau prin înscris autentic.

(4) Hotărârea se dă fără drept de apel.

(5) Când renunțarea este făcută în instanța de apel, hotărârea primei instanțe va fi anulată în totul sau în parte, în măsura renunțării.

Secțiunea a VI-a. Perimarea

Art. 248. (1) Orice cerere de chemare în judecată, contestație, apel, recurs, revizuire și orice altă cerere de reformare sau de revocare se perimă de drept, chiar împotriva incapabililor, dacă a rămas în nelucrare din vina părții timp de un an. Partea nu se socotește în vină, când actul de procedură urma să fie îndeplinit din oficiu.

(2) Termenul perimării nu curge cât timp, fără vina părții, cererea n-a ajuns încă la instanța competentă să o judece sau nu se poate fixa termen de judecată.

(3) În materie comercială termenul de perimare este de șase luni.

Art. 249. [1] Perimarea se întrerupe prin îndeplinirea unui act de procedură făcut în vederea judecării procesului de către partea care justifică un interes.

Art. 250. (1) [2] Cursul perimării este suspendat cât timp dăinuiește suspendarea judecării, pronunțată de instanță în cazurile prevăzute de art. 244, precum și în alte cazuri stabilite de lege, dacă suspendarea nu este cauzată de lipsa de stăruință a părților în judecată.

(2) În cazurile prevăzute de art. 243, cursul perimării este suspendat timp de 3 luni de la data când s-au petrecut faptele care au prilejuit suspendarea termenului de perimare, dacă aceste fapte s-au petrecut în cele din urmă 6 luni ale termenului de perimare.

[1] Art. 249 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (1) al art. 250 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(3) Perimarea se suspendă, de asemenea, pe timpul cât partea este împiedicată de a stărui în judecată din pricina unor împrejurări mai presus de voința sa.

Art. 251. În cazul când sunt mai mulți reclamanți sau pârâți împreună, cererea de perimare sau actul de procedură întrerupător de perimare al unuia folosește și celorlalți.

Art. 252. (1) [1] Perimarea se constată din oficiu sau la cererea părții interesate. Președintele instanței va cita de urgență părțile și va dispune ca grefa să întocmească o dare de seamă asupra actelor de procedură în legătură cu perimarea.

(2) Perimarea poate fi invocată și pe cale de excepție, în camera de consiliu sau în ședință publică.

(3) [2] Perimarea cererii de chemare în judecată nu poate fi ridicată pentru prima oară în instanța de apel.

Art. 253. [3] (1) Dacă instanța constată că perimarea nu a operat, pronunță o încheiere, care poate fi atacată o dată cu fondul procesului.

(2) Hotărârea care constată perimarea este supusă recursului în termen de 5 zile de la pronunțare.

Art. 254. (1) Perimarea are drept urmare că toate actele de procedură făcute în acea instanță nu-și produc efectele.

(2) Când, însă, se face o nouă cerere de chemare în judecată, părțile pot folosi dovezile administrate în cursul judecării cererii perimate, în măsura în care noua instanță socotește că nu este de trebuință refacerea lor.

Capitolul IV. Hotărârile

Secțiunea I. Dispoziții generale

Art. 255. (1) [4] Hotărârile prin care se rezolvă fondul cauzei în primă instanță se numesc „sentințe", iar hotărârile prin care se soluționează apelul, recursul, precum și recursul în interesul legii ori în anulare se numesc „decizii".

(2) [5] Toate celelalte hotărâri date de instanță în cursul judecății se numesc „încheieri".

Art. 256. (1) După sfârșitul dezbaterilor, judecătorii chibzuiesc în secret, fie în ședință, fie în camera de consiliu.

(2) După chibzuire, președintele adună părerile judecătorilor, începând cu cel mai nou în funcțiune, el pronunțându-se cel din urmă.

Art. 257. (1) Dacă majoritatea legală nu se poate întruni, pricina se va judeca din nou în complet de divergență, în aceeași zi sau în cel mult 5 zile.

(2) La instanțele de fond, părerile vor trebui să fie totdeauna motivate înainte de judecarea divergenței, afară de cazul când judecata se face chiar în ziua când s-a ivit divergența.

(3) Dezbaterile vor fi reluate asupra punctelor rămase în divergență; dacă, după judecarea divergenței, vor fi mai mult de două păreri, judecătorii ale căror păreri se apropie mai mult, sunt datori să se unească într-o singură părere.

(4) Judecătorii pot reveni asupra părerilor lor, care au pricinuit divergența.

(5) După judecarea punctelor rămase în divergență, completul care a judecat înainte de ivirea ei va putea continua judecarea pricinii.

(6) Dispozițiile alin. (3) se aplică prin asemănare și în cazurile în care completele de judecată sunt alcătuite în număr fără soț.

Art. 258. (1) [1] După ce s-a întrunit majoritatea, se va întocmi de îndată dispozitivul hotărârii care se semnează, sub sancțiunea nulității, de către judecători și în care se va arăta, când este cazul, opinia separată a judecătorilor aflați în minoritate.

(2) El se pronunță de președinte, în ședință, chiar în lipsa părților.

(3) După pronunțarea hotărârii nici un judecător nu poate reveni asupra părerii sale.

(4) [2] Dispozitivul hotărârii se consemnează într-un registru special, ținut de fiecare instanță.

Art. 259. [3] *Abrogat.*

Art. 260. (1) Dacă instanța nu poate hotărî de îndată, pronunțarea se va amâna pentru un termen pe care președintele îl va anunța și care nu va putea fi mai mare de 7 zile.

(2) [4] Judecătorul care a luat parte la judecată este îndreptățit să se pronunțe, chiar dacă nu mai face parte din alcătuirea instanței, afară de cazul când i-a încetat calitatea de magistrat sau este suspendat din funcție. În acest caz procesul se repune pe rol, cu citarea părților, pentru ca acestea să pună din nou concluzii în fața instanței legal constituite.

(3)-(4) [5] *Abrogate.*

Art. 261. (1) Hotărârea se dă în numele legii și va cuprinde:

1. arătarea instanței care a pronunțat-o și numele judecătorilor care au luat parte la judecată.

2. numele, domiciliul sau reședința părților, calitatea în care s-au judecat; numele mandatarilor sau reprezentanților legali și al avocaților;

---

[1] Alin. (1) și (2) ale art. 252 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (3) al art. 252 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.
[3] Art. 253 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Alin. (1) al art. 255 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Alin. (2) al art. 255 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 471/1957.

---

[1] Alin. (1) al art. 258 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Alin. (4) al art. 258 a fost introdus prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 259 a fost abrogat prin D. nr. 132/1952.
[4] Alin. (2) al art. 260 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Alin. (3)-(4) ale art. 260 au fost abrogate prin L. nr. 59/1993.

3. obiectul cererii şi susţinerile în prescurtare ale părţilor cu arătarea dovezilor;
4. arătarea concluziilor procurorului;
5. motivele de fapt şi de drept care au format convingerea instanţei, cum şi cele pentru care s-au înlăturat cererile părţilor;
6. dispozitivul;
7. calea de atac şi termenul în care se poate exercita;
8. [1] arătarea că pronunţarea s-a făcut în şedinţă publică, precum şi semnăturile judecătorilor şi grefierului. Lipsa semnăturilor poate fi complinită oricând în cursul procesului.

(2) [2] În cazul în care, după pronunţare, unul dintre judecători este în imposibilitate de a semna hotărârea, preşedintele instanţei o va semna în locul său, iar dacă cel în imposibilitate să semneze este grefierul, hotărârea va fi semnată de grefierul şef, făcându-se menţiune despre cauza care a împiedicat pe judecător sau pe grefier să semneze hotărârea.

(3) [3] Hotărârea se va comunica părţilor, în copie, în cazul în care este necesar pentru curgerea termenului de exercitare a apelului sau recursului. Comunicarea se va face în termen de 7 zile de la pronunţarea hotărârii.

Art. 262. În cazurile în care judecătorii pot da termen pentru executarea hotărârii, ei vor face aceasta prin chiar hotărârea care dezleagă pricina, arătând şi motivele pentru care au încuviinţat termenul.

Art. 263. Debitorul nu va putea cere termen, nici nu va putea să se bucure de termenul ce i s-a dat, dacă bunurile lui se vând după cererea altui creditor, dacă este în stare de faliment sau de insolvabilitate îndeobşte cunoscută sau dacă prin fapta să a micşorat garanţiile ce a dat prin contract creditorului său, sau dacă nu a dat garanţiile făgăduite.

Art. 264. (1) [4] Când motivarea hotărârii nu se poate face până la data pronunţării, ea se va face în termen de cel mult 30 zile de la pronunţare. Dacă instanţa a fost alcătuită din mai mulţi magistraţi, preşedintele va putea însărcina pe unul dintre ei cu redactarea hotărârii.

(2) Părerea judecătorilor rămaşi în minoritate va trebui redactată în acelaşi timp cu hotărârea.

Art. 265. Adăugirile, ştersăturile sau schimbările în cuprinsul hotărârii vor trebui semnate de judecător, sub pedeapsă de a nu fi ţinute în seamă.

Art. 266. (1) [5] Hotărârea se va face în două exemplare originale, din care unul se ataşează la dosarul cauzei, iar

[1] Pct. 8 al alin. (1) al art. 261 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.
[2] Alin. (2) al art. 261 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Alin. (3) al art. 261 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Alin. (1) al art. 264 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.
[5] Alin. (1) al art. 266 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

celălalt se va depune spre conservare, la dosarul de hotărâri al instanţei.

(2) Pentru judecătorii, preşedintele va putea încuviinţa ca în locul celui de-al doilea exemplar al sentinţei să se treacă într-un registru dispozitivul ei, semnat de judecătorul şi grefierul care au luat parte la judecată.

(3) [1] Hotărârea se va comunica părţilor, în copie, în cazul când aceasta este necesară pentru curgerea termenului de exercitare a apelului sau recursului.

Art. 267. (1) După pronunţarea hotărârii, partea poate renunţa în instanţă la calea de atac, făcându-se arătare despre aceasta într-un proces-verbal, semnat de preşedinte şi de grefier.

(2) Renunţările se pot face şi în urmă, prin înfăţişarea părţii înaintea preşedintelui sau prin înscris autentic.

Art. 268. (1) Încheierile premergătoare vor fi date cu acelaşi număr de voturi ca şi hotărârile.

(2) Judecătorii nu sunt legaţi prin aceste încheieri.

(3) Ei sunt legaţi de acele încheieri care, fără a hotărî în totul pricina, pregătesc dezlegarea ei.

(4) Orice dispoziţie luată de instanţă prin încheiere va fi motivată.

Art. 269. (1) [2] Hotărârile vor fi învestite cu formula executorie, după cum urmează:

„Noi, Preşedintele României"

(Aici urmează cuprinsul hotărârii)

"Dăm împuternicire şi ordonăm agenţilor administrativi şi ai forţei publice să execute această (hotărâre); procurorilor să stăruie pentru aducerea ei la îndeplinire. Spre credinţă, prezenta (hotărâre) s-a semnat de . . . (Urmează semnătura preşedintelui şi a grefierului)".

(2) Hotărârea învestită se va da numai părţii care a câştigat sau reprezentantului ei.

Art. 269^1. [3] *Abrogat.*

Secţiunea a II-a. Hotărârile parţiale

Art. 270. Dacă pârâtul recunoaşte o parte din pretenţiile reclamantului, instanţa, la cererea acestuia, va da o hotărâre parţială în măsura recunoaşterii.

Secţiunea a III-a. Hotărârile care consfinţesc învoiala părţilor

Art. 271. (1) Părţile se pot înfăţişa oricând în cursul judecăţii, chiar fără să fi fost citate, pentru a cere să se dea hotărâre care să consfinţească învoiala lor.

(2) Dacă părţile se înfăţişează la ziua fixată pentru judecată, cererea pentru darea hotărârii va putea fi primită, chiar de un singur judecător, urmând

[1] Alin. (3) al art. 266 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.
[2] Alin. (1) al art. 269 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 269^1 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

ca hotărârea să fie dată de instanță în ședință.

(3) Dacă ele se înfățișează într-o altă zi, instanța va da hotărârea în camera de consiliu.

Art. 272. (1) Învoiala va fi înfățișată în scris și va alcătui dispozitivul hotărârii.

(2) [1] *Abrogat.*

Art. 273. Hotărârea care consfințește învoiala părților se dă fără drept de apel.

Secțiunea a IV-a. Cheltuielile de judecată

Art. 274. (1) Partea care cade în pretențiuni va fi obligată, la cerere, să plătească cheltuielile de judecată.

(2) Judecătorii nu pot micșora cheltuielile de timbru, taxe de procedură și impozit proporțional, plata experților, despăgubirea martorilor, precum și orice alte cheltuieli pe care partea care a câștigat va dovedi că le-a făcut.

(3) Judecătorii au însă dreptul să mărească sau să micșoreze onorariile avocaților, potrivit cu cele prevăzute în tabloul onorariilor minimale, ori de câte ori vor constata motivat că sunt nepotrivit de mici sau de mari, față de valoarea pricinii sau munca îndeplinită de avocat.

Art. 275. Pârâtul care a recunoscut la prima zi de înfățișare pretențiile reclamantului nu va putea fi obligat la plata cheltuielilor de judecată, afară numai dacă a fost pus în întârziere înainte de chemarea în judecată.

Art. 276. Când pretențiile fiecărei părți au fost încuviințate numai în parte, instanța va aprecia în ce măsură fiecare din ele poate fi obligată la plata cheltuielilor de judecată, putând face compensarea lor.

Art. 277. Dacă sunt mai mulți reclamanți sau mai mulți pârâți, ei vor fi obligați să plătească cheltuielile de judecată în mod egal, proporțional sau solidar, potrivit cu interesul ce are fiecare sau după felul raportului de drept dintre ei.

Secțiunea a V-a. Execuția vremelnică

Art. 278. Hotărârile primei instanțe sunt executorii de drept când au ca obiect:

1. [2] plata salariilor sau a altor drepturi izvorâte din raporturile juridice de muncă, precum și a sumelor cuvenite, potrivit legii, șomerilor;

2. despăgubiri pentru accidente de muncă;

3. rente ori sume datorate cu titlu de obligație de întreținere sau alocație pentru copii, precum și pensii acordate în cadrul asigurărilor sociale;

3^1. [3] despăgubiri în caz de moarte sau vătămare a integrității corporale

1) Alin. (2) al art. 272 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
2) Pct. 1 și 3 ale art. 278 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.
3) Pct. 3^1 al art. 278 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

ori sănătății, dacă despăgubirile s-au acordat sub formă de prestații bănești periodice;

4. reparații grabnice;

5. punerea sau ridicarea peceților ori facerea inventarului;

6. pricini privitoare la posesiune, numai în ce privește posesiunea;

7. în cazul prevăzut de art. 270;

8. în orice alte cazuri în care legea prevede că hotărârea este executorie.

Art. 279. (1) Instanța poate încuviința execuția vremelnică a hotărârilor privitoare la bunuri ori de câte ori va găsi de cuviință că măsura este de trebuință față cu temeinicia vădită a dreptului, cu starea de insolvabilitate a debitorului sau că există primejdie vădită în întârziere; în acest caz instanța va putea obliga la darea unei cauțiuni.

(2) Execuția vremelnică nu se poate încuviința:

1. [1] în materie de strămutare de hotare, desființare de construcții, plantații sau a oricăror lucrări având o așezare fixă;

2. când prin hotărâre se dispune întabularea unui drept sau radierea lui din cartea funciară.

(3) Cererea de executare vremelnică se va putea face și verbal în instanță până la încheierea dezbaterilor.

(4) Dacă cererea a fost respinsă de prima instanță, ea poate fi făcută din nou în apel.

Art. 280. (1) Cererea pentru suspendarea executării vremelnice se va putea face fie o dată cu apelul, fie deosebit în tot cursul instanței de apel.

(2) Cererea se va depune la prima instanță sau instanța de apel, în care caz se va alătura în copie legalizată dispozitivul hotărârii.

(3) [2] Cererea de suspendare se va judeca de instanța de apel. Dispozițiile art. 403 alin. (3) sunt aplicabile.

(4) Suspendarea va putea fi încuviințată numai cu dare de cauțiune, al cărei cuantum îl va fixa instanța.

(5) Până la dezlegarea cererii de suspendare, aceasta va putea fi încuviințată vremelnic, prin ordonanță președințială, chiar înainte de sosirea dosarului, cu respectarea cerinței prevăzute la alin. (4).

Secțiunea a VI-a. Îndreptarea, lămurirea și completarea hotărârii

Art. 281. [3] (1) Erorile sau omisiunile cu privire la numele, calitatea și susținerile părților sau cele de calcul, precum și orice alte erori materiale din hotărâri sau încheieri pot fi îndreptate din oficiu sau la cerere.

(2) Instanța se pronunță prin încheiere dată în camera de consiliu.

1) Pct. 1 al alin. (2) al art. 279 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
2) Alin. (3)-(5) ale art. 280 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.
3) Art. 281 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Părțile vor fi citate numai dacă instanța socotește că este necesar să dea anumite lămuriri.

(3) În cazul hotărârilor, îndreptarea se va face în ambele exemplare ale hotărârii.

Art. 281^1. [1] (1) În cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la înțelesul, întinderea sau aplicarea dispozitivului hotărârii ori acesta cuprinde dispoziții potrivnice, părțile pot cere instanței care a pronunțat hotărârea să lămurească dispozitivul sau să înlăture dispozițiile potrivnice. Cererea poate fi formulată în termenul prevăzut de lege pentru declararea, după caz, a apelului sau recursului împotriva acelei hotărâri.

(2) Instanța va rezolva cererea de urgență, prin încheiere dată în camera de consiliu, cu citarea părților.

(3) Încheierea se va atașa la hotărâre, atât în dosarul cauzei, cât și în dosarul de hotărâri al instanței.

Art. 281^2. [2] (1) Dacă prin hotărârea dată instanța a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere principal sau accesoriu ori asupra unei cereri conexe sau incidentale, se poate cere completarea hotărârii în același termen în care se poate declara, după caz, apel sau recurs împotriva acelei hotărâri, iar în cazul hotărârilor date în fond după casarea cu reținere, în termen de 15 zile de la pronunțare.

(2) Cererea se soluționează de urgență, cu citarea părților, prin hotărâre separată. Prevederile art. 281^1 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(3) Dispozițiile prezentului articol se aplică și în cazul când instanța a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, traducătorilor, interpreților sau apărătorilor, cu privire la drepturile lor.

Art. 281^3. [3] (1) Încheierile pronunțate în temeiul art. 281 și art. 281^1, precum și hotărârea pronunțată potrivit art. 281^2, sunt supuse acelorași căi de atac ca și hotărârile în legătură cu care s-a solicitat, după caz, îndreptarea, lămurirea sau înlăturarea dispozițiilor potrivnice ori completarea.

(2) Părțile nu pot fi obligate la plata cheltuielilor legate de îndreptarea, lămurirea sau completarea hotărârii.

[1] Art. 281^1 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 281^2 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 281^3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Titlul IV. Apelul [1]

Capitolul I. Termenul și formele apelului [2]

Art. 282. (1) [3] Hotărârile date în primă instanță de judecătorie și tribunal sunt supuse apelului la curtea de apel, dacă prin lege nu se prevede altfel.

(2) [4] Împotriva încheierilor premergătoare nu se poate face apel decât o dată cu fondul, în afară de cazul când prin ele s-a întrerupt cursul judecății.

(3) Apelul împotriva hotărârii se socotește făcut și împotriva încheierilor premergătoare.

Art. 282^1. [5] (1) [6] Nu sunt supuse apelului hotărârile judecătorești date în primă instanță în cererile introduse pe cale principală privind pensii de întreținere, litigii al căror obiect are o valoare de până la 1 miliard lei inclusiv, atât în materie civilă, cât și în materie comercială, acțiunile posesorii, cele referitoare la înregistrările în registrele de stare civilă, luarea măsurilor asigurătorii, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) Hotărârile instanțelor judecătorești prin care se soluționează plângerile împotriva hotărârilor autorităților administrației publice cu activitate jurisdicțională și ale altor organe cu astfel de activitate nu sunt supuse apelului, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 283. Partea care a renunțat expres la apel cu privire la o hotărâre nu mai are dreptul de a face apel.

[1] Titlul IV „Apelul" este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Potrivit art. I pct. 93 din O.U.G. nr. 138/2000, Secțiunea I – „Termenul și formele apelului" – din Capitolul I al Titlului IV devine "Capitolul I – Termenul și formele apelului" din Titlul IV.

[3] Alin. (1) al art. 282 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 7 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 3 din L. nr. 195/2004). Anterior L. nr. 195/2004, alin. (1) al art. 282 avea următorul conținut *„(1) Hotărârile date în primă instanță de judecătorie și tribunal sunt supuse apelului la curtea de apel"*, iar anterior O.U.G. nr. 58/2003 alin. (1) al art. 282 prevedea: *„(1) Hotărârile date în primă instanță de judecătorie sunt supuse apelului la tribunal, iar hotărârile date în primă instanță de către tribunal sunt supuse apelului la curtea de apel."*

[4] Alin. (2) al art. 282 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[5] Art. 282^1 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[6] Alin. (1) al art. 282^1 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 7^1 din O.U.G. nr. 58/2003 (introdus, în urma aprobării, prin art. I pct. 4 din L. nr. 195/2004). Anterior L. nr. 195/2004, alin. (1) al art. 282^1 avea următorul conținut: *„Nu sunt supuse apelului hotărârile judecătorești date în primă instanță în cererile introduse pe cale principală privind pensii de întreținere, obligații de plată a unei sume de bani sau de predare a unui bun mobil, în valoare de până la 200 milioane lei inclusiv, acțiunile posesorii, cele referitoare la înregistrările în registrele de stare civilă, luarea măsurilor asigurătorii, precum și în alte cazuri prevăzute de lege".*

Art. 284. (1) Termenul de apel este de 15 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel.

(2) Termenul de apel curge chiar dacă comunicarea hotărârii a fost făcută o dată cu somaţia de executare.

(3) Dacă o parte face apel înainte de comunicarea hotărârii, aceasta se socoteşte comunicată la data depunerii cererii de apel.

(4) Pentru procuror termenul de apel curge de la pronunţarea hotărârii, în afară de cazurile în care procurorul a participat la judecarea cauzei, când termenul curge de la comunicarea hotărârii.

(5) [1] Apelul declarat în termen suspendă executarea hotărârii de primă instanţă, cu excepţia cazurilor anume prevăzute de lege.

Art. 285. (1) Termenul de apel se întrerupe prin moartea părţii care are interes să facă apel. În acest caz se face din nou o singură comunicare a hotărârii, la cel din urmă domiciliu al părţii, pe numele moştenirii, fără să se arate numele şi calitatea fiecărui moştenitor.

(2) Termenul de apel va începe să curgă din nou de la data comunicării prevăzute la alin. (1). Pentru moştenitorii incapabili, cei cu capacitate restrânsă sau dispăruţi ori în caz de moştenire vacantă, termenul va curge din ziua în care se va numi tutorele, curatorul sau administratorul provizoriu.

(3) Apelul nu constituie prin el însuşi un act de acceptare a moştenirii.

Art. 286. Termenul de apel se întrerupe şi prin moartea mandatarului căruia i s-a făcut comunicarea. În acest caz se va face o nouă comunicare părţii, la domiciliul ei, iar termenul de apel va începe să curgă din nou de la această dată.

Art. 287. (1) Cererea de apel va cuprinde:

1. [2] numele, domiciliul sau reşedinţa părţilor ori, pentru persoanele juridice, denumirea şi sediul lor, precum şi, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerţului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal şi contul bancar. Dacă apelantul locuieşte în străinătate, va arăta şi domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

2. arătarea hotărârii care se atacă;

3. motivele de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul;

4. dovezile invocate în susţinerea apelului;

5. semnătura.

(2) Cerinţele de la pct. 2 şi 5 sunt prevăzute sub sancţiunea nulităţii, iar cele de la pct. 3 şi 4, sub sancţiunea decăderii. Aceste cerinţe pot fi împlinite până cel mai târziu la prima zi de înfăţişare, iar lipsa semnăturii, în condiţiile prevăzute de art. 133 alin. (2).

(3) Când dovezile propuse sunt martori sau înscrisuri nearătate la prima instanţă, se vor aplica în mod corespunzător dispoziţiile art. 112 pct. 5.

[1] Alin. (5) al art. 284 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Pct. 1 al alin. (1) al art. 287 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

Art. 288. (1) La cererea de apel se vor alătura atâtea copii câţi intimaţi sunt.

(2) Apelul se depune la instanţa a cărei hotărâre se atacă, sub sancţiunea nulităţii.

(3) Preşedintele va înainta instanţei de apel dosarul, împreună cu apelurile făcute, numai după împlinirea termenului de apel pentru toate părţile.

(4) Cu toate acestea, apelul va fi trimis de îndată dacă s-a făcut cerere pentru suspendarea executării hotărârii primei instanţe.

Art. 289. (1) [1] Preşedintele instanţei de apel, îndată ce primeşte dosarul, va fixa termen de înfăţişare, potrivit dispoziţiilor art. 114[1], şi va dispune citarea părţilor.

(2) Totodată, preşedintele va dispune să se comunice intimatului, o dată cu citaţia, o copie de pe cererea şi de pe motivele de apel, împreună cu copiile certificate de pe înscrisurile alăturate şi care nu au fost înfăţişate la prima instanţă, punându-i-se în vedere obligaţia de a depune la dosar întâmpinare, cu cel puţin 5 zile înainte de termenul stabilit pentru judecată.

(3) Dispoziţiile art. 113 alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(4) Apelurile făcute împotriva aceleiaşi hotărâri vor fi repartizate la o singură secţie a instanţei de apel.

Art. 290. Când apelurile făcute împotriva aceleiaşi hotărâri au fost repartizate la secţii deosebite, preşedintele ultimei secţii învestite va dispune trimiterea apelului la secţia cea dintâi învestită.

Art. 291. (1) [2] În cazul când intimatul nu a primit, în termenul prevăzut de art. 114[1], comunicarea motivelor de apel şi a dovezilor invocate, va putea cere, la prima zi de înfăţişare, un termen înăuntrul căruia să depună la dosar întâmpinare.

(2) [3] Dacă intimatul lipseşte la prima zi de înfăţişare şi instanţa constată că motivele de apel nu au fost comunicate, va dispune amânarea cauzei şi efectuarea comunicării, iar dacă motivele nu au fost comunicate în termen, instanţa va dispune amânarea cauzei cu îndeplinirea cerinţelor art. 114[1] alin. (3) sau (4), după caz.

Art. 292. [4] (1) Părţile nu se vor putea folosi înaintea instanţei de apel de alte motive, mijloace de apărare şi dovezi, decât de cele invocate la prima instanţă sau arătate în motivarea apelului ori în întâmpinare. Instanţa de apel poate încuviinţa şi administrarea probelor a căror necesitate rezultă din dezbateri.

(2) În cazul în care apelul nu se motivează ori motivarea apelului sau întâmpinarea nu cuprind motive, mijloace de apărare sau dovezi noi, instanţa de apel se va pronunţa, în fond, numai pe baza celor invocate la prima instanţă.

[1] Alin. (1)-(2) ale art. 289 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (1) al art. 291 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Alin. (2) al art. 291 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[4] Art. 292 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 293. [1] (1) Intimatul este în drept, chiar după împlinirea termenului de apel, să adere la apelul făcut de partea potrivnică, printr-o cerere proprie, care să tindă la schimbarea hotărârii primei instanțe. Cererea se poate face până la prima zi de înfățișare.

(2) Dacă apelantul principal își retrage apelul sau dacă acesta este respins ca tardiv, ca inadmisibil ori pentru alte motive care nu implică cercetarea fondului, aderarea la apel prevăzută la alin. (1) rămâne fără efecte. Cu toate acestea, dacă aderarea s-a făcut înăuntrul termenului de apel, ea se consideră apel principal.

Art. 293¹. [2] În caz de coparticipare procesuală, precum și atunci când la prima instanță au intervenit terțe persoane în proces, intimatul este în drept, chiar după împlinirea termenului de apel, să declare apel împotriva altui intimat sau unei persoane care a figurat în primă instanță și care nu este parte în apelul principal, dacă acesta din urmă ar fi de natură să producă consecințe asupra situației sale juridice în proces. Dispozițiile art. 293 se aplică în mod corespunzător.

Capitolul II. Judecarea apelului [3]

Art. 294. (1) În apel nu se poate schimba calitatea părților, cauza sau obiectul cererii de chemare în judecată și nici nu se pot face alte cereri noi. Excepțiile de procedură și alte asemenea mijloace de apărare nu sunt considerate cereri noi.

(2) Se vor putea cere însă dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri ivite după darea hotărârii primei instanțe. De asemenea, se va putea solicita compensația legală.

Art. 295. [4] (1) Instanța de apel va verifica, în limitele cererii de apel, stabilirea situației de fapt și aplicarea legii de către prima instanță. Motivele de ordine publică pot fi invocate și din oficiu.

(2) Instanța va putea încuviința refacerea sau completarea probelor administrate la prima instanță, precum și administrarea probelor noi propuse în condițiile art. 292, dacă consideră că sunt necesare pentru soluționarea cauzei.

Art. 296. [5] Instanța de apel poate păstra ori schimba, în tot sau în parte, hotărârea atacată. Apelantului nu i se poate însă crea în propria cale de atac o situație mai grea decât aceea din hotărârea atacată, în afară de cazul în care el consimte la aceasta ori sunt aplicabile dispozițiile art. 293 sau 293¹.

[1] Art. 293 a fost reintrodus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 293¹ a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Potrivit art. I pct. 101 din O.U.G. nr. 138/2000, Secțiunea II – „Judecarea apelului" din Capitolul I al Titlului IV devine „Capitolul II – Judecarea apelului" din Titlul IV.
[4] Art. 295 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 296 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

Art. 297. (1) [1] În cazul în care prima instanță a respins sau a anulat cererea de chemare în judecată fără a intra în cercetarea fondului și instanța de apel, găsind apelul întemeiat, a anulat hotărârea apelată, va evoca fondul și va judeca procesul, pronunțând o hotărâre definitivă.

(2) [2] Dacă prima instanță s-a declarat competentă și instanța de apel stabilește că a fost necompetentă, anulând hotărârea atacată, va trimite cauza spre judecare instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent, afară de cazul când constată propria să competență. În acest caz, precum și atunci când există vreun alt motiv de nulitate, iar prima instanță a judecat în fond, instanța de apel, anulând în tot sau în parte procedura urmată și hotărârea pronunțată, va reține procesul spre judecare.

Art. 298. [3] Dispozițiile de procedură privind judecata în primă instanță se aplică și în instanța de apel, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în prezentul titlu.

Titlul V. Căile extraordinare de atac

Capitolul I. Recursul [4]

Secțiunea I. Termenul și formele recursului

Art. 299. (1) [5] Hotărârile date fără drept de apel, cele date în apel, precum și, în condițiile prevăzute de lege, hotărârile altor organe cu activitate jurisdicțională sunt supuse recursului. Dispozițiile la art. 282 alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător.

(2) [6] Recursul se soluționează de către Înalta Curte de Casație și Justiție, dacă prin lege nu se prevede altfel.

(3) În situațiile în care, potrivit dispozițiilor prezentului cod sau ale legii speciale, încheierile sau alte hotărâri pronunțate de instanțele judecătorești sunt supuse numai recursului, judecarea acestei căi de atac este de competența instanței imediat superioare celei care a pronunțat hotărârea în cauză sau, după caz, de competența instanței expres prevăzute de lege.

[1] Alin. (1) al art. 297 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.
[2] Alin. (2) al art. 297 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 298 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Potrivit art. I pct. 106 din O.U.G. nr. 138/2000, Capitolul II – „Recursul" - al Titlului IV – „Căile ordinare de atac" - din Cartea II va deveni „Capitolul I - Recursul" al Titlului V – „Căile extraordinare de atac", din Cartea II.
[5] Alin. (1) al art. 299 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.
[6] Alin. (2) și (3) ale art. 299 au fost introduse prin art. I, pct. 8 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 5 din L. nr. 195/2004). Anterior aprobării, O.U.G. nr. 58/2003 a introdus la art. 299 doar alin. (2) având următorul conținut: *„Recursul se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție, dacă prin lege nu se prevede altfel"*.

Art. 300. (1) [1] Recursul suspendă executarea hotărârii numai în cauzele privitoare la strămutarea de hotare, desființarea de construcții, plantații sau a oricăror lucrări având o așezare fixă, precum și în cazurile anume prevăzute de lege.

(2) La cerere, instanța sesizată cu judecarea recursului poate dispune, motivat, suspendarea executării hotărârii recurate și în alte cazuri decât cele la care se referă alin. (1).

(3) [2] Suspendarea la cerere a executării hotărârii poate fi acordată numai după depunerea unei cauțiuni ce se va stabili, prin încheiere, cu ascultarea părților în camera de consiliu, scop în care acestea vor fi citate în termen scurt, chiar înainte de primul termen de judecată, dacă este cazul. Dispozițiile art. 403 alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.

(4) [3] *Abrogat.*

(5) Pentru motive temeinice, instanța poate reveni asupra suspendării acordate, dispozițiile alin. (3) aplicându-se în mod corespunzător. Cauțiunea se eliberează recurentului de îndată, dacă intimatul declară în mod expres că nu urmărește obligarea recurentului la despăgubiri pentru prejudiciile cauzate în urma exercitării recursului.

Art. 301. [4] Termenul de recurs este de 15 zile de la comunicarea hotărârii, dacă legea nu dispune altfel. Dispozițiile art. 284 alin. (2)-(4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 302. Recursul se depune la instanța a cărei hotărâre se atacă, sub sancțiunea nulității.

Art. 302^1. [5] Cererea de recurs va cuprinde, sub sancțiunea nulității, următoarele mențiuni:

a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar. Dacă recurentul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

b) indicarea hotărârii care se atacă;

c) motivele de nelegalitate pe care se întemeiază recursul și dezvoltarea lor sau, după caz, mențiunea că motivele vor fi depuse printr-un memoriu separat;

d) semnătura.

La cererea de recurs se va atașa dovada achitării taxei de timbru, conform legii.

Art. 303. (1) Recursul se va motiva prin însăși cererea de recurs sau înăuntrul termenului de recurs.

(2) Termenul pentru depunerea motivelor se socotește de la comunicarea hotărârii, chiar dacă recursul s-a făcut mai înainte.

(3) [1] *Abrogat.*

(4) În cazurile în care Ministerul Public a participat în proces, se va depune o copie de pe motivele de casare pentru procuror.

(5) Președintele instanței, care primește cererea de recurs, va putea să o înapoieze părții prezente, dacă nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege, pentru a fi refăcută, prelungind termenul de recurs cu 5 zile.

(6) După împlinirea termenului de recurs pentru toate părțile, instanța a cărei hotărâre este recurată va înainta instanței de recurs dosarul împreună cu dovezile de îndeplinire a procedurii de comunicare a hotărârii.

Art. 304. [2] Modificarea sau casarea unor hotărâri se poate cere în următoarele situații, numai pentru motive de nelegalitate. [3]

1. când instanța nu a fost alcătuită potrivit dispozițiilor legale;
2. când hotărârea s-a dat de alți judecători decât cei care au luat parte la dezbaterea în fond a pricinii;
3. când hotărârea s-a dat cu încălcarea competenței altei instanțe;
4. când instanța a depășit atribuțiile puterii judecătorești;
5. când, prin hotărârea dată, instanța a încălcat formele de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității de art. 105 alin. (2);
6. dacă instanța a acordat mai mult decât s-a cerut, ori ceea ce nu s-a cerut;
7. când hotărârea nu cuprinde motivele pe care se sprijină sau când cu-

---

[1] Alin. (1) și (2) ale art. 300 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin L. nr. 59/1993.

[2] Alin. (3) și (5) ale art. 300 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Alin. (4) al art. 300 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 301 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[5] Art. 302^1 a fost introdus prin art. I pct. 9 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 6 din L. nr. 195/2004). Anterior L. nr. 195/2004, art. 302^1 avea următorul conținut: *„Cererea de recurs va cuprinde următoarele mențiuni:*

1. numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul unic de înregistrare sau, după caz, codul fiscal și contul bancar. Dacă recurentul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;

2. indicarea hotărârii care se atacă;

3. motivele de legalitate pe care se întemeiază recursul și dezvoltarea lor sau, după caz, mențiunea că motivele vor fi depuse printr-un memoriu separat;

4. semnătura".

[1] Alin. (3) al art. 303 a fost abrogat prin art. I, pct. 10 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, alin. (3) avea următorul conținut: *„(3) Cererea de recurs va cuprinde arătarea motivelor de casare și dezvoltarea lor."*

[2] Art. 304 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Partea introductivă a art. 304 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. I pct. 10^1 din O.U.G. nr. 58/2003 (introdus, în urma aprobării, prin art. I pct. 7 din L. nr. 195/2004). Anterior acestei modificări, partea introductivă a art. 304 avea următorul conținut: *„Modificarea sau casarea unei hotărâri se poate cere: (...)".*

prinde motive contradictorii ori străine de natura pricinii;

8. când instanța, interpretând greșit actul juridic dedus judecății, a schimbat natura ori înțelesul lămurit și vădit neîndoielnic al acestuia;

9. când hotărârea pronunțată este lipsită de temei legal ori a fost dată cu încălcarea sau aplicarea greșită a legii;

10. când instanța nu s-a pronunțat asupra unui mijloc de apărare sau asupra unei dovezi administrate, care erau hotărâtoare pentru dezlegarea pricinii;

11. [1] *abrogat.*

Art. 304^1. Recursul declarat împotriva unei hotărâri care, potrivit legii, nu poate fi atacată cu apel nu este limitat la motivele de casare prevăzute în art. 304, instanța putând să examineze cauza sub toate aspectele.

Art. 305. [2] În instanța de recurs nu se pot produce probe noi, cu excepția înscrisurilor, care pot fi depuse până la închiderea dezbaterilor.

Art. 306. (1) Recursul este nul dacă nu a fost motivat în termenul legal, cu excepția cazurilor prevăzute în alin. (2).

(2) Motivele de ordine publică pot fi invocate și din oficiu de instanța de recurs, care însă este obligată să le pună în dezbaterea părților.

(3) Indicarea greșită a motivelor de recurs nu atrage nulitatea recursului dacă dezvoltarea acestora face posibilă încadrarea lor într-unul din motivele prevăzute de art. 304.

Art. 307. [3] *Abrogat.*

Art. 308. [4] (1) Președintele instanței, după ce va constata că procedura

[1] Pct. 11 al art. 304 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 305 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 10^2 din O.U.G. nr. 58/2003 (introdus, în urma aprobării, prin art. I pct. 7 din L. nr. 195/2004). Anterior acestei modificări, art. 305 avea următorul conținut: *„În instanța de recurs nu se pot produce probe noi, cu excepția înscrisurilor”.*

[3] Art. 307 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

[4] Art. 308 este reprodus în forma anterioară modificării prin art. I pct. 11 din O.U.G. nr. 58/2003 deoarece, în urma aprobării ordonanței, pct. 11 al acesteia a fost abrogat prin art. I pct. 8 din L. nr. 195/2004. Art. 308, în urma modificării aduse prin O.U.G. nr. 58/2003 și anterior L. nr. 195/2004, avea următorul conținut: *„(1) Președintele instanței sau președintele secției, primind cererea de recurs și dosarul, stabilește un complet format din 3 judecători, care va decide asupra admisibilității în principiu a recursului.*

(2) Președintele instanței sau președintele secției poate desemna un judecător care întocmește raportul asupra admisibilității în principiu a recursului. La Curtea Supremă de Justiție raportul poate fi întocmit și de către un magistrat-asistent.

(3) Raportorul va verifica dacă recursul îndeplinește cerințele de formă, dacă motivele invocate se încadrează în cele prevăzute de art. 304 și va arăta poziția jurisprudenței și a doctrinei în problemele de drept vizând dezlegarea dată prin hotărârea atacată.

(4) În cazul în care completul este în unanimitate de acord că recursul nu îndeplinește cerințele de formă sau că motivele de recurs invocate și dezvoltarea lor nu se încadrează în cele prevăzute de art. 304, anulează sau, după caz, respinge recursul printr-o decizie motivată,

de comunicare a hotărârii a fost îndeplinită, va fixa termen de judecată și va dispune citarea părților și comunicarea motivelor de recurs.

(2) Intimatul este obligat să depună întâmpinare cu cel puțin 5 zile înainte de termenul de judecată.

(3) După fixarea termenului de judecată, președintele completului va întocmi un raport asupra recursului sau va desemna un alt membru al completului în acest scop. La Curtea Supremă de Justiție, raportul poate fi întocmit și de un magistrat asistent.

(4) Raportorul va verifica dacă recursul îndeplinește cerințele de formă, dacă motivele invocate se încadrează în cele prevăzute de art. 304 și va arăta poziția jurisprudenței și a doctrinei în problemele de drept vizând dezlegarea dată prin hotărârea atacată.

(5) Raportul va trebui depus la dosar cu cel puțin 5 zile înainte de ziua înfățișării.

Secțiunea a II-a. Judecarea recursului și efectele casării

Art. 309. (1) [1] Președintele va da cuvântul părților după citirea raportului.

(2) Procurorul vorbește cel din urmă, afară de cazul când este parte principală sau recurent.

Art. 310. Dacă nu se dovedește, la prima zi de înfățișare, că recursul a fost depus peste termen sau dacă această dovadă nu reiese din dosar, el se va socoti făcut în termen.

Art. 311. (1) Hotărârea casată nu are nici o putere.

(2) Actele de executare sau de asigurare făcute în puterea unei asemenea hotărâri sunt desființate de drept, dacă instanța de recurs nu dispune altfel.

Art. 312. [2] (1) Instanța poate admite recursul, îl poate respinge sau anula ori poate constata perimarea lui.

pronunțată fără citarea părților, care nu este supusă nici unei căi de atac. Decizia se comunică recurentului.

(5) Dacă se apreciază că recursul îndeplinește cerințele de formă și că motivele invocate și dezvoltarea lor se încadrează în cele prevăzute în art. 304, precum și dacă nu s-a întrunit unanimitatea prevăzută la alin. (4), se pronunță, fără citarea părților, o încheiere de admitere în principiu a recursului. Prin aceeași încheiere se fixează termen de judecată în ședință publică, dispunându-se citarea părților și comunicarea motivelor de recurs intimatului, căruia i se va pune în vedere obligația de a depune întâmpinarea cu cel puțin 5 zile înainte de termenul de judecată”.

[1] Alin. (1) al art. 309 este reprodus în forma anterioară modificării prin art. I pct. 12 din O.U.G. nr. 58/2003 deoarece, în urma aprobării ordonanței, pct. 12 al acesteia a fost abrogat prin art. I pct. 9 din L. nr. 195/2004. Alin. (1) al art. 309, în urma modificării aduse prin O.U.G. nr. 58/2003 și anterior L. nr. 195/2004, avea următorul conținut: *„(1) Președintele va da mai întâi cuvântul recurentului, iar apoi intimatului”.*

[2] Art. 312 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) În caz de admitere a recursului, hotărârea atacată poate fi modificată sau casată, în tot sau în parte.

(3) [1] Modificarea hotărârii atacate se pronunță pentru motivele prevăzute de art. 304 pct. 6, 7, 8, 9 și 10, iar casarea, pentru cele prevăzute de art. 304 pct. 1, 2, 3, 4 și 5, precum și în toate cazurile în care instanța a cărei hotărâre este recurată a soluționat procesul fără a intra în cercetarea fondului sau modificarea hotărârii nu este posibilă, fiind necesară administrarea de probe noi. Dacă sunt găsite întemeiate mai multe motive, dintre care unele atrag modificarea, iar altele casarea, instanța de recurs va casa în întregime hotărârea atacată pentru a se asigura o judecată unitară.

(4) În caz de casare, curțile de apel și tribunalele vor rejudeca pricina în fond, fie la termenul când a avut loc admiterea recursului, situație în care se pronunță o singură decizie, fie la un alt termen stabilit în acest scop.

(5) Cu toate acestea, în cazul în care instanța a cărei hotărâre este recurată a soluționat procesul fără a intra în cercetarea fondului ori judecata s-a făcut în lipsa părții care nu a fost regulat citată atât la administrarea probelor, cât și la dezbaterea fondului, instanța de recurs, după casare, trimite cauza spre rejudecare instanței care a pronunțat hotărârea casată sau altei instanțe de același grad.

(6) În caz de casare a hotărârii atacate pentru motivul prevăzut de art. 304 pct. 3, instanța va trimite dosarul spre judecare instanței judecătorești competente sau organului cu activitate jurisdicțională competent, potrivit legii, iar pentru motivul prevăzut de art. 304 pct. 4 va respinge cererea ca inadmisibilă.

(7) Dacă instanța de recurs constată că ea însăși era competentă să soluționeze pricina în primă instanță sau în apel, va casa hotărârea recurată și va soluționa cauza potrivit competenței sale.

Art. 313. Curtea Supremă de Justiție, în caz de casare, trimite cauza spre o nouă judecată instanței care a pronunțat hotărârea casată ori, atunci când interesele bunei administrări a justiției o cer, altei instanțe de același grad, cu excepția cazului casării pentru lipsă de competență, când trimite cauza instanței competente sau altui organ cu activitate jurisdicțională competent potrivit legii.

Art. 314. Curtea Supremă de Justiție hotărăște asupra fondului pricinii în toate cazurile în care casează hotărârea atacată numai în scopul aplicării corecte a legii la împrejurări de fapt ce au fost deplin stabilite.

[1] Alin. (3) al art. 312 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I, pct. 13 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior acestei modificări, alin. (3) avea următorul conținut: *„(3) Modificarea hotărârii atacate se pronunță pentru motivele prevăzute de art. 304 pct. 6, 7, 8, 9 și 10, iar casarea pentru cele prevăzute de art. 304 pct. 1, 2, 3, 4 și 5. Dacă sunt găsite întemeiate mai multe motive dintre care unele atrag modificarea, iar altele casarea, instanța de recurs va casa în întregime hotărârea atacată pentru a se asigura o judecată unitară."*

Art. 315. (1) [1] În caz de casare, hotărârile instanței de recurs asupra problemelor de drept dezlegate, precum și asupra necesității administrării unor probe sunt obligatorii pentru judecătorii fondului.

(2) Când hotărârea a fost casată pentru nerespectarea formelor procedurale, judecata va reîncepe de la actul anulat.

(3) După casare, instanța de fond va judeca din nou, ținând seama de toate motivele invocate înaintea instanței a cărei hotărâre a fost casată.

(4) [2] La judecarea recursului, precum și la rejudecarea procesului după casarea hotărârii de către instanța de recurs, dispozițiile art. 296 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Art. 316. Dispozițiile de procedură privind judecata în apel se aplică și în instanța de recurs, în măsura în care nu sunt potrivnice celor cuprinse în acest capitol.

Capitolul I^1. Contestația în anulare [3]

Art. 317. (1) [4] Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu contestație în anulare, pentru motivele arătate mai jos, numai dacă aceste motive nu au putut fi invocate pe calea apelului sau recursului:

1. când procedura de chemare a părții, pentru ziua când s-a judecat pricina, nu a fost îndeplinită potrivit cu cerințele legii;
2. când hotărârea a fost dată de judecători cu călcarea dispozițiilor de ordine publică privitoare la competență.

(2) Cu toate acestea, contestația poate fi primită pentru motivele mai sus arătate, în cazul când aceste motive au fost invocate prin cererea de recurs, dar instanța le-a respins pentru că aveau nevoie de verificări de fapt sau dacă recursul a fost respins fără ca el să fi fost judecat în fond.

Art. 318. (1) [5] Hotărârile instanțelor de recurs mai pot fi atacate cu contestație, când dezlegarea dată este rezultatul unei greșeli materiale sau când instanța, respingând recursul sau admițându-l numai în parte, a omis din greșeală să cerceteze vreunul dintre motivele de modificare sau de casare.

(2) [6] *Abrogat.*

[1] Alin. (1) al art. 315 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (4) al art. 315 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Potrivit art. I pct. 119 din O.U.G. nr. 138/2000, Capitolul I – „Contestația în anulare" din Titlul V - „Căile extraordinare de atac" - al Cărții II devine „ Capitolul I^1 – Contestația în anulare" al Titlului V al Cărții II.

[4] Alin. (1) al art. 317 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Alin. (1) al art. 318 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[6] Alin. (2) al art. 318 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 319. (1) Contestația se introduce la instanța a cărei hotărâre se atacă.

(2) [1] Contestația se poate face înainte de începerea executării și în tot timpul ei, până la săvârșirea ultimului act de executare. Împotriva hotărârilor irevocabile care nu se aduc la îndeplinire pe cale de executare silită, contestația poate fi introdusă în termen de 15 zile de la data când contestatorul a luat cunoștință de hotărâre, dar nu mai târziu de un an de la data când hotărârea a rămas irevocabilă.

Art. 319[1]. [2] Instanța poate suspenda executarea hotărârii a cărei anulare se cere, sub condiția dării unei cauțiuni. Dispozițiile art. 403 alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 320. (1) Contestația se judecă de urgență și cu precădere.

(2) [3] Întâmpinarea este obligatorie și se depune la dosar cu cel puțin 5 zile înaintea termenului de judecată.

(3) Hotărârea dată în contestație este supusă acelorași căi de atac ca și hotărârea atacată.

Art. 321. Nu se poate face o nouă contestație pentru motive ce au existat la data celei dintâi.

Capitolul II. Revizuirea hotărârilor

Art. 322. [4] Revizuirea unei hotărâri rămase definitive în instanța de apel sau prin neapelare, precum și a unei hotărâri dată de o instanță de recurs atunci când evocă fondul, se poate cere în următoarele cazuri:

1. dacă dispozitivul hotărârii cuprinde dispoziții potrivnice ce nu se pot aduce la îndeplinire;

2. dacă s-a pronunțat asupra unor lucruri care nu s-au cerut sau nu s-a pronunțat asupra unui lucru cerut, ori s-a dat mai mult decât s-a cerut;

3. dacă obiectul pricinii nu se află în ființă;

4. [5] dacă un judecător, martor sau expert, care a luat parte la judecată, a fost condamnat definitiv pentru o infracțiune privitoare la pricină sau dacă hotărârea s-a dat în temeiul unui înscris declarat fals în cursul sau în urma judecății. În cazul în care, în ambele situații, constatarea infracțiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, instanța de revizuire se va pronunța mai întâi, pe cale incidentală, asupra existenței sau inexistenței infracțiunii invocate. La judecarea cererii va fi citat și cel învinuit de săvârșirea infracțiunii;

[1] Alin. (2) al art. 319 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 319[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 59/2001.
[3] Alin. (2) al art. 320 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 322 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Pct. 4 și 5 ale art. 322 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

...ca, după darea hotărârii, s-au descoperit înscrisuri doveditoare, reținute de partea potrivnică sau care nu au putut fi înfățișate dintr-o împrejurare mai presus de voința părților, ori dacă s-a desființat sau s-a modificat hotărârea unei instanțe pe care s-a întemeiat hotărârea a cărei revizuire se cere;

6. dacă statul ori alte persoane juridice de drept public sau de utilitate publică, dispăruții, incapabilii sau cei puși sub curatelă sau consiliu judiciar [1] nu au fost apărați deloc sau au fost apărați cu viclenie de cei însărcinați să-i apere;

7. dacă există hotărâri definitive potrivnice, date de instanțe de același grad sau de grade deosebite, în una și aceeași pricină, între aceleași persoane, având aceeași calitate.

Aceste dispoziții se aplică și în cazul când hotărârile potrivnice sunt date de instanțe de recurs. În cazul când una dintre instanțe este Curtea Supremă de Justiție, cererea de revizuire se va judeca de această instanță;

8. dacă partea a fost împiedicată să se înfățișeze la judecată și să înștiințeze instanța despre aceasta, dintr-o împrejurare mai presus de voința sa;

9. [2] dacă Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale datorată unei hotărâri judecătorești, iar consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate.

Art. 323. (1) [3] Cererea de revizuire se îndreaptă la instanța care a dat hotărârea rămasă definitivă și a cărei revizuire se cere.

(2) În cazul art. 322 pct. 7, cererea de revizuire se va îndrepta la instanța mai mare în grad față de instanța sau instanțele care au pronunțat hotărârile potrivnice. Când cele două instanțe care au dat hotărârile potrivnice fac parte din circumscripții judecătorești deosebite, instanța mai mare în grad la care urmează să se îndrepte cererea de revizuire va fi aceea a instanței care a dat prima hotărâre.

Art. 324. (1) Termenul de revizuire este de o lună și se va socoti:

1. [4] în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 1, 2 și 7 alin. (1), de la comunicarea hotărârii definitive, iar când hotărârile au fost date de instanțe de recurs după evocarea fondului, de la pronunțare; pentru hotărârile prevăzute la punctul 7 alin. (2) de la pronunțarea ultimei hotărâri;

2. în cazul prevăzut de art. 322 pct. 3, de la cel din urmă act de executare;

[1] Instituția consiliului judiciar nu mai există în actuala reglementare.
[2] Pct. 9 al art. 322 a fost introdus prin art. I, pct. 14 din O.U.G. nr. 58/2003.
[3] Alin. (1) al art. 323 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Pct. 1 și 5 ale alin. (1) al art. 324 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin L. nr. 59/1993.

3. [1)] în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 4, din ziua în care partea a luat cunoştinţă de hotărârea instanţei penale de condamnare a judecătorului, martorului sau expertului ori de hotărârea care a declarat fals înscrisul. În lipsa unei astfel de hotărâri, termenul curge de la data când partea a luat cunoştinţă de împrejurările pentru care constatarea infracţiunii nu se mai poate face printr-o hotărâre penală, dar nu mai târziu de trei ani de la data producerii acestora;

4. în cazurile prevăzute la art. 322 pct. 5, din ziua în care s-au descoperit înscrisurile ce se invocă ori, după caz, din ziua în care partea a luat cunoştinţă de hotărârea desfiinţată sau modificată pe care s-a întemeiat hotărârea a cărei revizuire se cere;

5. în cazurile prevăzute de art. 322 pct. 6, de la comunicarea hotărârii definitive făcută statului ori celorlalte persoane de drept public sau de utilitate publică, sau de la întoarcerea dispărutului ori de la dobândirea capacităţii; în aceste din urmă două cazuri termenul fiind de 6 luni.

(2) În cazul art. 322 pct. 8 termenul de revizuire este de 15 zile şi se socoteşte de la încetarea împiedicării.

(3) [2)] Pentru motivul prevăzut la art. 322 pct. 9, termenul este de 3 luni de la data publicării hotărârii Curţii Europene a Drepturilor Omului în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 325. [3)] Instanţa poate suspenda executarea hotărârii a cărei revizuire se cere, sub condiţia dării unei cauţiuni. Dispoziţiile art. 403 alin. (3) şi (4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 326. (1) Cererea de revizuire se judecă potrivit dispoziţiilor prevăzute pentru cererea de chemare în judecată.

(2) [4)] Întâmpinarea este obligatorie şi se depune la dosar cu cel puţin 5 zile înaintea termenului de judecată.

(3) [5)] Dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii şi la faptele pe care se întemeiază.

Art. 327. (1) [6)] Dacă instanţa încuviinţează cererea de revizuire, ea va schimba, în tot sau în parte, hotărârea atacată, iar în cazul hotărârilor definitive potrivnice, ea va anula cea din urmă hotărâre.

(2) Se va face arătare de hotărârea dată în revizuire, în josul originalului hotărârii revizuite.

Art. 328. (1) Hotărârea dată asupra revizuirii este supusă căilor de atac prevăzute de lege pentru hotărârea revizuită.

(2) Dacă revizuirea s-a cerut pentru hotărâri potrivnice calea de atac este recursul.

[1)] Pct. 3 şi 4 ale alin. (1) al art. 324 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2)] Alin. (3) al art. 324 a fost introdus prin art. I, pct. 15 din O.U.G. nr. 58/2003.

[3)] Art. 325 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4)] Alin. (2) al art. 326 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5)] Alin. (3) al art. 326 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[6)] Alin. (1) al art. 327 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

Titlul VI. Recursul în interesul legii [1)]

Art. 329. [2)] (1) Procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie, din oficiu sau la cererea ministrului justiţiei, are dreptul, pentru a se asigura interpretarea şi aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul României, să ceară Curţii Supreme de Justiţie să se pronunţe asupra chestiunilor de drept care au fost soluţionate diferit de instanţele judecătoreşti.

(2) Deciziile prin care se soluţionează sesizările se pronunţă de secţiile unite ale Curţii Supreme de Justiţie şi se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Soluţiile se pronunţă în interesul legii şi nu au efect asupra hotărârilor judecătoreşti examinate.

Art. 329^1- 329^2. [3)] *Abrogate.*

Art. 330. [4)] *Abrogat.*

Art. 330^1. [5)] *Abrogat.*

Art. 330^2. [6)] *Abrogat.*

[1)] Potrivit art. I pct. 16 din O.U.G. nr. 58/2003, Capitolul III „Recursul în interesul legii şi recursul în anulare" din Titlul V al Cărţii II devine Titlul VI „Recursul în interesul legii" al Cărţii II.

[2)] Art. 329 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3)] Art. 329^1- 329^2 au fost abrogate prin L. nr. 59/1993.

[4)] Art. 330 a fost abrogat prin art. I pct. 17 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, art. 330 avea următorul conţinut: *„Procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiţie, din oficiu sau la cererea ministrului justiţiei, poate ataca cu recurs în anulare, la Curtea Supremă de Justiţie, hotărârile judecătoreşti irevocabile pentru următoarele motive:*

1. când instanţa a depăşit atribuţiile puterii judecătoreşti;

2. când prin hotărârea atacată s-a produs o încălcare esenţială a legii, ce a determinat o soluţionare greşită a cauzei pe fond, ori această hotărâre este vădit netemeinică;

3. când s-au săvârşit infracţiuni de către judecători în legătură cu hotărârea pronunţată;

4. când Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăţilor fundamentale şi faptul că partea, potrivit legii române, poate obţine o reparaţie, cel puţin parţială, prin anularea hotărârii pronunţate de o instanţă română."

[5)] Art. 330^1 a fost abrogat prin art. I pct. 17 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, art. 330^1 avea următorul conţinut: *„(1) În cazurile prevăzute de art. 330 pct. 1 şi 2, recursul în anulare se poate declara în termen de 1 an de la data când hotărârea judecătorească a rămas irevocabilă.*

(2) Pentru motivul prevăzut la art. 330 pct. 3, recursul în anulare se poate declara în termen de 1 an de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

(3) În cazul prevăzut de art. 330 pct. 4, recursul în anulare se poate declara în termen de 1 an de la data comunicării hotărârii Curţii Europene a Drepturilor Omului către statul român."

[6)] Art. 330^2 a fost abrogat prin art. I, pct. 17 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, art. 330^2 avea următorul conţinut: *„(1) După introducerea recursului în anulare, la cererea procurorului general sau a părţii interesate, instanţa poate să dispună suspendarea executării*

Art. 330[3]. [1]) *Abrogat.*

Art. 330[4]. [2]) *Abrogat.*

hotărârii atacate. În cazul în care suspendarea este cerută de partea interesată, cauțiunea este obligatorie și va fi stabilită de către instanță. Dispozițiile art. 403 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(2) Cererea de suspendare se poate soluționa și înainte de primul termen de judecată, în camera de consiliu, cu citarea părților și concluziile procurorului."

[1]) Art. 330[3] a fost abrogat prin art. I pct. 17 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, art. 330[3] avea următorul conținut: *„(1) La judecarea și soluționarea recursului în anulare se aplică în mod corespunzător dispozițiile privitoare la recurs.*

(2) Judecata recursului în anulare se face de urgență și cu precădere, cu participarea procurorului, care expune motivele acestui recurs și pune concluzii."

[2]) Art. 330[4] a fost abrogat prin art. I pct. 17 din O.U.G. nr. 58/2003. Anterior abrogării, art. 330[4] avea următorul conținut: *„Până la închiderea dezbaterilor procurorul general își poate retrage motivat recursul în anulare. În acest caz, părțile din proces pot cere continuarea judecății."*

Cartea III
Dispoziții generale privitoare la procedurile necontencioase

Art. 331. Cererile pentru dezlegarea cărora este nevoie de mijlocirea instanței fără însă să se urmărească stabilirea unui drept potrivnic față de o altă persoană, precum sunt cele privitoare la darea autorizațiilor judecătorești, sau la luarea unor măsuri legale de supraveghere, ocrotire ori asigurare, sunt supuse dispozițiilor de procedură mai jos arătate.

Art. 332. Cererile necontencioase care sunt în legătură cu o lucrare sau o pricină în curs la o instanță sau pe care aceasta a dezlegat-o, ori dacă au ca obiect eliberarea unor înscrisuri, titluri sau valori aflate în depozitul unei instanțe, se vor îndrepta la acea instanță.

Art. 333. (1) Cererea va cuprinde numele și domiciliul celui care o face și ale persoanelor pe care acesta cere să fie chemate înaintea instanței, precum și arătarea pe scurt a obiectului, motivarea cererii și semnătura.

(2) Ea va fi însoțită de înscrisurile pe care se sprijină.

Art. 334. (1) Instanța își verifică competența din oficiu, putând cere părții lămuririle necesare.

(2) Dacă instanța se declară necompetentă va trimite dosarul instanței în drept să hotărască.

Art. 335. Dacă cererea, prin însuși cuprinsul ei sau prin obiecțiile ridicate de persoanele citate sau care intervin, prezintă caracter contencios, instanța o va respinge.

Art. 336. (1) Încheierea prin care se încuviințează cererea este executorie.

(2) Ea este supusă apelului.

(3) Termenul de apel va curge de la pronunțare, pentru cei care au fost de față, și de la comunicare, pentru cei care au lipsit.

(4) Apelul poate fi făcut de orice persoană interesată, chiar dacă nu a fost citată la dezlegarea cererii.

(5) Apelul se face într-un singur exemplar, însoțit de copii.

(6) Executarea încheierii poate fi suspendată de instanța de apel cu sau fără cauțiune.

(7) Apelul și recursul se judecă în camera de consiliu.

Art. 337. Încheierile nu au puterea lucrului judecat.

Art. 338. (1) Procedura prevăzută în articolele de mai sus se întregește

cu dispozițiile de procedură contencioasă, în măsura în care nu sunt potrivnice naturii necontencioase a cererii.

(2) Materiile necontencioase cu privire la care legea prevede o procedură specială rămân supuse dispozițiilor speciale, care se vor întregi cu cele prevăzute în cuprinsul cărții de față.

Art. 339. (1) Procedura necontencioasă se aplică și în cazurile în care legea dă în căderea președintelui instanței luarea unor măsuri cu caracter necontencios.

(2) În aceste cazuri, președintele este ținut să pronunțe încheierea în termen de cel mult 3 zile de la primirea cererii.

(3) [1] Apelul împotriva încheierii date de președintele judecătoriei se judecă de tribunal, iar apelul împotriva încheierii date de președintele tribunalului sau al curții de apel se judecă de completul instanței respective.

[1] Alin. (3) al art. 339 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Cartea IV
Despre arbitraj [1)]

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 340. [2)] Persoanele care au capacitatea deplină de exercițiu al drepturilor pot conveni să soluționeze pe calea arbitrajului litigiile patrimoniale dintre ele, în afară de acelea care privesc drepturi asupra cărora legea nu permite a se face tranzacție.

Art. 340[1]. [3)] Arbitrajul poate fi încredințat, prin convenția arbitrală, uneia sau mai multor persoane, învestite de părți sau în conformitate cu acea convenție să judece litigiul și să pronunțe o hotărâre definitivă și obligatorie pentru ele. Arbitrul unic sau, după caz, arbitrii învestiți constituie, în sensul dispozițiilor de față, tribunalul arbitral.

Art. 341. [4)] (1) Arbitrajul se organizează și se desfășoară potrivit convenției arbitrale, încheiată conform cu prevederile cap. II.

(2) Sub rezerva respectării ordinii publice sau a bunelor moravuri, precum și a dispozițiilor imperative ale legii, părțile pot stabili prin convenția arbitrală sau prin act scris încheiat ulterior, fie direct, fie prin referire la o anumită reglementare având ca obiect arbitrajul, normele privind constituirea tribunalului arbitral, numirea, revocarea și înlocuirea arbitrilor, termenul și locul arbitrajului, normele de procedură pe care tribunalul arbitral trebuie să le urmeze în judecarea litigiului, inclusiv procedura unei eventuale concilieri prealabile, repartizarea între părți a cheltuielilor arbitrale, conținutul și forma hotărârii arbitrale și, în general, orice alte norme privind buna desfășurare a arbitrajului.

(3) În lipsa unor asemenea norme, tribunalul arbitral va putea reglementa procedura de urmat așa cum va socoti mai potrivit.

(4) Dacă nici tribunalul arbitral nu a stabilit aceste norme, se vor aplica dispozițiile ce urmează.

Art. 341[1]. [5)] Părțile pot conveni ca arbitrajul să fie organizat de o instituție

[1)] Cartea IV „Despre arbitraj" este reprodusă astfel cum a fost modificată prin L. nr. 59/1993.
[2)] Art. 340 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3)] Art. 340[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4)] Art. 341 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5)] Art. 341[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

permanentă de arbitraj sau de o terță persoană.

Art. 342. [1](1) Pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi în organizarea și desfășurarea arbitrajului, partea interesată poate sesiza instanța de judecată care, în lipsa convenției arbitrale, ar fi fost competentă să judece litigiul în fond, în primă instanță.

(2) În cazul în care părțile au încheiat convenția arbitrală în cursul judecării litigiului la o instanță judecătorească, aceasta devine competentă să soluționeze cererile prevăzute în alin. (1).

(3) Instanța va soluționa aceste cereri de urgență și cu precădere, cu procedura ordonanței președințiale.

Capitolul II. Convenția arbitrală

Art. 343. [2](1) Convenția arbitrală se încheie, în scris, sub sancțiunea nulității.

(2) Ea se poate încheia fie sub forma unei clauze compromisorii, înscrisă în contractul principal, fie sub forma unei înțelegeri de sine stătătoare, denumită compromis.

Art. 343^1. [3](1) Prin clauza compromisorie părțile convin ca litigiile ce se vor naște din contractul în care este inserată sau în legătură cu acesta să fie soluționate pe calea arbitrajului, arătându-se numele arbitrilor sau modalitatea de numire a lor.

(2) Validitatea clauzei compromisorii este independentă de valabilitatea contractului în care a fost înscrisă.

Art. 343^2. [4] Prin compromis părțile convin ca un litigiu ivit între ele să fie soluționat pe calea arbitrajului, arătându-se, sub sancțiunea nulității, obiectul litigiului și numele arbitrilor sau modalitatea de numire a lor.

Art. 343^3. [5] (1) Încheierea convenției arbitrale exclude, pentru litigiul care face obiectul ei, competența instanțelor judecătorești.

(2) Tribunalul arbitral își verifică propria sa competență de a soluționa un litigiu și hotărăște în această privință printr-o încheiere care se poate desființa numai prin acțiunea în anulare introdusă împotriva hotărârii arbitrale, conform art. 365.[6]

Art. 343^4. [7](1) În cazul în care părțile în proces au încheiat o convenție

---

[1] Art. 342 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 343 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 343^1 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 343^2 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 343^3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Textul oficial face trimitere la art. 364 în loc de 365, ceea ce este, evident, o eroare.
[7] Art. 343^4 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

arbitrală, pe care una dintre ele o invocă în instanța judecătorească, aceasta își verifică competența.

(2) Instanța va reține spre soluționare procesul dacă:

a) pârâtul și-a formulat apărările în fond, fără nici o rezervă întemeiată pe convenția arbitrală;

b) convenția arbitrală este lovită de nulitate ori este inoperantă;

c) tribunalul arbitral nu poate fi constituit din cauze vădit imputabile pârâtului în arbitraj.

(3) În celelalte cazuri, instanța judecătorească, la cererea uneia dintre părți, se va declara necompetentă, dacă va constata că există convenție arbitrală.

(4) În caz de conflict de competență, hotărăște instanța judecătorească ierarhic superioară instanței înaintea căreia s-a ivit conflictul.

Capitolul III. Arbitrii. Constituirea tribunalului arbitral. Termenul și locul arbitrajului

Art. 344. [1] Poate fi arbitru orice persoană fizică, de cetățenie română, care are capacitatea deplină de exercițiu al drepturilor.

Art. 345. [2] (1) Părțile stabilesc dacă litigiul se judecă de un arbitru unic sau de doi ori de mai mulți arbitri.

(2) Dacă părțile n-au stabilit numărul arbitrilor, litigiul se judecă de trei arbitri, câte unul numit de fiecare dintre părți, iar al treilea - supraarbitrul - desemnat de cei doi arbitri.

(3) Dacă există mai mulți reclamanți sau mai mulți pârâți, părțile care au interese comune vor numi un singur arbitru.

Art. 346. [3] Este nulă clauza din convenția arbitrală care prevede dreptul uneia dintre părți de a numi arbitru în locul celeilalte părți sau de a avea mai mulți arbitri decât cealaltă parte.

Art. 347. [4](1) Arbitrii sunt numiți, revocați sau înlocuiți conform convenției arbitrale.

(2) Când arbitrul unic sau, după caz, arbitrii nu au fost numiți prin convenția arbitrală și nici nu s-a prevăzut modalitatea de numire, partea care vrea să recurgă la arbitraj invită cealaltă parte, în scris, să procedeze la numirea lor.

(3) În comunicare se arată numele, domiciliul și, pe cât posibil, datele persoanele și profesionale ale arbitrului unic propus sau ale arbitrului desemnat de partea care vrea să recurgă la arbitraj, precum și enunțarea succintă a pretențiilor și a temeiului lor.

---

[1] Art. 344 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 345 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 346 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 347 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

Art. 348. [1] Partea căreia i s-a făcut comunicarea trebuie să transmită, la rândul său, în termen de 10 zile de la primirea acesteia, răspunsul la propunerea de numire a arbitrului unic, sau, după caz, numele, domiciliul şi, pe cât posibil, datele personale şi profesionale ale arbitrului desemnat de ea.

Art. 349. [2] Acceptarea însărcinării de arbitru trebuie să fie făcută în scris şi comunicată părţilor în termen de 5 zile de la data primirii propunerii de numire.

Art. 350. [3] Cei doi arbitri vor proceda la numirea supraarbitrului, în termen de 10 zile de la ultima acceptare. Supraarbitrul se va conforma prevederilor art. 349.

Art. 351. [4] (1) În caz de neînţelegere între părţi cu privire la numirea arbitrului unic sau dacă o parte nu numeşte arbitrul ori dacă cei doi arbitri nu cad de acord asupra persoanei supraarbitrului, partea care vrea să recurgă la arbitraj poate cere instanţei judecătoreşti să procedeze la numirea arbitrului ori, după caz, a supraarbitrului.

(2) Încheierea de numire se va da în termen de 10 zile de la sesizare, cu citare părţilor. Ea nu este supusă căilor de atac.

Art. 351^1. [5] (1) Arbitrul poate fi recuzat pentru cauze care pun la îndoială independenţa şi imparţialitatea sa. Cauzele de recuzare sunt cele prevăzute pentru recuzarea judecătorilor. Poate constitui o cauză de recuzare şi neîndeplinirea condiţiilor de calificare sau a altor condiţii privitoare la arbitri, prevăzute în convenţia arbitrală.

(2) O parte nu poate recuza arbitrul numit de ea decât pentru cauze survenite după numire.

(3) Persoana care ştie că în privinţa sa există o cauză de recuzare este obligată să înştiinţeze părţile şi pe ceilalţi arbitri mai înainte de a fi acceptat însărcinarea de arbitru, iar dacă asemenea cauze survin după acceptare, de îndată ce le-a cunoscut.

(4) Această persoană nu poate participa la judecarea litigiului decât dacă părţile, înştiinţate potrivit alineatului precedent, comunică în scris că înţeleg să nu ceară recuzarea. Chiar în acest caz, ea are dreptul să se abţină de la judecarea litigiului, fără ca abţinerea să însemne recunoaşterea cauzei de recuzare.

Art. 351^2. [6] (1) Recuzarea trebuie să fie cerută, sub sancţiunea decăderii, în termen de 10 zile de la data când partea a luat cunoştinţă de numirea arbitrului sau, după caz, la survenirea cauzei de recuzare.

[1] Art. 348 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 349 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 350 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 351 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 351^1 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 351^2 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

(2) Cererea de recuzare se soluţionează de instanţa judecătorească, prevăzută de art. 342, cu citarea părţilor şi a arbitrului recuzat, în termen de 10 zile de la sesizare. Încheierea nu este supusă căilor de atac.

Art. 352. [1] În caz de vacanţă, pentru orice cauză, recuzare, revocare, abţinere, renunţare, împiedicare, deces, şi dacă nu s-a numit un supleant sau dacă acesta este împiedicat să-şi exercite însărcinarea, se va proceda la înlocuirea arbitrului potrivit dispoziţiilor stabilite pentru numirea lui.

Art. 353. [2] Arbitrii sunt răspunzători de daune, în condiţiile legii:

a) dacă, după acceptare, renunţă în mod nejustificat la însărcinarea lor;

b) dacă, fără motiv justificat, nu participă la judecarea litigiului ori nu pronunţă hotărârea în termenul stabilit de convenţia arbitrală sau de lege;

c) dacă nu respectă caracterul confidenţial al arbitrajului, publicând sau divulgând date de care iau cunoştinţă în calitate de arbitri, fără a avea autorizarea părţilor;

d) dacă încalcă în mod flagrant îndatoririle ce le revin.

Art. 353^1. [3] În cazul arbitrajului organizat de o instituţie permanentă, toate atribuţiile ce revin instanţei judecătoreşti în temeiul dispoziţiilor din prezentul capitol se exercită de acea instituţie, conform regulamentului său, afară numai dacă acel regulament prevede altfel.

Art. 353^2. [4] (1) Tribunalul arbitral se consideră constituit pe data ultimei acceptări a însărcinării de arbitru, de supraarbitru sau, după caz, de arbitru unic.

(2) Data acceptării este cea a expedierii prin poştă a comunicării prevăzute de art. 349.

Art. 353^3. [5] (1) Dacă părţile n-au prevăzut altfel, tribunalul arbitral trebuie să pronunţe hotărârea în termen de cel mult 5 luni de la data constituirii sale.

(2) Termenul se suspendă pe timpul judecării unei cereri de recuzare sau a oricărei alte cereri incidente adresate instanţei judecătoreşti prevăzute de art. 342.

(3) Părţile pot consimţi în scris la prelungirea termenului arbitrajului.

(4) De asemenea, tribunalul arbitral poate dispune, pentru motive temeinice, prelungirea termenului cu cel mult două luni.

(5) Termenul se prelungeşte de drept cu două luni în cazul prevăzut de art. 360^3, precum şi în cazul decesului uneia dintre părţi.

[1] Art. 352 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 353 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 353^1 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 353^2 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 353^3 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

(6) Trecerea termenului prevăzut în prezentul articol nu poate să constituie un motiv de caducitate a arbitrajului afară de cazul în care una dintre părți a notificat celeilalte părți și tribunalului arbitral, până la primul termen de înfățișare, că înțelege să invoce caducitatea.

Art. 354. [1] Părțile stabilesc locul arbitrajului. În lipsa unei asemenea prevederi, locul arbitrajului se stabilește de tribunalul arbitral.

Capitolul IV. Sesizarea tribunalului arbitral. Cuprinsul cererii de arbitrare. Întâmpinarea. Cererea reconvențională

Art. 355. [2] (1) Tribunalul arbitral este sesizat de reclamant printr-o cerere scrisă, care va cuprinde:

a) numele, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și, după caz, numărul de înmatriculare în Registrul comerțului, numărul de telefon, contul bancar;

b) numele și calitatea celui care angajează sau reprezintă partea în litigiu, anexându-se dovada calității;

c) menționarea convenției arbitrale, anexându-se copie de pe contractul în care este inserată, iar dacă s-a încheiat un compromis, copie de pe acesta;

d) obiectul și valoarea cererii, precum și calculul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori;

e) motivele de fapt și de drept, precum și probele pe care se întemeiază cererea;

f) numele și domiciliul membrilor tribunalului arbitral;

g) semnătura părții.

(2) Cererea se poate face printr-un proces-verbal încheiat în fața tribunalului arbitral și semnat de părți sau numai de reclamant, precum și de arbitri.

Art. 356. [3] Reclamantul va comunica pârâtului, precum și fiecărui arbitru, copie de pe cererea de arbitrare și de pe înscrisurile anexate.

Art. 356^{1}. [4] (1) În termen de 30 de zile de la primirea copiei de pe cererea de arbitrare, pârâtul va face întâmpinare cuprinzând excepțiile privind cererea reclamantului, răspunsul în fapt și în drept la această cerere, probele propuse în apărare, precum și, în mod corespunzător, celelalte mențiuni prevăzute în art. 355, pentru cererea de arbitrare.

(2) Excepțiile și alte mijloace de apărare, care nu au fost arătate prin întâmpinare, trebuie ridicate, sub sancțiunea decăderii, cel mai târziu la primul termen de înfățișare. Dispozițiile art. 358^{12} alin. (3) rămân aplicabile.

[1] Art. 354 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 355 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 356 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 356^{1} este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

(3) Dacă prin nedepunerea întâmpinării litigiul se amână, pârâtul va putea fi obligat la plata cheltuielilor de arbitrare cauzate prin amânare.

(4) Dispozițiile art. 356 se aplică în mod corespunzător.

Art. 357. [1] (1) Dacă pârâtul are pretenții împotriva reclamantului, derivând din același raport juridic, el poate face cerere reconvențională.

(2) Cererea reconvențională va fi introdusă în cadrul termenului pentru depunerea întâmpinării sau cel mai târziu până la primul termen de înfățișare și trebuie să îndeplinească aceleași condiții ca și cererea principală.

Capitolul V. Procedura arbitrală

Art. 358. [2] În întreaga procedură arbitrală trebuie să se asigure părților, sub sancțiunea nulității hotărârii arbitrale, egalitatea de tratament, respectarea dreptului de apărare și a principiului contradictorialității.

Art. 358^{1}. [3] (1) Comunicarea între părți sau către părți a înscrisurilor litigiului, a citațiilor, hotărârilor arbitrale și încheierilor de ședință se face prin scrisoare recomandată cu recipisă de predare sau cu confirmare de primire. Informațiile și înștiințările pot fi făcute și prin telegramă, telex, fax sau orice alt mijloc de comunicare care permite stabilirea probei comunicării și a textului transmis.

(2) Înscrisurile pot fi înmânate și personal părții, sub semnătură.

(3) Dovezile de comunicare se depun la dosar.

Art. 358^{2}. [4] (1) Îndată după expirarea termenului pentru depunerea întâmpinării, tribunalul arbitral verifică stadiul pregătirii litigiului pentru dezbatere și, dacă va socoti necesar, va dispune măsurile corespunzătoare pentru completarea dosarului.

(2) După această verificare și, dacă este cazul, după completarea dosarului, tribunalul arbitral fixează termen de dezbatere a litigiului și dispune citarea părților.

Art. 358^{3}. [5] Între data primirii citației și termenul de dezbatere trebuie să existe un interval de timp de cel puțin 15 zile.

Art. 358^{4}. [6] Părțile pot participa la dezbaterea litigiului personal sau prin reprezentanți și pot fi asistate de orice persoană.

[1] Art. 357 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 358 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 358^{1} este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 358^{2} este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 358^{3} este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 358^{4} este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

Art. 358^5. [1] Neprezentarea părţii legal citate nu împiedică dezbaterea litigiului, afară numai dacă partea lipsă nu va cere, cel mai târziu până în preziua dezbaterii, amânarea litigiului pentru motive temeinice, încunoştiinţând în acelaşi termen şi cealaltă parte, precum şi arbitrii. Amânarea se poate acorda o singură dată.

Art. 358^6. [2] Oricare dintre părţi poate cere în scris ca soluţionarea litigiului să se facă în lipsa sa, pe baza actelor de la dosar, art. 358^3 rămânând însă aplicabil.

Art. 358^7. [3] Dacă ambele părţi, deşi legal citate, nu se prezintă în termen, tribunalul arbitral va soluţiona litigiul în afară de cazul în care s-a cerut amânarea pentru motive temeinice. Tribunalul arbitral poate, de asemenea, să amâne judecarea litigiului, citând părţile, dacă apreciază că prezenţa lor la dezbatere este necesară.

Art. 358^8. [4] (1) Înaintea sau în cursul arbitrajului oricare dintre părţi poate cere instanţei judecătoreşti competente să încuviinţeze măsuri asigurătoare şi măsuri vremelnice cu privire la obiectul litigiului sau să constate anumite împrejurări de fapt.

(2) La această cerere se vor anexa, în copie, cererea de arbitrare sau, în lipsă, dovada comunicării prevăzute de art. 347 alin. (2) şi (3), precum şi convenţia arbitrală.

(3) Încuviinţarea acestor măsuri va fi adusă la cunoştinţa tribunalului arbitral de către partea care le-a cerut.

Art. 358^9. [5] În cursul arbitrajului, măsurile asigurătoare şi măsurile vremelnice, ca şi constatarea anumitor împrejurări de fapt, pot fi încuviinţate şi de tribunalul arbitral. În caz de împotrivire executarea acestor măsuri se dispune de către instanţa judecătorească.

Art. 358^10. [6] (1) Fiecare dintre părţi are sarcina să dovedească faptele pe care îşi întemeiază în litigiu pretenţia sau apărarea.

(2) În vederea soluţionării litigiului, tribunalul arbitral poate cere părţilor explicaţii scrise cu privire la obiectul cererii şi faptele litigiului şi poate dispune administrarea oricăror probe prevăzute de lege.

Art. 358^11. [7] (1) Administrarea probelor se efectuează în şedinţa tribunalului arbitral. Acesta poate dispune ca administrarea probelor să fie efectuată în faţa unui arbitru din compunerea tribunalului arbitral.

(2) Ascultarea martorilor şi a experţilor se face fără prestare de jurământ.

[1] Art. 358^5 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 358^6 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 358^7 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 358^8 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 358^9 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 358^10 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[7] Art. 358^11 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

(3) Tribunalul arbitral nu poate să recurgă la mijloace de constrângere şi nici să aplice sancţiuni martorilor sau experţilor. Pentru luarea acestor măsuri părţile se pot adresa instanţei judecătoreşti prevăzute de art. 342.

(4) Aprecierea probelor se face de către arbitri potrivit intimei lor convingeri.

Art. 358^12. [1] (1) Orice excepţie privind existenţa şi validitatea convenţiei arbitrale, constituirea tribunalului arbitral, limitele însărcinării arbitrilor şi desfăşurarea procedurii până la primul termen de înfăţişare, trebuie ridicată, sub sancţiunea decăderii, cel mai târziu la acest prim termen, dacă nu s-a stabilit un termen mai scurt.

(2) Orice cereri ale părţilor şi orice înscrisuri vor fi depuse cel mai târziu până la primul termen de înfăţişare.

(3) Probele care nu au fost cerute cel mai târziu până la prima zi de înfăţişare nu vor mai putea fi invocate în cursul arbitrajului, afară de cazurile în care:

a) necesitatea probei ar reieşi din dezbateri;

b) administrarea probei nu pricinuieşte amânarea soluţionării litigiului.

Art. 358^13. [2] (1) Dezbaterile arbitrale vor fi consemnate în încheierea de şedinţă.

(2) Orice dispoziţie a tribunalului arbitral va fi consemnată în încheiere şi va fi motivată.

(3) Încheierea de şedinţă va cuprinde, pe lângă menţiunile prevăzute la art. 361 lit. a) şi b), şi următoarele menţiuni:

a) o scurtă descriere a desfăşurării şedinţei;

b) cererile şi susţinerile părţilor;

c) motivele pe care se sprijină măsurile dispuse;

d) dispozitivul;

e) semnăturile arbitrilor, cu observarea prevederilor art. 360^2.

(4) Părţile au dreptul să ia cunoştinţă de conţinutul încheierilor şi de actele dosarului. La cererea părţilor sau din oficiu tribunalul arbitral poate îndrepta sau completa încheierea de şedinţă, printr-o altă încheiere. Părţilor li se comunică, la cerere, copie de pe încheierea de şedinţă.

Capitolul VI. Cheltuielile arbitrale

Art. 359. [3] (1) Cheltuielile pentru organizarea şi desfăşurarea arbitrajului, precum şi onorariile arbitrilor, cheltuielile de administrare a probelor, cheltuielile de deplasare a părţilor, arbitrilor, experţilor, marto-

[1] Art. 358^12 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 358^13 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 359 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

rilor, se suportă potrivit înțelegerii dintre părți.

(2) În lipsa unei asemenea înțelegeri, cheltuielile arbitrale se suportă de partea care a pierdut litigiul, integral dacă cererea de arbitrare este admisă în totalitate sau proporțional cu ceea ce s-a acordat, dacă cererea este admisă în parte.

Art. 359[1]. [1] (1) Tribunalul arbitral poate evalua, în mod provizoriu, cuantumul onorariilor arbitrilor și poate obliga părțile să consemneze suma respectivă prin contribuție egală.

(2) Părțile pot fi obligate solidar la plată.

(3) Dacă pârâtul nu-și îndeplinește obligația care îi revine potrivit alin. (1), în termenul stabilit de tribunalul arbitral, reclamantul va consemna întreaga sumă, urmând ca prin hotărârea arbitrală să se stabilească cuantumul onorariilor cuvenite arbitrilor, precum și modul de suportare de către părți.

(4) De asemenea, tribunalul arbitral poate obliga părțile sau pe fiecare dintre ele la avansarea altor cheltuieli arbitrale.

Art. 359[2]. [2] Tribunalul arbitral poate să nu dea curs arbitrajului până la consemnarea, avansarea sau plata sumelor prevăzute în prezentul capitol.

Art. 359[3]. [3] La cererea oricăreia dintre părți, instanța judecătorească prevăzută de art. 342 va examina temeinicia măsurilor dispuse de tribunalul arbitral și va stabili cuantumul onorariilor arbitrilor și al celorlalte cheltuieli arbitrale, precum și modalitățile de consemnare, avansare sau de plată.

Art. 359[4]. [4] (1) Plata onorariilor arbitrilor se va face după comunicarea către părți a hotărârii arbitrale.

(2) Dacă arbitrajul se întrerupe, fără a se pronunța hotărâre, onorariile arbitrilor pentru activitatea depusă se reduc în mod corespunzător.

Art. 359[5]. [5] Orice diferență în plus sau în minus de cheltuieli arbitrale se regularizează cel mai târziu prin hotărârea arbitrală și se plătește până la comunicarea către părți sau până la depunerea acesteia la instanța judecătorească. Neplata diferenței atrage suspendarea comunicării sau depunerii hotărârii arbitrale.

Art. 359[6]. [6] În cazul arbitrajului organizat de o instituție permanentă, taxele pentru organizarea arbitrajului, onorariile arbitrilor, precum și celelalte cheltuieli arbitrale se stabilesc și se plătesc conform regulamentului acelei instituții.

[1] Art. 359¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 359² este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 359³ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 359⁴ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 359⁵ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 359⁶ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

Capitolul VII. Hotărârea arbitrală

Art. 360. [1] (1) Tribunalul arbitral soluționează litigiul în temeiul contractului principal și al normelor de drept aplicabile, ținând seama când este cazul și de uzanțele comerciale.

(2) Pe baza acordului expres al părților, tribunalul arbitral poate soluționa litigiul în echitate.

Art. 360[1]. [2] (1) În toate cazurile, pronunțarea trebuie să fie precedată de deliberarea în secret, cu participarea tuturor arbitrilor în persoană, consemnându-se în hotărâre această participare.

(2) Pronunțarea poate fi amânată cu cel mult 21 de zile, sub condiția încadrării în termenul arbitrajului.

Art. 360[2]. [3] Când tribunalul arbitral este compus dintr-un număr fără soț de arbitri, hotărârea se ia cu majoritatea de voturi. Arbitrul care a avut o altă părere își va redacta și va semna opinia separată, cu arătarea considerentelor pe care aceasta se sprijină.

Art. 360[3]. [4] Când tribunalul arbitral este compus dintr-un număr cu soț de arbitri și aceștia nu se înțeleg asupra soluției, se va proceda la numirea unui supraarbitru conform înțelegerii dintre părți sau, în lipsă, conform art. 351. Supraarbitrul numit se va uni cu una dintre soluții, o va putea modifica sau va putea pronunța o altă soluție, dar numai după ascultarea părților și a celorlalți arbitri.

Art. 361. [5] Hotărârea arbitrală se redactează în scris și trebuie să cuprindă:

a) componența nominală a tribunalului arbitral, locul și data pronunțării hotărârii;

b) numele părților, domiciliul sau reședința lor sau, după caz, denumirea și sediul, numele reprezentanților părților, precum și al celorlalte persoane care au participat la dezbaterea litigiului;

c) menționarea convenției arbitrale în temeiul căreia s-a procedat la arbitraj;

d) obiectul litigiului și susținerile pe scurt ale părților;

e) motivele de fapt și de drept ale hotărârii, iar în cazul arbitrajului în echitate, motivele care sub acest aspect întemeiază soluția;

f) dispozitivul;

g) semnăturile tuturor arbitrilor, sub rezerva art. 360².

Art. 362. [6] (1) Dacă prin hotărârea pronunțată tribunalul arbitral a omis să se pronunțe asupra unui capăt de cerere, oricare dintre părți poate solicita, în termen de 10 zile de la data primirii

[1] Art. 360 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 360¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 360² este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 360³ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 361 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 362 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

hotărârii, completarea ei. Hotărârea de completare se dă cu citarea părţilor.

(2) Greşelile materiale din textul hotărârii arbitrale sau alte greşeli evidente care nu schimbă fondul soluţiei, precum şi greşelile de calcul, pot fi rectificate, la cererea oricăreia dintre părţi, formulată în termenul prevăzut de alin. (1) sau din oficiu, printr-o încheiere de îndreptare.

(3) Hotărârea de completare sau încheierea de îndreptare face parte integrantă din hotărârea arbitrală.

(4) Părţile nu pot fi obligate la plata cheltuielilor legate de completarea sau îndreptarea hotărârii.

Art. 363. [1](1) Hotărârea arbitrală va fi comunicată părţilor în termen de cel mult o lună de la data pronunţării ei.

(2) La cererea oricăreia dintre părţi, tribunalul arbitral îi va elibera o dovadă privind comunicarea hotărârii, în condiţiile alin. (1).

(3) Hotărârea arbitrală comunicată părţilor are efectele unei hotărâri judecătoreşti definitive.

Art. 363¹. [2](1) În termen de 20 de zile de la data comunicării hotărârii, tribunalul arbitral va depune dosarul litigiului la instanţa judecătorească prevăzută de art. 342, ataşând şi dovezile de comunicare a hotărârii arbitrale.

(2) În cazul arbitrajului organizat de o instituţie permanentă, dosarul se păstrează la acea instituţie.

Capitolul VIII. Desfiinţarea hotărârii arbitrale

Art. 364. [3]Hotărârea arbitrală poate fi desfiinţată numai prin acţiune în anulare pentru unul din următoarele motive:

a) litigiul nu era susceptibil de soluţionare pe calea arbitrajului;

b) tribunalul arbitral a soluţionat litigiul fără să existe o convenţie arbitrală sau în temeiul unei convenţii nule sau inoperante;

c) tribunalul arbitral nu a fost constituit în conformitate cu convenţia arbitrală;

d) partea a lipsit la termenul când au avut loc dezbaterile şi procedura de citare nu a fost legal îndeplinită;

e) hotărârea a fost pronunţată după expirarea termenului arbitrajului prevăzut de art. 353³;

f) tribunalul arbitral s-a pronunţat asupra unor lucruri care nu s-au cerut sau nu s-a pronunţat asupra unui lucru cerut ori s-a dat mai mult decât s-a cerut;

g) hotărârea arbitrală nu cuprinde dispozitivul şi motivele, nu arată data

---

1) Art. 363 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
2) Art. 363¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
3) Art. 364 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

şi locul pronunţării, nu este semnată de arbitri;

h) dispozitivul hotărârii arbitrale cuprinde dispoziţii care nu se pot aduce la îndeplinire;

i) hotărârea arbitrală încalcă ordinea publică, bunele moravuri ori dispoziţii imperative ale legii.

Art. 364¹. [1](1) Părţile nu pot renunţa prin convenţia arbitrală la dreptul de a introduce acţiunea în anulare împotriva hotărârii arbitrale.

(2) Renunţarea la acest drept se poate face, însă, după pronunţarea hotărârii arbitrale.

Art. 365. [2] (1) Competenţa de a soluţiona acţiunea în anulare revine instanţei judecătoreşti imediat superioare instanţei judecătoreşti prevăzute de art. 342, în circumscripţia căreia a avut loc arbitrajul.

(2) Acţiunea în anulare poate fi introdusă în termen de o lună de la data comunicării hotărârii arbitrale.

(3) [3] Instanţa judecătorească va putea suspenda executarea hotărârii arbitrale atacate cu acţiune în anulare, numai după depunerea unei cauţiuni fixate de ea. Dispoziţiile art. 403 alin. (3) şi (4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 366. [4] (1) Instanţa judecătorească, admiţând acţiunea, va anula hotărârea arbitrală, iar, dacă litigiul este în stare de judecată, se va pronunţa şi în fond, în limitele convenţiei arbitrale. Dacă, însă, pentru a hotărî în fond este nevoie de noi probe, instanţa judecătorească se va pronunţa în fond după administrarea lor. În acest din urmă caz, hotărârea de anulare nu se va putea ataca decât o dată cu hotărârea asupra fondului.

(2) Hotărârea instanţei judecătoreşti cu privire la acţiunea în anulare poate fi atacată numai cu recurs.

Capitolul IX. Executarea hotărârii arbitrale

Art. 367. [5]Hotărârea arbitrală este obligatorie. Ea se aduce la îndeplinire de bunăvoie de către partea împotriva căreia s-a pronunţat, de îndată sau în termenul arătat în hotărâre.

Art. 367¹. [6](1) La cererea părţii câştigătoare, hotărârea arbitrală se investeşte cu formulă executorie.

(2) Încheierea de investire se dă de către instanţa judecătorească pre-

---

1) Art. 364¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
2) Art. 365 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
3) Alin. (3) al art. 365 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
4) Art. 366 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
5) Art. 367 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
6) Art. 367¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

văzută de art. 342, fără citarea părților, în afară de cazul în care există îndoieli cu privire la regularitatea hotărârii arbitrale, când se vor cita părțile.

Art. 368. [1] Hotărârea arbitrală învestită cu formulă executorie constituie titlu executoriu și se execută silit întocmai ca și o hotărâre judecătorească.

Capitolul X. Arbitrajul internațional

Art. 369. [2] În sensul prezentului capitol, un litigiu arbitral care se desfășoară în România este socotit internațional dacă s-a născut dintr-un raport de drept privat cu element de extraneitate.

Art. 369[1]. [3] Prin convenția arbitrală referitoare la un arbitraj internațional, părțile pot stabili ca acesta să aibă loc în România sau într-o altă țară.

Art. 369[2]. [4] (1) În arbitrajul internațional care se judecă în România sau potrivit legii române, tribunalul arbitral va fi compus dintr-un număr impar de arbitri, fiecare dintre părți având dreptul să numească un număr egal de arbitri. Dispozițiile art. 369[3] rămân aplicabile.

(2) Partea străină poate numi arbitri de cetățenie străină.

(3) Părțile pot conveni ca arbitrul unic sau supraarbitrul să fie cetățean al unui al treilea stat.

Art. 369[3]. [5] În arbitrajul internațional, durata termenelor stabilite de art. 349, 350, 351[2], 358[3] și 362 se dublează.

Art. 369[4]. [6] (1) Dezbaterea litigiului în fața tribunalului arbitral se face în limba stabilită prin convenția arbitrală sau, dacă nu s-a prevăzut nimic în această privință ori nu a intervenit o înțelegere ulterioară, în limba contractului din care s-a născut litigiul ori într-o limbă de circulație internațională stabilită de tribunalul arbitral.

(2) Dacă o parte nu cunoaște limba în care se desfășoară dezbaterea, la cererea și pe cheltuiala ei, tribunalul arbitral îi asigură serviciile unui traducător.

(3) Părțile pot să participe la dezbateri cu traducătorul lor.

Art. 369[5]. [7] În afară de cazul în care părțile convin altfel, onorariile arbitrilor și cheltuielile de deplasare ale acestora se suportă de partea care i-a numit; în cazul arbitrului unic sau al supraarbitrului, aceste cheltuieli se suportă de părți în cote egale.

[1] Art. 368 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 369 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 369[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 369[2] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 369[3] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[6] Art. 369[4] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[7] Art. 369[5] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

Capitolul XI. Recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine

Art. 370. [1] În sensul prezentului capitol, prin hotărâre arbitrală străină se înțelege o hotărâre dată pe teritoriul unui stat străin sau care nu este considerată ca hotărâre națională în România.

Art. 370[1]. [2] Hotărârile arbitrale străine pot fi recunoscute în România, spre a beneficia de puterea lucrului judecat, prin aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 167-172 din Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat.

Art. 370[2]. [3] Hotărârile arbitrale străine, care nu sunt aduse la îndeplinire de bunăvoie de către cei obligați a le executa, pot fi puse în executare silită pe teritoriul României, prin aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 173-177 din Legea nr. 105/1992.

Art. 370[3]. [4] Hotărârile arbitrale străine, pronunțate de către un tribunal arbitral competent, au forță probantă în fața instanțelor din România cu privire la situațiile de fapt pe care le constată.

Art. 371. [5] *Abrogat.*

[1] Art. 370 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 370[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3] Art. 370[2] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 370[3] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5] Art. 371 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

Cartea V

Despre executarea silită [1)]

Capitolul I. Dispoziții generale

Secțiunea I. Scopul și obiectul executării silite [2)]

Art. 371[1]. (1) Obligația stabilită prin hotărârea unei instanțe sau printr-un alt titlu se aduce la îndeplinire de bunăvoie.

(2) În cazul în care debitorul nu execută de bunăvoie obligația sa, aceasta se aduce la îndeplinire prin executare silită, potrivit dispozițiilor prezentei cărți, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Executarea silită are loc până la realizarea dreptului recunoscut prin titlul executoriu, achitarea dobânzilor, penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii prin acesta, precum și a cheltuielilor de executare.

Art. 371[2]. (1) Pot fi executate silit obligațiile al căror obiect constă în plata unei sume de bani, predarea unui bun ori a folosinței acestuia, desființarea unei construcții, plantații ori altei lucrări sau în luarea unei alte măsuri admise de lege.

(2) În cazul în care prin titlul executoriu au fost acordate dobânzi, penalități sau alte sume, fără să fi fost stabilit cuantumul acestora, ele vor fi calculate de organul de executare, potrivit legii.

(3)[3)] Dacă titlul executoriu conține suficiente criterii în funcție de care organul de executare poate actualiza valoarea obligației stabilite în bani, indiferent de natura ei se va proceda și la actualizarea ei. În cazul în care titlul executoriu nu conține nici un criteriu, organul de executare va proceda la actualizare în funcție de cursul monedei în care se face plata, determinat la data plății efective a obligației cuprinse în titlul executoriu.

Art. 371[3]. (1) Veniturile și bunurile debitorului pot fi supuse executării silite dacă, potrivit legii, sunt urmăribile și numai în măsura necesară pentru realizarea drepturilor creditorilor.

[1)] Executarea silită a creanțelor bugetare este reglementată de Codul de procedură fiscală, adoptat prin O.G. nr. 92/2003 (M. Of. nr. 941/29.12.2003), aprobată prin Legea nr. 174/2004 (M. Of. nr. 465/25.05.2004).

[2)] Secțiunea I a Capitolului I din Cartea V a fost introdusă prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3)] Alin. (3) al art. 371[2] a fost introdus prin O.U.G. nr. 59/2001.

(2) Bunurile supuse unui regim special de circulaţie pot fi urmărite numai cu respectarea condiţiilor prevăzute de lege.

Art. 371[4]. (1) Creditorul şi debitorul pot conveni, în tot cursul executării silite, ca aceasta să se efectueze numai asupra veniturilor băneşti ale debitorului.

(2) De asemenea, ei pot stabili ca vânzarea bunurilor supuse urmăririi să se facă, în tot sau în parte, prin bună învoială.

Art. 371[5]. Executarea silită încetează dacă:

a) s-a realizat integral obligaţia prevăzută în titlul executoriu, s-au achitat cheltuielile de executare, precum şi alte sume datorate potrivit legii; în acest caz, executorul va preda debitorului titlul executoriu, menţionând pe acesta stingerea totală a obligaţiilor;

b) nu mai poate fi efectuată ori continuată din cauza lipsei de bunuri urmăribile ori a imposibilităţii de valorificare a unor astfel de bunuri; în aceste cazuri, executorul va restitui creditorului titlul executoriu, menţionând pe acesta cauza restituirii şi partea de obligaţie ce a fost executată;

c) creditorul a renunţat la executare;

d) a fost desfiinţat titlul executoriu.

Art. 371[6]. (1) În cazurile prevăzute de art. 371[5] lit. b) se poate cere reluarea executării silite, înăuntrul termenului de prescripţie a dreptului de a cere executarea silită, dacă se indică bunuri ce pot fi urmărite potrivit legii.

(2) Reluarea executării silite poate fi cerută şi asupra aceluiaşi bun, dacă acesta este un imobil. În acest caz, atât timp cât, potrivit legii, poate avea loc reluarea executării silite, nu se va putea dispune radierea somaţiei înscrise potrivit dispoziţiilor art. 497 alin. (2).

Art. 371[7]. (1) Partea care solicită îndeplinirea unui act sau a altei activităţi care interesează executarea silită este obligată să avanseze cheltuielile necesare în acest scop. Pentru actele sau activităţile dispuse din oficiu, cheltuielile se avansează de către creditor.

(2) Cheltuielile ocazionate de efectuarea executării silite sunt în sarcina debitorului urmărit, afară de cazul când creditorul a renunţat la executare sau dacă, prin lege, se prevede altfel.

(3) Sumele ce urmează să fie plătite se stabilesc de către executorul judecătoresc, prin proces-verbal, pe baza dovezilor prezentate de partea interesată, în condiţiile legii.

(4) Pentru sumele stabilite potrivit prezentului articol, procesul-verbal constituie titlu executoriu.

Art. 371[8]. Depunerea sau consemnarea oricărei sume în scopul participării la desfăşurarea, potrivit legii, a executării silite, cum sunt sumele cu titlu de cauţiune ori de preţ al bunurilor supuse vânzării, se face numai la Casa de Economii şi Consemnaţiuni, la dispoziţia instanţei de executare sau a executorului judecătoresc.

Secţiunea I[1]. Sesizarea organului de executare. Titlul executoriu [1]

Art. 372. [2] Executarea silită se va efectua numai în temeiul unei hotărâri judecătoreşti ori al unui alt înscris care, potrivit legii, constituie titlu executoriu.

Art. 373. [3] (1) Hotărârile judecătoreşti şi celelalte titluri executorii se execută de executorul judecătoresc din circumscripţia judecătoriei în care urmează să se efectueze executarea ori, în cazul urmăririi bunurilor, de către executorul judecătoresc din circumscripţia judecătoriei în care se află acestea. Dacă bunurile urmăribile se află în circumscripţiile mai multor judecătorii, este competent oricare dintre executorii judecătoreşti care funcţionează pe lângă acestea.

(2) Instanţa de executare este judecătoria în circumscripţia căreia se va face executarea, în afara cazurilor în care legea dispune altfel.

Art. 373[1]. [4] (1) Cererea de executare silită se depune la executorul judecătoresc, dacă legea nu dispune altfel. Executorul judecătoresc va solicita încuviinţarea executării de către instanţa de executare, căreia îi va înainta, în copie, cererea creditorului urmăritor şi titlul executoriu.

(2) Instanţa încuviinţează executarea silită prin încheiere dată în camera de consiliu, fără citarea părţilor.

(3) După încuviinţarea cererii, instanţa va alcătui un dosar privind executarea, la care executorul judecătoresc este obligat să depună câte un exemplar al fiecărui act de executare, în termen de 48 de ore de la efectuarea acestuia.

Art. 373[2]. [5] (1) În cazurile prevăzute de lege, precum şi atunci când executorul judecătoresc consideră necesar, organele de poliţie, jandarmerie sau alţi agenţi ai forţei publice, după caz, sunt obligaţi să-i acorde concursul la îndeplinirea efectivă a executării silite.

(2) La cererea instanţei de executare sau a executorului judecătoresc, cei care datorează sume de bani debitorului urmărit ori deţin bunuri ale acestuia, supuse urmăririi potrivit legii, au datoria să dea informaţiile necesare pentru efectuarea executării.

(3) De asemenea, la cererea instanţei de executare sau a executorului judecătoresc, instituţiile, băncile şi orice alte persoane sunt obligate să-i comunice, de îndată, în scris, datele şi informaţiile necesare realizării executării silite, chiar dacă prin legi speciale se

---

[1] Secţiunea I[1] a Capitolului I din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 372 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 373 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4] Art. 373[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 373[2] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

dispune altfel. La cererea executorului sau a părții interesate, instanța de executare poate lua măsurile prevăzute de art. 108^1 alin. (1) pct. 2 lit. f) și de art. 108^3.

(4) Instanța de executare și executorul judecătoresc sunt obligați să asigure secretul informațiilor primite, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 373^3. [1] (1) Încheierea prin care președintele instanței judecătorești respinge cererea de învestire cu formulă executorie a hotărârii judecătorești sau a altui înscris, în cazurile prevăzute de lege, poate fi atacată cu recurs de către creditor. Termenul de recurs este de 5 zile și curge de la pronunțare, pentru creditorul prezent, și de la comunicare, pentru cel lipsă.

(2) Dacă se refuză emiterea titlului executoriu de către alte organe competente potrivit legii și dacă legea specială nu prevede altfel, creditorul poate face plângere la judecătoria în circumscripția căreia se află organul care trebuia să emită titlul executoriu, în termen de 15 zile de la data când a luat cunoștință de refuz.

Art. 373^4. [2] (1) Când, privitor la aceleași bunuri, se efectuează mai multe executări silite, instanța de executare în circumscripția căreia a început prima executare, la cererea persoanei interesate, va putea să le reunească, dispunând să se facă o singură executare de către executorul judecătoresc care a îndeplinit actul de executare cel mai înaintat, iar dacă executările sunt în același stadiu, de către executorul judecătoresc care a început cel dintâi executarea, chiar dacă ele au fost pornite de organe de executare diferite, în afară de cazul în care legea prevede altfel.

(2) Instanța se va pronunța prin încheiere și asupra cheltuielilor de executare.

(3) Desistarea, după conexare, a oricăruia dintre creditorii urmăritori, nu va putea să împiedice continuarea executării de la actul de executare cel mai înaintat.

Art. 374. (1) [3] Nici o hotărâre judecătorească nu se va putea executa dacă nu este învestită cu formula executorie prevăzută de art. 269 alin. (1), afară de încheierile executorii, de hotărârile executorii provizoriu și de alte hotărâri prevăzute de lege, care se execută fără formula executorie.

(2) [4] Învestirea hotărârilor cu formula executorie se face de prima instanță.

(3) Încuviințarea executării silite în România a hotărârilor date în țări străine se face potrivit legii speciale. [5]

Art. 375. [6] *Abrogat.*

[1] Art. 373^3 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 373^4 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Alin. (1) al art. 374 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Alin. (2) și (3) ale art. 374 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin L. nr. 59/1993.
[5] A se vedea Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat (M. Of. nr. 245/1.10.1992).
[6] Art. 375 a fost abrogat prin L. nr. 105/1992.

Art. 376. (1) [1] Se învestesc cu formula executorie hotărârile care au rămas definitive ori au devenit irevocabile, înscrisurile autentificate, precum și orice alte hotărâri sau înscrisuri, pentru ca acestea să devină executorii, în cazurile anume prevăzute de lege.

(2) Actele autentificate de o reprezentanță diplomatică sau consulară a României se vor putea învesti cu formula executorie de judecătoria domiciliului uneia din părțile părtașe la actul autentic.

(3) [2] Dacă nici una din părți nu are domiciliul cunoscut în țară, învestirea cu formula executorie se face de Judecătoria sectorului III din Capitala României.

Art. 377. (1) [3] Sunt hotărâri definitive:

1. hotărârile date în primă instanță, potrivit legii, fără drept de apel;

2. hotărârile date în primă instanță care nu au fost atacate cu apel sau, chiar atacate cu apel, dacă judecata acestuia s-a perimat ori cererea de apel a fost respinsă sau anulată;

3. hotărârile date în apel;

4. orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu apel;

(2) [4] Sunt hotărâri irevocabile:

1. hotărârile date în primă instanță, fără drept de apel, nerecurate;

2. hotărârile date în primă instanță, care nu au fost atacate cu apel;

3. hotărârile date în apel, nerecurate;

4. hotărârile date în recurs chiar dacă prin acestea s-a soluționat fondul pricinii;

5. orice alte hotărâri care, potrivit legii, nu mai pot fi atacate cu recurs.

Art. 378. Pe când o hotărâre definitivă se află în curs de a se rejudeca în contestație sau în urma cererii de revizuire, ea are încă puterea lucrului judecat până ce se va înlocui printr-o altă hotărâre.

Art. 379. (1) [5] Nici o urmărire asupra bunurilor mobile sau imobile nu poate avea loc decât pentru o creanță certă, lichidă și exigibilă.

(2) Dacă datoria consistă în sumă nelămurită, urmăririle se vor amâna până ce, mai întâi, se va face lichidarea.

(3) Creanța certă este aceea a cărei existență rezultă din însuși actul de creanță sau și din alte acte, chiar neautentice, emanate de la debitor sau recunoscute de dânsul.

(4) Creanța este lichidă atunci când câtimea ei este determinată prin însuși actul de creanță sau când este determinabilă cu ajutorul actului de creanță sau și a altor acte neautentice, fie emanând de la debitor, fie recunoscute de

[1] Alin. (1) al art. 376 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2] Alin. (3) al art. 376 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 38/1959.
[3] Alin. (1) al art. 377 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Alin. (2) al art. 377 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.,
[5] Alin. (1) al art. 379 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

dânsul, fie opozabile lui în baza unei dispoziții legale sau a stipulațiilor conținute în actul de creanță, chiar dacă pentru această determinare ar fi nevoie de o deosebită socoteală.

Art. 379[1]. [1] În cazul în care s-a desființat titlul executoriu, toate actele de executare efectuate în baza acestuia sunt desființate de drept. Dispozițiile art. 404[1] – 404[3] sunt aplicabile.

Secțiunea a II-a. Persoanele și bunurile supuse executării silite

Art. 380. [2] *Abrogat.*

Secțiunea a III-a. Când se poate exercita executarea silită

Art. 381. Când printr-o hotărâre s-a dat un termen de plată, executarea nu se poate face până la sosirea acelui termen.

Art. 382. Cu toate acestea, partea care a câștigat va putea și înaintea sosirii termenului să ceară executarea hotărârii:

a) dacă debitorul a fugit;

b) dacă debitorul risipește averea sa mobilă și imobilă;

c) dacă alți creditori execută alte hotărâri asupra averii sale;

d) dacă prin fapta sa el a micșorat asigurările date creditorului său, sau n-a dat asigurările promise ori încuviințate sau este în stare de insolvabilitate îndeobște cunoscută.

Art. 383. (1) În cazurile arătate în articolele de mai sus, instanța care a învestit hotărârea cu formula executorie va hotărî de urgență, după ce va cita pe părți în termen scurt.

(2) În cazul când debitorul a fugit, citația i se va da la ultimul domiciliu.

Art. 384. Hotărârile ce au să se execute provizoriu cu dare de cauțiune nu se vor executa mai înainte de a se da cauțiunea.

Art. 384[1]. [3] (1) În vederea executării unei hotărâri judecătorești, executorul judecătoresc poate intra în încăperile ce reprezintă domiciliul, reședința sau sediul unei persoane, precum și în orice alte locuri, cu consimțământul acesteia, iar în caz de refuz, cu forța publică.

(2) În cazul altor titluri executorii decât hotărârile judecătorești, la cererea executorului judecătoresc, instanța de executare va autoriza, prin hotărâre, intrarea în locurile menționate la alin. (1). Instanța se pronunță, de urgență, în camera de consiliu, fără citarea părților, prin hotărâre irevocabilă și executorie.

Art. 385. (1)[4] Nici o executare nu se va putea face înainte de ora 6,00 și după ora 20,00.

[1] Art. 379[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 380 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 3841 a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Alin. (1) al art. 385 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Executarea începută va putea continua în acea zi sau în zilele următoare.

Art. 386. [1] Executarea silită nu se va putea face la alte ore decât cele menționate și nici în zilele nelucrătoare stabilite potrivit legii, afară de cazurile urgente în care executarea poate fi încuviințată de președintele instanței de executare.

Art. 387. [2] (1) În afară de cazurile în care legea prevede altfel, executarea poate începe numai după ce se va comunica debitorului o somație care va cuprinde următoarele:

1. denumirea și sediul organului de executare;

2. data emiterii somației și numărul dosarului de executare;

3. numele și domiciliul sau, după caz, denumirea și sediul debitorului;

4. arătarea titlului executoriu anexat în baza căruia urmează să se facă executarea silită;

5. termenul în care cel somat urmează să-și execute de bunăvoie obligația prevăzută în titlul executoriu și arătarea consecințelor nerespectării acesteia;

6. semnătura și ștampila organului de executare.

(2) Dacă în termenul arătat în somație debitorul nu-și execută de bunăvoie obligația, executorul judecătoresc va proceda de îndată la executarea silită.

Art. 388. [3] (1) Pentru toate actele de executare pe care le efectuează, executorul judecătoresc este obligat să încheie procese-verbale care vor cuprinde următoarele mențiuni:

1. denumirea și sediul organului de executare;

2. numele și calitatea celui care încheie procesul-verbal;

3. data întocmirii procesului-verbal și numărul dosarului de executare;

4. titlul executoriu în temeiul căruia se efectuează actul de executare;

5. numele și domiciliul ori, după caz, denumirea și sediul debitorului și creditorului urmăritor;

6. locul, data și ora efectuării actului de executare;

7. măsurile luate de executor sau constatările acestuia;

8. consemnarea explicațiilor și obiecțiunilor participanților la executare;

9. alte mențiuni cerute de lege sau considerate necesare de executor;

10. menționarea, când este cazul, a lipsei creditorului sau debitorului ori despre refuzul sau împiedicarea de a semna procesul-verbal;

11. menționarea numărului de exemplare în care s-a întocmit procesul-verbal, precum și a persoanelor cărora li s-a înmânat acesta;

12. semnătura executorului, precum și, când este cazul, a altor persoane interesate în executare sau care asistă la efectuarea actului de executare;

[1] Art. 386 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 387 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 388 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

13. ştampila executorului judecătoresc.

(2) Menţiunile de la pct. 2, 3, 4, 5, 7, 12 şi 13 sunt prevăzute sub sancţiunea nulităţii.

Art. 389. (1) Dacă creditorul a lăsat să treacă 6 luni de la data îndeplinirii oricărui act de executare, fără să fi urmat alte acte de urmărire, executarea se perimă de drept şi orice parte interesată poate cere desfiinţarea ei.

(2) În caz de suspendare a executării, termenul de perimare curge de la încetarea suspendării.

(3) Dacă se face o nouă cerere de executare, se va face mai întâi o nouă somaţie, la care nu se va mai alătura titlul ce se execută.

Art. 390.[1] (1) Dispoziţiile art. 387 şi 389 nu se aplică în cazurile când legea încuviinţează executarea fără somaţie.

(2) De asemenea, nu se va notifica debitorului nici somaţia, nici titlul executoriu, când executarea se face potrivit art. 382.

Art. 391.[2] Încălcarea dispoziţiilor art. 384, 385, 387 şi 389 atrage anularea executării.

Secţiunea a IV-a. Despre cauţiuni[3]

Art. 392. Hotărârea care obligă pe o parte ca să dea o cauţiune sau un garant va arăta şi termenul când să se aducă acea cauţiune sau să se înfăţişeze acel garant.

Art. 393. (1) Garantul se va înfăţişa înaintea judecăţii în şedinţă publică, faţă cu toate părţile sau în lipsa lor, dacă au fost chemate formal.

(2) Judecata va primi pe garant dacă solvabilitatea sa va fi îndeobşte cunoscută, sau dacă se va dovedi cu acte.

Art. 394.[4] Partea potrivnică va putea să conteste solvabilitatea garantului şi instanţa va hotărî de urgenţă.

Art. 395. Dacă se primeşte cauţiunea sau garantul, actul care le primeşte va fi executor, cu tot dreptul de apel.

Art. 396. (1) Garantul fiind primit, va face înaintea judecăţii declaraţia că primeşte a garanta.

(2) Această declaraţia se va trece în procesul-verbal al şedinţei.

(3) Din momentul acestei declaraţii, el va fi supus la toate consecinţele ce aduce garanţia sa.

[1] Art. 390 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 391 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Secţiunea a IV-a a Capitolului I din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 394 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Secţiunea a V-a. Executarea în contra moştenitorilor

Art. 397. (1) Când debitorul a murit, lăsând numai moştenitori majori, executarea începută asupra bunurilor sale se va continua în contra lor 8 zile după ce printr-o notificare au fost înştiinţaţi, în mod colectiv, la ultimul domiciliu al defunctului.

(2) Când între moştenitori sunt minori, executarea începută se va suspenda până la alcătuirea reprezentanţei lor legale, care se va face prin mijlocirea judecătoriei cât se poate de grabnic.

Art. 398. Dacă execuţia nu începuse încă la moartea debitorului, hotărârile şi titlurile executorii nu se vor putea executa în contra moştenitorilor, sub pedeapsă de nulitate, decât 8 zile după ce li s-a făcut o încunoştinţare colectivă a acestor titluri sau hotărâri la domiciliul deschiderii succesiunii pe numele moştenirii, fără a se arăta numele şi calitatea fiecărui moştenitor.

Secţiunea a VI-a. Contestaţia la executare[1]

Art. 399. (1) Împotriva executării silite înseşi, precum şi împotriva oricărui act de executare se poate face contestaţie de către cei interesaţi sau vătămaţi prin executare. De asemenea, dacă nu s-a utilizat procedura prevăzută de art. 281[1], se poate face contestaţie şi în cazul în care sunt necesare lămuriri cu privire la înţelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu, precum şi în cazul în care organul de executare refuză să îndeplinească un act de executare în condiţiile prevăzute de lege.

(2) Nerespectarea dispoziţiilor privitoare la executarea silită însăşi sau la efectuarea oricărui act de executare atrage sancţiunea anulării actului nelegal.

(3) În cazul în care executarea silită se face în temeiul unui titlu executoriu care nu este emis de o instanţă judecătorească, se pot invoca în contestaţia la executare apărări de fond împotriva titlului executoriu, dacă legea nu prevede în acest scop o altă cale de atac.

Art. 400. (1) Contestaţia se introduce la instanţa de executare.

(2) Contestaţia privind lămurirea înţelesului, întinderii sau aplicării titlului executoriu se introduce la instanţa care a pronunţat hotărârea ce se execută. Dacă o asemenea contestaţie vizează un titlu executoriu ce nu emană de la un organ de jurisdicţie, competenţa de soluţionare aparţine instanţei de executare.

Art. 400[1]. Împărţirea bunurilor proprietate comună poate fi hotărâtă, la

[1] Secţiunea a VI-a a Capitolului I din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

cererea părţii interesate, şi în cadrul judecării contestaţiei la executare.

Art. 401. (1) Contestaţia se poate face în termen de 15 zile de la data când:

a) contestatorul a luat cunoştinţă de actul de executare pe care-l contestă sau de refuzul de a îndeplini un act de executare;

b) cel interesat a primit, după caz, comunicarea ori înştiinţarea privind înfiinţarea popririi. Dacă poprirea este înfiinţată asupra unor venituri periodice, termenul de contestaţie pentru debitor începe cel mai târziu la data efectuării primei reţineri din aceste venituri de către terţul poprit;

c) debitorul care contestă executarea însăşi a primit somaţia ori de la data când a luat cunoştinţă de primul act de executare, în cazurile în care nu a primit somaţia sau executarea se face fără somaţie.

(2) Contestaţia prin care o terţă persoană pretinde că are un drept de proprietate sau un alt drept real asupra bunului urmărit, poate fi introdusă în termen de 15 zile de la efectuarea vânzării ori de la data predării silite a bunului.

(3) Neintroducerea contestaţiei în termenul prevăzut de alin. (2) nu-l împiedică pe cel de-al treilea să-şi realizeze dreptul pe calea unei cereri separate, în condiţiile legii.

Art. 402. (1) Contestaţia la executare se judecă cu procedura prevăzută pentru judecata în primă instanţă, care se aplică în mod corespunzător. Părţile vor fi citate în termen scurt, iar judecarea contestaţiei se face de urgenţă şi cu precădere.

(2) Hotărârea pronunţată cu privire la contestaţie se dă fără drept de apel, cu excepţia hotărârii pronunţate în temeiul art. 400[1] şi art. 401 alin. (2).

(3) Hotărârea prin care s-a soluţionat contestaţia privind înţelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu este supusă aceloraşi căi de atac ca şi hotărârea ce se execută.

Art. 403. (1) Până la soluţionarea contestaţiei la executare sau a altei cereri privind executarea silită, instanţa competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauţiune în cuantumul fixat de instanţă, în afară de cazul în care legea dispune altfel.

(2) Dacă bunurile urmărite sunt supuse stricăciunii, pieirii sau deprecierii, se va suspenda numai distribuirea preţului.

(3) Asupra cererii de suspendare formulate potrivit alin. (1)-(2), instanţa, în toate cazurile, se pronunţă prin încheiere, care poate fi atacată cu recurs, în mod separat.

(4) În cazuri urgente, preşedintele instanţei poate dispune suspendarea provizorie a executării pe cale de ordonanţă preşedinţială, până la soluţionarea de către instanţă a cererii de suspendare prevăzute de prezentul articol.

Art. 404. (1) Dacă admite contestaţia la executare, instanţa, după caz, anulează actul de executare contestat sau dispune îndreptarea acestuia, dispune anularea ori încetarea executării însesi, anularea ori lămurirea titlului executoriu sau efectuarea actului de executare a cărui îndeplinire a fost refuzată.

(2) În cazul respingerii contestaţiei, contestatorul poate fi obligat, la cerere, la despăgubiri pentru pagubele cauzate prin întârzierea executării, iar când contestaţia a fost exercitată cu rea-credinţă, el va fi obligat şi la plata unei amenzi de la 500.000 lei la 7.000.000 lei.

Secţiunea a VI[1]-a. Întoarcerea executării [1)]

Art. 404[1]. (1) În toate cazurile în care se desfiinţează titlul executoriu sau însăşi executarea silită, cel interesat are dreptul la întoarcerea executării, prin restabilirea situaţiei anterioare acesteia.

(2) Bunurile asupra cărora s-a făcut executarea se vor restitui celui îndreptăţit.

(3) În cazul în care executarea silită s-a făcut prin vânzarea unor bunuri mobile, întoarcerea executării se va face prin restituirea de către creditor a sumei rezultate din vânzare, actualizate în funcţie de rata inflaţiei, cu excepţia situaţiei când îşi găseşte aplicare art. 449.

Art. 404[2]. (1) În cazul în care instanţa judecătorească a desfiinţat titlul executoriu sau actele de executare, la cererea celui interesat, va dispune, prin aceeaşi hotărâre, şi asupra restabilirii situaţiei anterioare executării.

(2) Dacă instanţa care a desfiinţat hotărârea executată a dispus rejudecarea în fond a procesului şi nu a luat măsura restabilirii situaţiei anterioare executării, această măsură se va putea dispune de instanţa care rejudecă fondul.

(3) Dacă nu s-a dispus restabilirea situaţiei anterioare executării în condiţiile alin. (1) şi (2), cel îndreptăţit o va putea cere instanţei judecătoreşti competente potrivit legii.

Art. 404[3]. Dacă titlul executoriu emis de un alt organ decât o instanţă judecătorească a fost desfiinţat de acel organ sau de un alt organ din afara sistemului instanţelor judecătoreşti, iar modalitatea restabilirii situaţiei anterioare executării nu este prevăzută de lege ori, deşi este prevăzută, nu s-a luat această măsură, ea se va putea obţine pe calea unei cereri introduse la instanţa prevăzută de art. 404[2] alin. (3).

Secţiunea a VI[2]-a. Prescripţia dreptului de a cere executarea silită [2)]

Art. 405. (1) Dreptul de a cere executarea silită se prescrie în termen de 3 ani, dacă legea nu prevede altfel. În cazul titlurilor emise în materia acţiunilor reale imobiliare, termenul de prescripţie este de 10 ani.

[1)] Secţiunea a VI[1]-a a Capitolului I din Cartea V a fost introdusă prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2)] Secţiunea a VI[2]-a a Capitolului I din Cartea V a fost introdusă prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Termenul de prescripţie începe să curgă de la data când se naşte dreptul de a cere executarea silită.

(3) Prin împlinirea termenului de prescripţie orice titlu executoriu îşi pierde puterea executorie.

Art. 405^1. (1) Cursul prescripţiei se suspendă:

- în cazurile stabilite de lege pentru suspendarea termenului de prescripţie a dreptului material la acţiune;

- pe timpul cât suspendarea executării silite este prevăzută de lege ori a fost stabilită de instanţă sau de alt organ jurisdicţional competent;

- cât timp debitorul îşi sustrage veniturile şi bunurile de la urmărire;

- în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) [1)] După încetarea suspendării, prescripţia îşi reia cursul, socotindu-se şi timpul scurs înainte de suspendare.

(3) Prescripţia nu se suspendă pe timpul cât executarea silită este suspendată la cererea creditorului urmăritor.

Art. 405^2. (1) Cursul prescripţiei se întrerupe:

- pe data îndeplinirii de către debitor, înainte de începerea executării silite sau în cursul acesteia, a unui act voluntar de executare a obligaţiei prevăzute în titlul executoriu ori a recunoaşterii, în orice alt mod, a datoriei;

- pe data depunerii cererii de executare, însoţite de titlul executoriu, chiar dacă a fost adresată unui organ de executare necompetent;

- pe data trimiterii spre executare a titlului executoriu, în condiţiile art. 453 alin. (2);

- pe data îndeplinirii în cursul executării silite a unui act de executare;

- pe data depunerii cererii de reluare a executării, în condiţiile art. 371^6 alin. (1);

- în alte cazuri prevăzute de lege.

(2) După întrerupere, începe să curgă un nou termen de prescripţie.

(3) Prescripţia nu este întreruptă dacă cererea de executare a fost respinsă, anulată sau dacă s-a perimat ori dacă cel care a făcut-o a renunţat la ea.

Art. 405^3. (1) După împlinirea termenului de prescripţie, creditorul poate cere repunerea în acest termen, numai dacă a fost împiedicat să ceară executarea datorită unor motive temeinice.

(2) Cererea de repunere în termen se introduce la instanţa de executare competentă, în termen de 15 zile de la încetarea împiedicării.

[1)] Alin. (2) al art. 405^1 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

Capitolul II. Urmărirea silită asupra bunurilor mobile [1)]

Secţiunea I. Bunurile mobile care nu se pot urmări [2)]

Art. 406. [3)] Nu pot fi supuse executării silite:

a) bunurile de uz personal sau casnic strict necesare debitorului şi familiei sale, precum şi obiectele de cult religios, dacă nu sunt mai multe de acelaşi fel;

b) alimentele necesare debitorului şi familiei sale pe timp de două luni iar, dacă debitorul se ocupă exclusiv cu agricultura, alimentele necesare până la noua recoltă, animalele destinate obţinerii mijloacelor de existenţă şi furajele necesare pentru aceste animale până la noua recoltă;

c) combustibilul necesar debitorului şi familiei sale socotit pentru 3 luni de iarnă;

d) bunurile declarate neurmăribile prin alte dispoziţii legale.

Art. 407. [4)] (1) Bunurile care servesc la exercitarea ocupaţiei debitorului nu pot fi supuse executării silite, decât numai în lipsă de alte bunuri urmăribile şi numai pentru obligaţii de întreţinere, chirii, arenzi sau alte creanţe privilegiate asupra mobilelor.

(2) Dacă debitorul se ocupă cu agricultura nu vor fi urmărite, în măsura necesară continuării lucrărilor în agricultură, inventarul agricol, inclusiv animalele de muncă, furajele pentru aceste animale şi seminţele pentru cultura pământului, în afară de cazul în care asupra acestor bunuri există un drept de gaj sau privilegiu pentru garantarea creanţei.

Art. 408. [5)] *Abrogat.*

Art. 409. [6)] (1) Salariile şi alte venituri periodice realizate din muncă, pensiile acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum şi alte sume ce se plătesc periodic debitorului şi sunt destinate asigurării mijloacelor de existenţă ale acestuia pot fi urmărite:

- până la 1/2 din venitul lunar net, pentru sumele datorate cu titlul de obligaţie de întreţinere sau alocaţie pentru copii;

- până la 1/3 din venitul lunar net, pentru orice alte datorii.

(2) Dacă sunt mai multe urmăriri asupra aceleiaşi sume, urmărirea nu poate depăşi 1/2 din venitul lunar net

[1)] Capitolul II din Cartea V este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2)] Secţiunea I a Capitolului II din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3)] Art. 406 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4)] Art. 407 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5)] Art. 408 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[6)] Art. 409 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

al debitorului, indiferent de natura creanțelor, în afară de cazul în care legea prevede altfel.

(3) Veniturile din muncă sau orice alte sume ce se plătesc periodic debitorului și sunt destinate asigurării mijloacelor de existență a acestuia, în cazul în care sunt mai mici decât cuantumul salariului minim net pe economie, pot fi urmărite numai asupra părții ce depășește jumătate din acest cuantum.

(4) Ajutoarele pentru incapacitate temporară de muncă, compensația acordată salariaților în caz de desfacere a contractului individual de muncă pe baza oricăror dispoziții legale, precum și sumele cuvenite șomerilor, potrivit legii, nu pot fi urmărite decât pentru sume datorate cu titlu de obligație de întreținere și despăgubiri pentru repararea daunelor cauzate prin moarte sau prin vătămări corporale, dacă legea nu dispune altfel.

(5) Urmărirea drepturilor menționate la alin. (4) se va putea face în limita a 1/2 din cuantumul acestora.

(6) Sumele reținute potrivit alin. (1)-(4) se eliberează sau se distribuie potrivit art. 562 și următoarele.

(7) Alocațiile de stat și indemnizațiile pentru copii, ajutoarele pentru îngrijirea copilului bolnav, ajutoarele de maternitate, cele acordate în caz de deces, bursele de studii acordate de stat, diurnele, precum și orice alte asemenea indemnizații cu destinație specială, stabilite potrivit legii, nu pot fi urmărite pentru nici un fel de datorii.

Art. 410.[1] Este nulă orice urmărire sau cesiune făcută cu încălcarea dispozițiilor prezentei secțiuni.

Secțiunea a II-a. Urmărirea bunurilor mobile[2]

Art. 411.[3] (1) Dacă în termen de o zi de la primirea somației debitorul nu plătește suma datorată, executorul judecătoresc de pe lângă instanța de executare va proceda la sechestrarea bunurilor mobile urmăribile ale debitorului, chiar dacă acestea sunt deținute de un terț.

(2) În cazul în care există pericol evident de sustragere a bunurilor de la urmărire, la cererea creditorului sau a executorului judecătoresc, președintele instanței de executare va putea dispune, prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părților, ca o dată cu înmânarea somației să se aplice și sechestrul.

(3) Executorul judecătoresc este obligat să identifice și să evalueze cu acordul părților bunurile sechestrate, iar în caz contrar va solicita efectuarea unei expertize. Bunurile vor fi evaluate la valoarea lor de circulație. O copie de

[1] Art. 410 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Secțiunea a II-a a Capitolului II din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 411 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

pe raportul de expertiză se comunică și debitorului.

(4) Pentru bunurile sechestrate asigurător nu este necesară o nouă sechestrare, executorul judecătoresc fiind însă obligat să verifice dacă bunurile respective se găsesc la locul aplicării sechestrului și dacă nu au fost substituite sau degradate, precum și să sechestreze alte bunuri ale debitorului, în cazul în care cele găsite la verificare nu sunt suficiente pentru realizarea creanței.

Art. 412. Prezența unui ofițer de poliție sau ajutor al său, și, în lipsa lor, a primarului sau a ajutorului său, va fi necesară sub pedeapsă de nulitate:

1. dacă ușile debitorului sunt închise și nu voiește a le deschide;

2. dacă nu voiește a deschide camerele sau mobilele;

3. dacă debitorul lipsește și nu este, spre a-l reprezenta, nici o rudă locuind cu dânsul.

Art. 413. În aceste cazuri, o dată ce casele sau mobilele s-au deschis de către debitor sau, nevoind el, ori în lipsa lui, de către executorul judecătoresc, prezența ofițerului de poliție sau a primarului se va putea suplini prin doi martori majori.

Art. 414. Camerele și mobilele se vor deschide treptat, pe cât se va face și înscrierea lor în procesul-verbal.

Art. 415. Creditorul va putea să nu fie de față la lucrarea urmăririi.

Art. 416. Executorul judecătoresc, singur sau față cu persoanele însemnate în art. 412 și 413, va formula îndată un proces-verbal care va cuprinde:

1. enunțarea titlului executor în virtutea căruia se face executarea;

2. arătarea creditorului pentru lucrurile ce au cerut a se urmări, dacă asemenea cerere s-a făcut;

3. numele, prenumele și domiciliul părților, ale executorului judecătoresc, precum și ale altor persoane care vor fi fost față la urmărire;

4. somația verbală făcută debitorului ca să plătească, precum și răspunsul lui dacă a fost față;

5. [1] descrierea bunurilor sechestrate și indicarea valorii fiecăruia, după aprecierea executorului judecătoresc, dacă aceasta este cu putință;

6. arătarea locului, zilei și orei când s-a făcut urmărirea.

Art. 417.[2] (1) Procesul-verbal de sechestru se va semna de executorul judecătoresc și de toate persoanele care au fost de față la sechestrare. Dacă vreuna din aceste persoane nu poate sau nu vrea să semneze, executorul judecătoresc va menționa această împrejurare.

(2) Câte un exemplar al procesului-verbal de sechestru se lasă debitorului

[1] Pct. 5 al art. 416 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 417 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

sau la domiciliul acestuia, precum şi, atunci când este cazul, custodelui, acesta din urmă semnând cu menţiunea de primire a bunurilor în păstrare.

Art. 418. [1] Din momentul sechestrării bunurilor, debitorul nu mai poate dispune de ele pe timpul cât durează executarea, sub sancţiunea unei amenzi de la 2.000.000 lei la 10.000.000 lei, dacă fapta nu constituie infracţiune. Dispoziţiile art. 108^3-108^5 sunt aplicabile.

Art. 419. [2] (1) Bunurile sechestrate se lasă, cu acordul creditorului, în custodia debitorului; în acest caz, debitorul poate folosi bunurile sechestrate, dacă, potrivit naturii lor, ele nu pierd din valoare prin întrebuinţare.

(2) Dacă există pericolul ca debitorul să înstrăineze, să substituie ori să deterioreze bunurile sechestrate, executorul judecătoresc va proceda la sigilarea sau la ridicarea lor de la debitor.

(3) Dacă debitorul refuză să primească în custodie bunurile sau nu este prezent la aplicarea sechestrului, precum şi în cazul ridicării bunurilor, executorul judecătoresc dă în păstrare bunurile sechestrate unui custode, numit cu precădere dintre persoanele desemnate de creditor.

(4) Sumele în lei sau în valută, titlurile de valoare, obiectele din metale preţioase, pietrele preţioase, obiectele de artă, colecţiile de valoare şi altele asemenea se ridică şi se depun, cel târziu a doua zi, la unităţi specializate. Cel care primeşte bunurile în custodie semnează procesul-verbal de sechestru.

(5) În toate cazurile, executorul judecătoresc păstrează dovada depunerii.

Art. 420. [3] Obiectele sechestrate se vor putea strămuta cu încuviinţarea executorului judecătoresc din locul unde se află, pe cheltuiala părţii interesate.

Art. 421. [4] În cazul în care custode este o altă persoană decât debitorul, acesta va avea dreptul la o remuneraţie ce se va fixa de executorul judecătoresc, ţinând seama de activitatea depusă. Remuneraţia şi cheltuielile custodelui vor putea fi plătite cu anticipaţie de către creditorul urmăritor care le va prelua cu precădere din preţul bunurilor urmărite.

Art. 422. Custodele va fi răspunzător de orice pagubă ce va aduce creditorului din cauza neglijenţei sale, putând fi, după împrejurări, supus şi la pedeapsa arătată de legea penală pentru abuz de încredere.

Art. 423-424. [5] *Abrogate.*

Art. 425. [6] Dacă bunul ce se sechestrează se află în proprietate comună sau

[1] Art. 418 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 419 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 420 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 421 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 423-424 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Art. 425 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

asupra lui există un drept de gaj ori privilegiu constituit în favoarea unei alte persoane, executorul judecătoresc, luând cunoştinţă despre acest drept, va înştiinţa acea persoană despre aplicarea sechestrului şi o va cita la termenele fixate pentru vânzarea bunului respectiv.

Art. 426. Executorul judecătoresc care, prezentându-se la locuinţa debitorului, va găsi o altă urmărire făcută şi averea mobilă sub peceţi sau sub pază de custode, după ce va lua copie de pe procesul-verbal aflat în mâna custodelui sau în mâna debitorului, ori la domiciliul său, va face un proces-verbal, arătând toate aceste împrejurări, precum şi numele executorului care a urmărit, va declara urmărită această avere şi de dânsul şi va putea urmări şi altă avere care nu ar fi deja urmărită.

Art. 427. [1] *Abrogat.*

Art. 428. [2] (1) Debitorul sau o altă persoană interesată va putea solicita încetarea sau suspendarea urmăririi, numai dacă depune valoarea ce i se cere sau, după caz, valoarea bunului reclamat la Casa de Economii şi Consemnaţiuni, la dispoziţia organului de executare.

(2) Totodată, persoanele arătate la alin. (1) vor fi obligate să înmâneze executorului judecătoresc pe lângă recipisa de consemnare şi o copie de pe cererea de suspendare sau de încetare a executării silite, depusă la instanţa competentă. Până la soluţionarea cererii de către instanţă, urmărirea se va opri în tot sau în parte.

(3) Asupra cererii de încetare sau suspendare a executării silite, instanţa de executare se va pronunţa prin încheiere, potrivit dispoziţiilor privitoare la ordonanţa preşedinţială.

(4) În orice alt caz, urmărirea va continua, dispoziţiile art. 399 şi următoarele fiind însă aplicabile.

Art. 429-430. [3] *Abrogate.*

Secţiunea a III-a. Vânzarea bunurilor mobile urmărite [4]

Art. 431. [5] (1) Executorul judecătoresc poate proceda la valorificarea bunurilor sechestrate prin vânzare la licitaţie publică, vânzare directă şi prin alte modalităţi admise de lege.

(2) Executorul judecătoresc, cu acordul creditorului, poate să-i încuviinţeze debitorului să procedeze el însuşi la valorificarea bunurilor sechestrate. În acest caz, debitorul este obligat să-l informeze în scris pe executor despre ofertele primite, indicând, după caz, numele sau denumirea şi adresa potenţialului cumpărător, precum şi ter-

[1] Art. 427 a fost abrogat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 428 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 429-430 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Secţiunea a III-a a Capitolului II din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 431 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

menul în care acesta din urmă se angajează să consemneze prețul propus.

Art. 431[1]. [1]) Dacă valorificarea bunurilor urmează să se facă prin vânzare la licitație publică, executorul judecătoresc, în termen de cel mult o zi de la întocmirea procesului-verbal de sechestru sau de la expirarea termenului prevăzut la art. 431 alin. (2), va fixa data, ora și locul licitației.

Art. 432. [2]) Vânzarea la licitație se va face la locul unde se află bunurile sechestrate sau, dacă există motive temeinice, în alt loc.

Art. 433. [3]) Executorul judecătoresc îl va înștiința pe debitor despre data, ora și locul vânzării la licitație.

Art. 434. [4]) Vânzarea nu se va putea face în mai puțin de două săptămâni, nici în mai mult de 2 luni de la data procesului-verbal de sechestru sau de la expirarea termenului prevăzut la art. 431 alin. (2).

Art. 435. Când însă atât creditorul cât și debitorul vor cere, termenul vânzării se va putea scurta sau prelungi.

Art. 436. [5]) De asemenea, dacă bunurile sunt supuse pieirii sau stricăciunii, executorul judecătoresc va putea chiar din oficiu să scurteze termenul de vânzare.

Art. 437. [6]) (1) Cu cel puțin 3 zile înainte de ținerea licitației, executorul judecătoresc va întocmi și afișa publicația de vânzare la locul licitației, la sediul organului de executare, al primăriei de la locul vânzării bunurilor și al instanței de executare, iar atunci când apreciază că este necesar, vânzarea la licitație va fi anunțată și într-un ziar de largă circulație.

(2) În cazul nerespectării dispozițiilor prevăzute la alin. (1), la cererea părții interesate, instanța de executare poate lua împotriva executorului judecătoresc măsurile prevăzute la art. 108[1] alin. (1) pct. 2 lit. g) și de art. 108[3].

Art. 438. [7]) Dacă, din cauza unei contestații sau a unei învoieli între părți, data, locul sau ora vânzării a fost schimbată de către autoritatea competentă, se vor face alte publicații și anunțuri, potrivit art. 437.

Art. 439. [8]) (1) Publicațiile și anunțurile de vânzare vor cuprinde data, ora și locul licitației, enumerarea bunurilor ce vor fi oferite spre vânzare, cu indicarea pentru fiecare a prețului de începere a licitației, care este prețul prevăzut în procesul-verbal de sechestru sau, după caz, cel stabilit prin expertiză.

(2) Costul acestor publicații și anunțuri se va avansa de către creditor în contul bunurilor urmărite.

Art. 439[1]. [1]) Poate participa la licitație orice persoană care, cel mai târziu până la începerea vânzării la licitație publică, a consemnat la Casa de Economii și Consemnațiuni, la dispoziția executorului judecătoresc, cel puțin 10% din prețul de începere a licitației pentru bunurile pe care intenționează să le cumpere.

Art. 440. În ziua publicată pentru vânzare, executorul judecătoresc însărcinat cu urmărirea va merge la locul unde se află obiectele, împreună cu grefierul sau ajutorul său; iar dacă aceste obiecte sunt în altă localitate, cu ofițerul de poliție sau cu primarul local sau cu un ajutor al lor.

Art. 441. (1) Executorul judecătoresc va ridica pecețile sau va primi obiectele din mâna custodelui, dacă a fost asemenea custode.

(2) Va verifica starea și numărul obiectelor după procesul-verbal de urmărire și va da chitanță de eliberare custodelui, iar acesta va prezenta toate obiectele ce i s-au încredințat și așa cum i s-au încredințat.

(3) Dacă vânzarea se va face în alt loc decât acela unde se găsesc obiectele, ele vor fi duse la acel loc.

(4) Dacă obiectele au să se vândă chiar în locul unde se află se va face îndată vânzarea.

Art. 442. [2]) Vânzarea la licitație se va face în mod public de către executorul judecătoresc, care va oferi spre vânzare fiecare bun în parte sau mai multe bunuri împreună, în funcție de natura și destinația lor.

Art. 443. [3]) (1) Prețul de la care începe licitația este cel prevăzut în publicații sau anunțuri, potrivit art. 439 alin. (1).

(2) Bunul se adjudecă celui care, după trei strigări succesive, făcute la intervale de timp care să permită opțiuni și supralicitări, oferă prețul cel mai mare, chiar și atunci când, în lipsă de alți concurenți, acesta a fost singurul ofertant.

(3) Dacă nu se obține prețul de începere a licitației, la același termen, bunul va fi vândut la cel mai mare preț oferit. În toate cazurile, la preț egal, va fi preferat cel care are un drept de preemțiune asupra bunului urmărit.

Art. 444. [4]) (1) După adjudecarea bunului, adjudecatarul este obligat să depună de îndată întregul preț, în numerar ori cu ordin de plată sau orice alt instrument legal de plată; la cererea sa, încuviințată de executor, prețul se va putea depune în cel mult 5 zile.

---

[1]) Art. 431[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2]) Art. 432 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3]) Art. 433 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4]) Art. 434 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5]) Art. 436 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6]) Art. 437 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[7]) Art. 438 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[8]) Art. 439 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

---

[1]) Art. 439[1] a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2]) Art. 442 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3]) Art. 443 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4]) Art. 444 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Dacă preţul nu se va depune potrivit alin. (1), se va relua licitaţia sau, după caz, o altă modalitate de valorificare a bunului, iar primul adjudecatar este răspunzător atât de scăderea preţului obţinut la a doua vânzare, cât şi de cheltuielile făcute pentru aceasta; sumele se vor stabili de către executorul judecătoresc prin proces-verbal cu putere de titlu executoriu şi se vor reţine cu precădere din suma depusă conform art. 439[1].

(3) Executorul judecătoresc va consemna de îndată sumele de bani încasate, păstrând dovada consemnării. Despre aceasta el va face menţiune şi în procesul-verbal de licitaţie.

Art. 445.[1)] (1) Creditorii urmăritori sau intervenienţi nu pot să adjudece bunurile oferite spre vânzare la un preţ mai mic de 75% din preţul de începere a licitaţiei.

(2) În cazul în care adjudecatar este însuşi creditorul urmăritor, iar la urmărire nu participă alţi creditori, sau aceştia se află într-un rang de preferinţă inferior creditorului adjudecatar, el va putea depune în contul preţului creanţa sa, în tot sau în parte.

Art. 446. [2)](1) Licitaţia se va închide de îndată ce din sumele obţinute se pot acoperi creanţele ce se urmăresc, precum şi toate cheltuielile de executare.

(2) Executorul judecătoresc va declara închisă licitaţia şi în cazul în care, în timpul acesteia, survine vreuna din situaţiile prevăzute de art. 371[5] sau, după caz, de art. 428.

Art. 447.[3)] (1) După închiderea licitaţiei, executorul judecătoresc va întocmi un proces-verbal despre desfăşurarea şi rezultatul acesteia, care va fi semnat de executor, creditor, debitor, precum şi de adjudecatar.

(2) Executorul judecătoresc va elibera, sub semnătura sa, fiecărui adjudecatar în parte, o dovadă care va cuprinde data şi locul licitaţiei, numele adjudecatarului, indicarea bunului adjudecat şi, după caz, a preţului plătit sau care urmează să fie plătit.

(3) Dovada eliberată fiecărui adjudecatar constituie titlu de proprietate asupra bunurilor vândute; în cazul titlurilor de credit nominative, adjudecatarul va putea obţine transferul acestora pe numele său, în temeiul unei copii legalizate de pe acest proces-verbal.

(4) În toate cazurile, predarea bunului se va face după achitarea integrală a preţului; până la predare, adjudecatarul suportă riscul pieirii bunului adjudecat.

Art. 448.[4)] (1) În cazul în care bunul sechestrat nu s-a putut vinde în condiţiile prezentei secţiuni, orice creditor care, potrivit legii, putea cere executarea silită asupra bunurilor mobile ale debitorului îl poate prelua în contul creanţei sale la preţul prevăzut de art. 443 alin. (1). Dacă acest preţ este mai mare decât valoarea creanţei, creditorul poate prelua bunul numai dacă depune, în condiţiile art. 444 alin. (1), suma de bani ce reprezintă diferenţa dintre preţ şi valoarea creanţei.

(2) Dacă mai mulţi creditori vor să preia bunul în condiţiile alin. (1), acesta va fi atribuit potrivit ordinii de preferinţă stabilite de art. 563 şi 564.

(3) Bunurile sechestrate, care nu au putut fi valorificate în condiţiile prezentei secţiuni, rămân indisponibilizate cel mult 6 luni de la data sechestrului. În cursul acestui termen, executorul poate proceda din nou la valorificarea acestor bunuri. Dacă nici după expirarea acestui termen bunurile nu pot fi valorificate, ele se restituie debitorului.

Art. 449. [1)] (1) În cazul vânzărilor făcute în condiţiile prezentei secţiuni nu este admisibilă nici o cerere de desfiinţare a vânzării împotriva terţului adjudecatar care a plătit preţul, în afară de cazul în care a existat fraudă din partea acestuia.

(2) Când adjudecatar a fost creditorul, vânzarea va putea fi desfiinţată, dacă există temei de nulitate.

Secţiunea a IV-a. Distribuţia preţului

Art. 450-451. [2)] *Abrogate.*

Secţiunea a V-a. Poprirea [3)]

Art. 452. [4)] Sunt supuse executării silite prin poprire sumele de bani, titlurile de valoare sau alte bunuri mobile incorporale urmăribile datorate debitorului de o a treia persoană sau pe care aceasta i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

Art. 453. [5)](1) Poprirea se înfiinţează la cererea creditorului, de executorul judecătoresc de la domiciliul sau sediul debitorului ori de la domiciliul sau sediul terţului poprit.

(2) Pentru sumele datorate cu titlu de obligaţie de întreţinere sau de alocaţie pentru copii, precum şi în cazul sumelor datorate cu titlu de despăgubiri pentru repararea pagubelor cauzate prin moarte, vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii, când executarea se face asupra salariului sau

[1)] Art. 445 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2)] Art. 446 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3)] Art. 447 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4)] Art. 448 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[1)] Art. 449 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2)] Art. 450-451 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3)] Secţiunea a V-a a Capitolului II din Cartea V este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4)] Art. 452 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5)] Art. 453 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

asupra altor venituri periodice cunoscute realizate de debitor, înfiinţarea popririi se dispune de instanţa de fond, din oficiu, de îndată ce hotărârea este executorie potrivit legii.

Art. 454. [1] (1) Poprirea se înfiinţează fără somaţie, prin adresă însoţită de o copie certificată de pe titlul executoriu, comunicată celei de-a treia persoane arătate la art. 452, înştiinţându-se totodată şi debitorul despre măsura luată.

(2) În adresa de poprire se va pune în vedere celei de-a treia persoane, care devine, potrivit alin. (1), terţ poprit, interdicţia de a plăti debitorului sumele de bani sau bunurile mobile incorporale ce i le datorează ori pe care i le va datora, declarându-le poprite în măsura necesară pentru realizarea obligaţiei ce se execută silit.

(3) În cazul în care poprirea a fost înfiinţată ca măsură de asigurare şi nu a fost desfiinţată până la obţinerea titlului executoriu, se va comunica terţului poprit copie certificată de pe titlul executoriu în vederea îndeplinirii obligaţiilor prevăzute de art. 456.

(4) Indisponibilizarea sumelor de bani sau a bunurilor mobile incorporale poprite va înceta dacă debitorul consemnează, cu afectaţiune specială, întreaga valoare a creanţei la dispoziţia creditorului urmăritor. Debitorul va înmâna recipisa de consemnare executorului judecătoresc, care va înştiinţa de îndată pe terţul poprit.

Art. 455. [2] (1) În cazurile prevăzute de art. 453 alin. (2) poprirea rămâne în fiinţă şi atunci când debitorul îşi schimbă locul de muncă la o altă unitate sau este pensionat. În aceste cazuri, unitatea de la care pleacă debitorul va trimite actele prin care s-a înfiinţat poprirea unităţii la care se află noul loc de muncă al debitorului sau organului competent de ocrotire socială care, de la data primirii acestor acte, devine terţ poprit.

(2) Dacă debitorul părăseşte unitatea fără ca aceasta să cunoască noul loc de muncă, ea îl va încunoştinţa pe creditor despre această împrejurare. După aflarea noului loc de muncă al debitorului, creditorul îl va aduce la cunoştinţa unităţii de la care debitorul a plecat, pentru a se proceda potrivit alin. (1).

Art. 456. [3] (1) În termen de 15 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor, de la scadenţa acestora, terţul poprit este obligat:

a) să consemneze suma de bani sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile incorporale poprite şi să trimită dovada executorului, în cazul popririi prevăzute la art. 453 alin. (1).

b) să plătească direct creditorului suma reţinută şi cuvenită acestuia, în cazul popririlor prevăzute de art. 453 alin. (2). La cererea creditorului, suma îi va fi trimisă la domiciliul indicat sau, dacă este cazul, la reşedinţa indicată, cheltuielile de trimitere fiind în sarcina debitorului.

(2) Dacă sunt înfiinţate mai multe popriri, terţul poprit va proceda potrivit alin. (1), comunicând, după caz, executorului ori creditorilor arătaţi la lit. a) şi b) din acelaşi alineat, numele şi adresa celorlalţi creditori, precum şi sumele poprite de fiecare în parte.

Art. 457. [1] (1) În cazul debitorului titular de conturi bancare, poprirea se înfiinţează potrivit art. 453.

(2) La data sesizării societăţii bancare potrivit alin. (1), sumele existente, precum şi cele provenite din încasările viitoare sunt indisponibilizate în măsura necesară realizării creanţei. Din momentul indisponibilizării şi până la achitarea integrală a obligaţiilor prevăzute în titlul executoriu, terţul poprit nu va face nici o altă plată sau altă operaţiune care ar putea diminua suma indisponibilizată, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Dispoziţiile alin. (2) sunt aplicabile şi în cazurile în care poprirea se înfiinţează asupra titlurilor de valoare sau a altor bunuri mobile incorporale urmăribile ce se află în păstrare la unităţi specializate.

Art. 458. [2] (1) Executorul judecătoresc va proceda la eliberarea sau distribuirea sumei de bani consemnate, numai după împlinirea termenului de 15 zile de la primirea dovezii de consemnare a acestei sume.

(2) Creditorilor care nu locuiesc sau nu-şi au sediul în localitatea unde funcţionează executorul, acesta le va trimite sumele plătite de terţul poprit pe cheltuiala debitorului.

Art. 459. [3] În cazul în care sunt înfiinţate mai multe popriri şi sumele cuvenite creditorilor depăşesc suma urmăribilă din veniturile debitorului, terţul poprit, în termenul prevăzut de art. 458 alin. (1), va reţine şi consemna suma urmăribilă şi va depune dovada consemnării la executorul judecătoresc. Distribuirea se va face potrivit dispoziţiilor art. 562-571.

Art. 460. [4] (1) Dacă terţul poprit nu-şi îndeplineşte obligaţiile ce-i revin pentru efectuarea popririi, creditorul, debitorul sau organul de executare, în termen de 3 luni de la data când terţul poprit trebuia să consemneze sau să plătească suma urmăribilă, pot sesiza instanţa de executare, în vederea validării popririi.

(2) Instanţa va cita creditorul urmăritor, debitorul şi terţul poprit şi, dacă din probele administrate rezultă că terţul poprit datorează sume de bani

[1] Art. 454 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 455 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 456 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[1] Art. 457 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 458 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 459 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 460 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

debitorului, va da o hotărâre de validare a popririi prin care va obliga terțul poprit să plătească creditorului, în limita creanței, suma datorată debitorului, iar, în caz contrar, va hotărî desființarea popririi. Terțul poprit care, cu rea-credință, a refuzat să-și îndeplinească obligațiile privind efectuarea popririi, va putea fi amendat, prin aceeași hotărâre, cu o sumă cuprinsă între 2.000.000 lei și 10.000.000 lei.

(3) Dacă sumele sunt datorate periodic, poprirea se validează atât pentru sumele ajunse la scadență, cât și pentru cele care vor fi scadente în viitor, validarea producându-și efectele numai la data când sumele devin scadente.

(4) După validarea popririi, terțul poprit va proceda, după caz, la consemnarea sau plata prevăzută la art. 456. În caz de nerespectare a acestor obligații, executarea silită se va face împotriva terțului poprit, pe baza hotărârii de validare, care constituie titlu executoriu.

Art. 461.[1] Dacă poprirea a fost înființată asupra unor titluri de valoare sau asupra altor bunuri mobile incorporale, executorul va proceda la valorificarea lor potrivit dispozițiilor secțiunii III din prezentul capitol, ținând seama și de reglementările speciale referitoare la aceste bunuri, precum și la eliberarea sau distribuirea sumelor obținute potrivit art. 562-571.

Art. 461[1]-462.[2] *Abrogate.*

Capitolul III. Urmărirea silită a fructelor neculese și recoltelor prinse de rădăcini [3]

Secțiunea I. Urmărirea fructelor prinse de rădăcini

Art. 463.[4] Fructele neculese și recoltele prinse de rădăcini, care sunt ale debitorului, nu se pot urmări decât pe bază de titluri executorii; ele se pot însă sechestra potrivit art. 591 și următoarele.

Art. 464. Urmărirea acestor fructe nu se va putea face decât în 6 săptămâni înaintea coacerii lor și va fi precedată de o somație de plată cu două zile înaintea urmăririi. Sechestrarea însă se va putea face în orice timp.

Art. 465. Urmărirea acestor fructe se va face prin mijlocirea unui executor judecătoresc, față cu subofițerul sau ofițerul de poliție, primarul sau unul din ajutorii săi, sau în lipsa lor, a doi martori majori.

Art. 466.[5] Dispozițiile art. 415-419, 421 și 422 se aplică în mod corespunzător.

---
[1] Art. 461 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 461[1]-462 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Capitolul III din Cartea V este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 463 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 466 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 467-468.[1] *Abrogate.*

Art. 469.[2] Executorul judecătoresc va hotărî, după caz, vânzarea fructelor sau a recoltelor așa cum sunt prinse de rădăcini sau după ce vor fi culese.

Art. 470.[3] Dispozițiile art. 437 și următoarele, precum și ale art. 562-571 se aplică în mod corespunzător.

Art. 471-472.[4] *Abrogate.*

Secțiunea a II-a. Urmărirea veniturilor unui bun imobil

Art. 473-487.[5] *Abrogate.*

Capitolul IV. Urmărirea silită asupra bunurilor imobile [6]

Secțiunea I. Bunuri imobile care pot fi urmărite

Art. 488.[7] (1) Sunt supuse urmăririi silite imobiliare bunurile imobile.

(2) Pot forma obiectul urmăririi silite imobiliare și dreptul de uzufruct asupra unui lucru imobil, precum și dreptul de superficie.

(3) Dreptul de servitute poate fi urmărit silit numai o dată cu fondul dominant căruia îi profită.

Art. 489.[8] (1) Urmărirea imobilelor înscrise în cartea funciară se face pe corpuri de proprietate în întregimea lor.

(2) Se pot urmări în mod separat construcțiile ce formează o proprietate distinctă de sol, drepturile privitoare la proprietatea pe etaje sau pe apartamente, precum și orice alte drepturi privitoare la bunuri pe care legea le declară imobile.

Art. 490.[9] (1) Urmărirea silită imobiliară se întinde de plin drept și asupra bunurilor accesorii imobilului, prevăzute de Codul civil.

(2) Bunurile accesorii nu pot fi urmărite decât o dată cu imobilul.

Art. 491.[10] (1) Imobilul unui minor sau al unei persoane puse sub interdicție nu poate fi urmărit silit înaintea urmăririi mobilelor sale.

---
[1] Art. 467-468 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 469 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 470 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 471-472 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 473-487 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Capitolul IV din Cartea V este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[7] Art. 488 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[8] Art. 489 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[9] Art. 490 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[10] Art. 491 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu împiedică executarea silită asupra unui imobil aflat în proprietatea comună a minorului sau a persoanei puse sub interdicție și a unei persoane cu capacitate deplină de exercițiu, dacă obligația prevăzută în titlul executoriu este comună.

Art. 492. [1] (1) Creditorul ipotecar poate urmări în același timp și imobilele neipotecate ale debitorului său.

(2) În cazul în care se urmărește un imobil ipotecat înstrăinat, dobânditorul acestui bun, care nu este personal obligat pentru creanța ipotecară, poate să ceară instanței de executare urmărirea altor imobile ipotecate pentru aceeași obligație, aflate în posesiunea debitorului principal. Până la soluționarea cererii, urmărirea imobilului ipotecat este suspendată.

(3) Contestația prin care dobânditorul se opune la scoaterea la vânzare se va putea face numai în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii biroului de carte funciară prin care s-a dispus notarea în cartea funciară a somației de începere a urmăririi silite.

Art. 493. [2] (1) Creditorii personali ai unui debitor coproprietar sau codevălmaș nu vor putea să urmărească partea acestuia din imobilele aflate în proprietate comună, ci vor trebui să ceară mai întâi împărțeala acestora.

(2) Creditorii personali pot urmări însă cota-parte determinată a debitorului lor din imobilul aflat în coproprietate, fără a mai fi necesar să ceară împărțeala.

Secțiunea a II-a. Formalitățile premergătoare vânzării la licitație

Art. 494. [3] Imobilele urmărite silit se valorifică prin vânzare la licitație publică, vânzare directă și prin alte modalități admise de lege. Dispozițiile art. 431 sunt aplicabile.

Art. 495. [4] În cazul în care obiectul executării silite îl formează mai multe bunuri imobile distincte ale debitorului, procedura de vânzare prin licitație publică se va îndeplini pentru fiecare bun în parte.

Art. 496. [5] În vederea identificării imobilului urmărit, executorul judecătoresc se va deplasa la locul unde este situat acesta și va încheia un proces-verbal de situație. Procesul-verbal va cuprinde, pe lângă datele prevăzute la art. 504 alin. (1) pct. 1-3, 5, 6 și 14, și descrierea cât mai amănunțită a imobilului urmărit.

Art. 497. [6] (1) După întocmirea procesului verbal de situație, executorul va soma pe debitor că, dacă nu va plăti, se va trece la vânzarea imobilelor cuprinse în acest proces verbal. Somația de plată ce va fi comunicată debitorului va cuprinde pe lângă cele arătate de art. 387 și datele de identificare a imobilului cuprinse în procesul-verbal de situație, precum și mențiunea că s-a luat măsura înscrierii în cartea funciară.

(2) Executorul va lua măsuri ca somația prevăzută la alin. (1) să fie înscrisă în cartea funciară.

(3) Când se urmăresc mai multe imobile, înscrise la același sau la birouri de carte funciară diferite, pentru o creanță garantată cu ipotecă colectivă, somația se va înainta biroului de carte funciară la care este înscrisă ipoteca principală, care, după ce a săvârșit notările prevăzute de lege, va trimite din oficiu o copie de pe încheierile sale biroului de carte funciară secundară.

(4) Din momentul notării somației în cartea funciară orice act de înstrăinare sau constituire de drepturi reale cu privire la imobilul urmărit este inopozabil, afară de cazul în care creditorul sau adjudecatarul s-a declarat de acord cu acel act ori debitorul sau dobânditorul imobilului a consemnat sumele necesare acoperirii creanțelor ce se urmăresc, inclusiv dobânzile și cheltuielile de executare.

Art. 498. [1] (1) Închirierile sau arendările, precum și cesiunile de venituri făcute de debitor sau deținător după data înscrierii somației arătate la art. 497 alin. (1) nu vor fi opozabile creditorului urmăritor sau adjudecatarului.

(2) Închirierile sau arendările anterioare înscrierii somației sunt opozabile, în condițiile legii, atât creditorilor urmăritori, cât și adjudecatarului.

(3) Chiriile sau arenzile plătite debitorului urmărit înainte de scadență nu pot fi opuse creditorilor urmăritori sau adjudecatarului, decât dacă sunt constatate prin act scris cu dată certă.

Art. 499. [2] (1) După primirea somației, debitorul poate cere instanței de executare în termen de 10 zile de la comunicare, să-i încuviințeze ca plata integrală a datoriei, inclusiv dobânzile și cheltuielile de executare, să se facă din veniturile imobilului urmărit sau din alte venituri ale sale pe timp de 6 luni.

(2) Instanța sesizată potrivit alin. (1) va cita părțile în camera de consiliu și se va pronunța de îndată prin încheiere irevocabilă. În caz de admitere a cererii debitorului, instanța va dispune suspendarea urmăririi silite imobiliare.

(3) Pentru motive temeinice, creditorul poate solicita instanței reluarea urmăririi înainte de expirarea termenului de 6 luni, dispozițiile alin. (2) fiind aplicabile în mod corespunzător.

---

[1] Art. 492 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 493 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 494 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 495 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 496 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Art. 497 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[1] Art. 498 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 499 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Secţiunea a III-a. Vânzarea la licitaţie

Art. 500. [1] (1) Dacă în termen de 15 zile de la primirea somaţiei debitorul nu plăteşte datoria, executorul judecătoresc va începe procedura de vânzare.

(2) Executorul va stabili de îndată preţul imobilului, iar în cazul în care consideră necesar va cere părerea unui expert. Dispoziţiile art. 411 alin. (3) sunt aplicabile.

(3) Totodată, executorul va cere biroului de carte funciară să-i comunice drepturile reale şi alte sarcini care grevează imobilul urmărit. Titularii acestor drepturi vor fi înştiinţaţi despre executare şi vor fi citaţi la termenele fixate pentru vânzarea imobilului.

(4) Separat de preţul imobilului se va determina prin expertiză şi valoarea drepturilor de uzufruct, uz, abitaţie sau servitute, dacă aceste drepturi au fost intabulate ulterior înscrierii vreunei ipoteci; în cazul imobilelor înscrise în cartea funciară se va avea în vedere valoarea acestor drepturi menţionată în cartea funciară, iar dacă nu este înscrisă, ea se va stabili, când este cazul, prin expertiză.

Art. 501. [2] (1) După emiterea somaţiei şi în tot cursul executării silite executorul judecătoresc poate numi un administrator-sechestru dacă această măsură este necesară în vederea unei mai bune administrări a imobilului urmărit, precum încasarea veniturilor, efectuarea cheltuielilor necesare şi apărarea în litigiile privitoare la acest bun. De asemenea, la cererea creditorului, executorul va numi un administrator-sechestru.

(2) Administrator–sechestru poate fi numit creditorul, debitorul sau o altă persoană fizică ori persoană juridică.

(3) Administratorul-sechestru va consemna veniturile încasate şi va depune recipisa la executor.

(4) Când administrator–sechestru este numită o altă persoană decât debitorul, executorul îi va fixa drept remuneraţie o sumă, ţinând seama de activitatea depusă, stabilind, totodată, şi modalitatea de plată.

Art. 502. [3] (1) În cazul neîndeplinirii obligaţiilor stabilite în sarcina sa, administratorul-sechestru, la cererea oricărei persoane interesate, poate fi revocat de către executorul judecătoresc.

(2) De asemenea, la cerere, administratorul-sechestru poate fi obligat la despăgubiri de către instanţa de executare.

Art. 503. [4] (1) Dacă debitorul nu are alt mijloc de existenţă decât veniturile imobilului urmărit, la cererea acestuia, executorul judecătoresc, prin proces-verbal, poate să-i fixeze o cotă de cel mult 20% din aceste venituri pentru traiul lui şi al familiei sale.

(2) Împotriva măsurii luate de către executorul judecătoresc, cei interesaţi se pot adresa instanţei de executare. Instanţa va cita părţile în termen scurt, în camera de consiliu, şi va hotărî prin încheiere irevocabilă.

[1] Art. 500 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 501 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 502 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 503 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 504. [1] (1) În termen de 5 zile de la stabilirea preţului imobilului, executorul va întocmi şi afişa publicaţia de vânzare a acestuia care va cuprinde următoarele menţiuni:

1. denumirea şi sediul organului de executare;
2. numărul dosarului de executare;
3. numele şi calitatea executorului;
4. numele şi domiciliul ori, după caz, denumirea şi sediul debitorului şi creditorului;
5. titlul executoriu în temeiul căruia se face urmărirea imobiliară;
6. identificarea imobilului şi descrierea lui sumară;
7. preţul la care a fost evaluat imobilul;
8. menţiunea, dacă va fi cazul, că imobilul se vinde grevat de drepturile de uzufruct, uz, abitaţie sau servitute, intabulate ulterior înscrierii vreunei ipoteci şi că, în cazul în care aceste creanţe nu ar fi acoperite la prima licitaţie, se va proceda, în aceeaşi zi, la o nouă licitaţie pentru vânzarea imobilului liber de acele drepturi. Preţul de la care vor începe aceste licitaţii va fi cel prevăzut de art. 509 alin. (3) şi (4);
9. data, ora şi locul vânzării la licitaţie;
10. invitaţia pentru toţi cei care pretind vreun drept asupra imobilului să-l anunţe executorului înainte de data stabilită pentru vânzare;
11. invitaţia către toţi cei care vor să cumpere imobilul să se prezinte la termenul de vânzare, la locul fixat în acest scop şi, până la acel termen, să prezinte oferte de cumpărare;
12. menţiunea că ofertanţii sunt obligaţi să depună, până la termenul de vânzare, o cauţiune reprezentând 10% din preţul la care a fost evaluat imobilul;
13. data afişării publicaţiei de vânzare;
14. semnătura şi ştampila executorului judecătoresc.

(2) Termenul stabilit pentru vânzare nu va fi mai scurt de 30 de zile şi nici mai lung de 60 de zile de la afişarea publicaţiei de vânzare la locul unde va avea loc licitaţia.

(3) Publicaţia de vânzare se va afişa la sediul organului de executare şi al instanţei de executare, la locul unde se află imobilul urmărit, la sediul primăriei în a cărei rază teritorială este situat imobilul, precum şi la locul unde se desfăşoară licitaţia, dacă acesta este altul decât locul unde este situat imobilul.

[1] Art. 504 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(4) Executorul judecătoresc, la cererea celui interesat, va anunța vânzarea la licitație și într-un ziar de largă circulație.

(5) Debitorul va fi înștiințat despre data, ora și locul vânzării.

(6) Dispozițiile art. 439 alin. (2) sunt aplicabile.

Art. 505.[1] În cazul în care se urmărește imobilul unui minor sau al unei persoane puse sub interdicție, o copie de pe publicația de vânzare a imobilului se depune și la parchetul de pe lângă instanța de executare.

Art. 506.[2] (1) Persoanele care vor să cumpere imobilul la licitație sunt obligate să depună la Casa de Economii și Consemnațiuni, la dispoziția executorului judecătoresc, până la termenul stabilit pentru vânzare, o cauțiune reprezentând 10% din prețul la care a fost evaluat imobilul. Dovada consemnării va fi atașată ofertei de cumpărare.

(2) Nu au obligația de a depune cauțiunea prevăzută la alin. (1) creditorii care au creanțe în rang util, potrivit ordinii de preferință prevăzute de art. 563 și 564.

(3) De asemenea, sunt dispensate de cauțiunea prevăzută la alin. (1) persoanele care, împreună cu debitorul, dețin imobilul urmărit în proprietate comună pe cote-părți.

Art. 507.[3] (1) Vânzarea se face la sediul organului de executare sau al instanței de executare ori la locul unde este situat imobilul sau în orice alt loc, dacă se consideră că este mai potrivit pentru buna valorificare a acestuia. În comune, vânzarea se poate efectua și la sediul primăriei în raza căreia este situat imobilul.

(2) Debitorul nu poate licita nici personal, nici prin alte persoane.

Art. 508.[4] (1) Vânzarea la licitație se face în mod public și se va ține separat pentru fiecare imobil sau corp de proprietate.

(2) Dacă mai multe corpuri de proprietate sunt grevate cu aceeași ipotecă, sau dacă corpul de proprietate este compus din mai multe parcele, executorul judecătoresc va putea dispune, la cererea debitorului sau a creditorului urmăritor, ca vânzarea să se facă în același timp pentru mai multe corpuri de proprietate sau separat pentru fiecare parcelă în parte.

(3) În cazul când corpurile de proprietate sau parcelele se vând separat, ordinea vânzării lor va fi arătată de debitor, iar în lipsa unei asemenea mențiuni, va fi stabilită de executor.

Art. 509.[5] (1) Licitația începe prin citirea de către executor a publicației de vânzare și a ofertelor primite până la acea dată.

[1] Art. 505 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 506 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 507 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 508 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 509 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Executorul va oferi apoi spre vânzare imobilul, prin trei strigări succesive, la intervale de timp care să permită opțiuni și supralicitări, pornind de la prețul oferit care este mai mare decât cel la care s-a făcut evaluarea potrivit art. 500 alin. (2) sau, în lipsa unei asemenea oferte, chiar de la acest preț.

(3) Dacă imobilul este grevat de vreun drept de uzufruct, uz, abitație sau servitute intabulate ulterior înscrierii vreunei ipoteci, la primul termen de vânzare strigările vor începe de la prețul cel mai mare oferit sau, în lipsă, de la cel fixat în publicație, scăzut cu valoarea acestor drepturi socotită potrivit art. 500 alin. (4).

(4) Dacă din cauza existenței drepturilor arătate la alin. (3), nu s-a putut obține un preț suficient pentru acoperirea creanțelor ipotecare înscrise anterior, socotite după datele din cartea funciară, executorul judecătoresc va relua în aceeași zi licitația pentru vânzarea imobilului liber de acele drepturi; în acest caz, strigările vor începe de la prețul menționat în publicația de vânzare, fără scăderea arătată în alin. (3).

(5) În cazul în care nu este oferit nici prețul la care imobilul a fost evaluat, vânzarea se va amâna la un alt termen, de cel mult 60 de zile, pentru care se va face o nouă publicație în condițiile art. 504 alin. (3). La acest termen, licitația va începe de la prețul de 75% din cel la care imobilul a fost evaluat. Dacă nu se obține prețul de începere a licitației, la același termen bunul va fi vândut la cel mai mare preț oferit. Vânzarea se va putea face chiar dacă se prezintă o singură persoană care oferă prețul de la care începe licitația.

Art. 510.[1] (1) Executorul va declara adjudecatar persoana care, la termenul de licitație, a oferit prețul de vânzare potrivit dispozițiilor art. 509. La preț egal, va fi preferat cel care are un drept de preemțiune asupra bunului urmărit.

(2) În toate cazurile, creditorii urmăritori sau intervenienți nu pot să adjudece bunurile oferite spre vânzare la un preț mai mic de 75% din cel la care imobilul a fost evaluat.

Art. 511.[2] Executorul va întocmi un proces-verbal despre desfășurarea și rezultatul fiecărei licitații. În procesul-verbal vor fi menționați toți cei care au participat la licitație, sumele oferite de fiecare participant, precum și adjudecatarul imobilului. Procesul-verbal va fi semnat de executor, creditor, debitor și de adjudecatar.

Art. 512.[3] (1) Adjudecatarul imobilului va depune prețul la dispoziția executorului judecătoresc, în termen de cel mult 30 de zile de la data vânzării, ținându-se seama de cauțiunea depusă în contul prețului.

(2) Când adjudecatar este un creditor, el poate depune creanța sa în

[1] Art. 510 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 511 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 512 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

contul preţului, fiind obligat, dacă este cazul, să depună diferenţa de preţ. Dacă există alţi creditori care au un drept de preferinţă în condiţiile art. 563 şi 564, el va depune până la concurenţa preţului de adjudecare şi suma necesară pentru plata creanţelor lor, în măsura în care acestea nu sunt acoperite prin diferenţa de preţ.

Art. 513. [1] (1) Dacă adjudecatarul nu depune preţul în termenul prevăzut de art. 512 alin. (1), imobilul se va scoate din nou în vânzare în contul acestuia, el fiind obligat să plătească cheltuielile prilejuite de noua licitaţie şi eventuala diferenţă de preţ. Adjudecatarul va putea să achite la termenul de licitaţie preţul oferit iniţial, în care caz va fi obligat numai la plata cheltuielilor cauzate de noua licitaţie.

(2) Dacă la noul termen de licitaţie imobilul nu a fost vândut, fostul adjudecatar este obligat să plătească toate cheltuielile prilejuite de urmărirea imobilului.

(3) Suma datorată potrivit alin. (1) şi (2) de fostul adjudecatar se stabileşte de executor prin procesul-verbal de licitaţie, care constituie titlu executoriu. Această sumă se va reţine cu precădere din cauţiunea depusă.

Art. 514. [2] După adjudecarea imobilului către unul dintre participanţii la licitaţie, executorul, la cerere, va dispune restituirea cauţiunilor depuse de ceilalţi participanţi, procedând, când este cazul, potrivit dispoziţiilor art. 513 alin. (3).

Art. 515. [3] La cererea adjudecatarului, executorul judecătoresc, cu acordul creditorului, poate stabili plata preţului în rate, numărul acestora, cuantumul şi data scadenţei lor, precum şi suma care se plăteşte de îndată drept avans.

Secţiunea a IV-a. Actul de adjudecare

Art. 516. [4] După plata integrală a preţului sau a avansului prevăzut de art. 515, dacă imobilul a fost vândut cu plata în rate, executorul, pe baza procesului-verbal de licitaţie, va întocmi actul de adjudecare, care va cuprinde următoarele menţiuni:

1. denumirea şi sediul organului de executare;

2. numele şi calitatea executorului;

3. numărul şi data procesului-verbal de licitaţie;

4. numele şi domiciliul sau, după caz, denumirea şi sediul debitorului şi adjudecatarului;

5. preţul la care s-a vândut şi modalitatea de achitare în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata în rate;

[1] Art. 513 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 514 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 515 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 516 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

6. menţiunea, dacă este cazul, că imobilul s-a vândut grevat de drepturile de uzufruct, uz, abitaţie sau servitute, ori, după caz, liber de aceste drepturi, în condiţiile prevăzute de art. 509 alin. (3) şi (4);

7. datele de identificare a imobilului;

8. [1] menţiunea că actul de adjudecare este titlu de proprietate şi că poate fi înscris în cartea funciară, precum şi faptul că pentru adjudecatar constituie titlu executoriu împotriva debitorului, dacă imobilul se află în posesiunea acestuia din urmă;

9. menţiunea că, pentru creditor, actul de adjudecare constituie titlu executoriu împotriva cumpărătorului care nu plăteşte diferenţa de preţ, în cazul în care vânzarea s-a făcut cu plata preţului în rate;

10. semnătura şi ştampila executorului, precum şi semnătura adjudecatarului.

Art. 517. [2] (1) Un exemplar de pe actul de adjudecare se va preda dobânditorului spre a-i servi ca titlu de proprietate şi pentru a fi înscris în cartea funciară.

(2) În cazul în care imobilul a fost vândut cu plata preţului în rate, executorul va înainta un exemplar al actului de adjudecare biroului de carte funciară pentru a înscrie în cartea funciară interdicţia de înstrăinare şi grevare a imobilului până la plata integrală a preţului şi a dobânzii corespunzătoare.

(3) Executorul va preda, totodată, un exemplar al actului de adjudecare creditorului urmăritor, care îi va servi ca titlu executoriu împotriva cumpărătorului, dacă acesta nu plăteşte diferenţa de preţ.

Secţiunea a V-a. Efectele adjudecării

Art. 518. [3] (1) Prin actul de adjudecare proprietatea imobilului sau, după caz, un alt drept real care a făcut obiectul urmăririi silite se transmite de la debitor la adjudecatar. De la această dată, adjudecatarul are dreptul la fructe şi venituri, datorează dobânzile până la plata integrală a preţului şi suportă toate sarcinile imobilului.

(2) Prin intabulare, adjudecatarul dobândeşte dreptul de a dispune de imobilul vândut, potrivit regulilor de carte funciară.

(3) De la data intabulării, imobilul rămâne liber de orice ipoteci sau alte sarcini privind garantarea drepturilor de creanţă, creditorii putându-şi realiza aceste drepturi numai din preţul obţinut. Dacă preţul de adjudecare se plăteşte în rate, sarcinile se sting la plata ultimei rate.

(4) Ipotecile şi celelalte sarcini reale se vor radia din oficiu, afară de cele pentru care adjudecatarul ar conveni să fie menţinute; de asemenea, vor fi radiate din oficiu drepturile reale

[1] Pct. 8 al art. 516 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.
[2] Art. 517 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 518 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

intabulate ulterior înscrierii vreunei ipoteci, dacă vânzarea s-a făcut în condițiile prevăzute de art. 509 alin. (4), toate notările făcute cu urmărirea silită, precum și interdicția de înstrăinare sau de grevare, dacă există.

(5) Dacă imobilul a fost cumpărat cu plata prețului în rate, cumpărătorul nu îl va putea înstrăina sau greva, fără încuviințarea creditorilor urmăritori, înainte de plata integrală a prețului.

Art. 519. [1] (1) Locațiunea și celelalte acte juridice privitoare la imobil rămân în ființă sau, după caz, încetează, potrivit legii.

(2) Plățile făcute înainte de scadență de către locatar sau alte persoane interesate sunt supuse dispozițiilor art. 498 alin. (3).

Secțiunea a VI-a. Dispoziții speciale

Art. 520. [2] Orice cerere de evicțiune, totală sau parțială, privind imobilul adjudecat se va prescrie în termen de 3 ani de la data înscrierii actului de adjudecare în cartea funciară. Această prescripție curge și împotriva dispăruților, minorilor și persoanelor puse sub interdicție.

Art. 521. [3] În cazul în care cererea de evicțiune este introdusă înainte de împărțeala prețului de adjudecare, instanța de executare, la solicitarea adjudecatarului, va putea să suspende, cu sau fără cauțiune, împărțeala prețului până la judecarea definitivă a cererii de evicțiune.

Art. 522. [4] (1) Dacă a fost evins total sau parțial, adjudecatarul îl poate acționa pe debitorul urmărit pentru a fi despăgubit.

(2) În măsura în care nu se poate îndestula de la debitor, adjudecatarul îi poate acționa pe creditorii care au încasat prețul de adjudecare, în limita sumei încasate de aceștia.

Art. 523. [5] (1) În tot cursul executării silite asupra bunurilor imobile, debitorul sau altă persoană interesată poate obține desființarea măsurilor asigurătorii sau de executare, consemnând la dispoziția creditorului urmăritor întreaga valoare a creanței, cu toate accesoriile și cheltuielile de executare.

(2) Dispozițiile art. 428 alin. (2)-(4) se aplică în mod corespunzător.

(3) În cazul în care cererea este admisă, instanța, cu acordul debitorului, va dispune și eliberarea sumei în mâinile creditorului.

Art. 524-561. [6] *Abrogate.*

[1] Art. 519 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 520 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 521 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 522 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 523 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Art. 524-561 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.

Capitolul V. Eliberarea și distribuirea sumelor realizate prin executarea silită [1]

Art. 562. [2] Suma de bani realizată prin executarea silită se eliberează creditorului urmăritor până la acoperirea integrală a drepturilor sale, iar suma rămasă disponibilă se predă debitorului.

Art. 563. [3] (1) În cazul în care executarea silită a fost pornită de mai mulți creditori sau când, până la eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare, au depus și alți creditori titlurile lor, executorul judecătoresc procedează la distribuirea sumei potrivit următoarei ordini de preferință, dacă legea nu prevede altfel:

a) creanțele reprezentând cheltuieli de judecată, pentru măsuri asigurătorii sau de executare silită, pentru conservarea bunurilor al căror preț se distribuie, precum și orice alte cheltuieli făcute în interesul comun al creditorilor;

b) creanțele reprezentând salarii și alte datorii asimilate acestora, pensiile, sumele cuvenite șomerilor, potrivit legii, ajutoarele pentru întreținerea și îngrijirea copiilor, pentru maternitate, pentru incapacitate temporară de muncă, prevenirea îmbolnăvirilor, refacerea sau întărirea sănătății, ajutoarele de deces, acordate în cadrul asigurărilor sociale, precum și creanțele reprezentând obligația de reparare a pagubelor cauzate prin moarte, vătămarea integrității corporale sau a sănătății;

c) creanțele rezultând din obligația de întreținere, alocații pentru copii sau obligația de plată a altor sume periodice destinate asigurării mijloacelor de existență;

d) creanțele bugetare provenite din impozite, taxe, contribuții și din alte sume stabilite potrivit legii, datorate bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor locale și bugetelor fondurilor speciale;

e) creanțele rezultând din împrumuturi acordate de stat;

f) creanțele reprezentând despăgubiri pentru repararea pagubelor pricinuite proprietății publice prin fapte ilicite;

g) creanțele rezultând din împrumuturi bancare, din livrări de produse, prestări de servicii sau executări de lucrări, precum și din chirii sau arenzi;

h) creanțele reprezentând amenzi cuvenite bugetului de stat sau bugetelor locale;

i) alte creanțe.

(2) În cazul creanțelor care au aceeași ordine de preferință, dacă legea nu prevede altfel, suma realizată se repartizează între creditori proporțional cu creanța fiecăruia.

[1] Capitolul V din Cartea V este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 562 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 563 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 564. [1] Dacă există creditori care, asupra bunului vândut, au drepturi de gaj, ipotecă sau alte drepturi de preferinţă conservate, în condiţiile prevăzute de lege, la distribuirea sumei rezultate din vânzarea bunului, creanţele lor vor fi plătite înaintea creanţelor prevăzute la art. 563 alin. (1) lit. b).

Art. 565. [2] Dobânzile şi penalităţile sau alte asemenea accesorii ale creanţei principale vor urma ordinea de preferinţă a acestei creanţe.

Art. 566. [3] (1) În cazul în care unul dintre titlurile depuse de creditorii urmăritori conţine obligaţia debitorului de a plăti o sumă de bani în mod periodic, iar bunurile rămase în patrimoniul debitorului după efectuarea executării sau veniturile sale nu asigură plata în viitor a ratelor datorate, executorul judecătoresc sau partea interesată va sesiza instanţa în circumscripţia căreia se face executarea. Instanţa va stabili suma globală cu care creditorul va participa la distribuirea sumei realizate prin urmărire. Încheierea se dă cu citarea părţilor şi este supusă numai recursului.

(2) Dacă debitorul a decedat şi se constată că, în raport cu numărul moştenitorilor, locul unde aceştia se găsesc, modul în care s-a făcut împărţeala moştenirii sau cu alte asemenea împrejurări, plata în rate a creanţelor este greu de realizat, instanţa poate, la cererea creditorului, să procedeze potrivit alin. (1), stabilind suma totală ce se cuvine creditorului, precum şi suma pe care o va plăti fiecare moştenitor în parte.

Art. 567. (1)[4] Creanţele condiţionale sau afectate de un termen suspensiv se vor plăti potrivit ordinii de preferinţă prevăzute de art. 563 şi 564.

(2)[5] Dacă condiţia este rezolutorie, nu se va putea elibera creditorului suma cuvenită, decât dacă acesta va da o cauţiune sau va constitui o ipotecă în favoarea celor care ar trebui să se folosească de această sumă în cazul îndeplinirii condiţiei.

(3) Dacă condiţia este suspensivă, suma cuvenită creditorului va fi distribuită creditorilor care vin după acesta, dacă aceştia vor da o cauţiune sau vor constitui o ipotecă pentru a garanta restituirea sumei primite în caz de îndeplinire a condiţiei.

(4)[6] În cazul în care creditorii prevăzuţi la alin. (2) şi (3) nu dau o cauţiune sau nu constituie o ipotecă, suma se va consemna la Casa de Economii şi Consemnaţiuni până la îndeplinirea condiţiei rezolutorii sau suspensive.

---

[1] Art. 564 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 565 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 566 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Alin. (1) al art. 567 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.
[5] Alin. (2) şi (3) ale art. 567 sunt reproduse astfel cum a fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Alin. (4) al art. 567 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 568. [1] Dacă creanţa este afectată de un termen suspensiv, aceasta se va plăti chiar dacă termenul nu s-a împlinit. Când o astfel de creanţă este fără dobândă, plata înainte de termen nu se va face decât dacă se scade dobânda cuvenită până la împlinirea termenului. Dacă, însă, creditorul nu este de acord să se facă scăderea, partea sa se va consemna la Casa de Economii şi Consemnaţiuni, pentru a fi eliberată la împlinirea termenului.

Art. 569. [2] (1) Eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare se poate face numai după trecerea unui termen de 15 zile de la data depunerii sumei, când executorul va proceda, după caz, la eliberarea sau distribuirea acesteia, cu citarea părţilor şi a creditorilor care şi-au depus titlurile.

(2) În cazul valorificării bunurilor grevate de un drept de gaj ori ipotecă sau de alte drepturi reale dobândite după înscrierea vreunei garanţii reale asupra acestor bunuri, despre care a luat cunoştinţă în condiţiile art. 425 ori art. 500 alin. (3), executorul este obligat să încunoştinţeze din oficiu pe creditorii în favoarea cărora au fost constituite aceste sarcini, pentru a participa la distribuirea preţului.

(3) În acest caz, titularii drepturilor de uzufruct, uz, abitaţie şi servitute, stinse prin adjudecare, vor fi trecuţi în ordinea înscrierii cu valoarea acestor drepturi înscrise în cartea funciară, iar dacă nu este înscrisă, cu valoarea determinată potrivit art. 500 alin. (4), care poate fi contestată în condiţiile art. 570 alin. (2).

Art. 570. [3] (1) Despre eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare, executorul va întocmi de îndată un proces-verbal, care se va semna de persoanele interesate care sunt prezente.

(2) Cel nemulţumit de modul stabilit pentru eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare poate cere executorului să consemneze obiecţiile sale în procesul-verbal, care poate fi contestat în termen de 3 zile. Contestaţia suspendă de drept eliberarea sau, după caz, distribuirea. Judecata ei se face de urgenţă şi cu precădere, cu citarea în termen scurt a părţilor.

Art. 571. [4] După întocmirea procesului-verbal prevăzut de art. 570 alin. (1), nici un creditor nu mai este în drept să ceară a participa la distribuirea sumelor rezultate din executarea silită.

---

[1] Art. 568 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 569 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 570 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 571 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Capitolul VI. Predarea silită a bunurilor şi executarea silită a altor obligaţii de a face sau de a nu face [1]

Secţiunea I. Dispoziţii comune

Art. 572. [2] În cazul în care obligaţia debitorului prevăzută în titlul executoriu constă în predarea unui bun ori a folosinţei acestuia, în desfiinţarea unei construcţii, plantaţii sau altei lucrări ori în îndeplinirea oricărei alte activităţi stabilite pentru realizarea drepturilor creditorului, iar debitorul nu execută de bunăvoie obligaţia sa în termenul prevăzut în somaţie, executorul sau, după caz, creditorul, în raport cu împrejurările cauzei şi natura obligaţiei ce se execută, va proceda fie la executarea silită, fie va sesiza instanţa de executare în vederea aplicării unei amenzi civile.

Art. 573. [3] Dacă creditorul justifică o nevoie urgentă sau există pericol ca debitorul să se sustragă de la urmărire, preşedintele instanţei de executare va putea dispune, prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părţilor, ca executarea silită a obligaţiilor prevăzute la art. 572 să se facă de îndată, fără somaţie.

Art. 574. [4] (1) Dacă în titlul executoriu nu s-a stabilit ce sumă urmează a fi plătită ca echivalent al valorii lucrului în cazul imposibilităţii predării acestuia, instanţa de executare, la cererea creditorului, va stabili această sumă prin hotărâre dată cu citarea părţilor.

(2) Hotărârea este executorie şi este supusă recursului. Suspendarea executării acestei hotărâri nu se va putea obţine decât cu consemnarea sumei stabilite. Dispoziţiile art. 428 sunt aplicabile în mod corespunzător.

(3) Pe baza cererii prevăzute la alin. (1), instanţa va putea înfiinţa măsuri asigurătorii.

Secţiunea a II-a. Predarea silită a bunurilor mobile

Art. 575. [5] Dacă partea obligată să predea un bun mobil, determinat prin calitate şi cantitate, nu-şi îndeplineşte obligaţia în termen de o zi de la primirea somaţiei, predarea lui se va face prin executare silită.

Art. 576. [6] În vederea executării silite a obligaţiei prevăzute la art. 575, executorul judecătoresc va ridica bunul urmărit de la debitor sau de la persoana la care se află, punându-l pe creditor în drepturile sale, stabilite prin titlul executoriu.

[1] Capitolul VI din Cartea V este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 572 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 573 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 574 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 575 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Art. 576 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 577. [1] Executorul judecătoresc va încheia, în condiţiile art. 388, un proces-verbal despre îndeplinirea executării, stabilind, totodată, cheltuielile de executare pe care urmează să le plătească debitorul. Procesul-verbal constituie titlu executoriu în privinţa cheltuielilor de executare stabilite în sarcina debitorului.

Secţiunea a III-a. Predarea silită a bunurilor imobile

Art. 578. [2] Dacă partea obligată să părăsească ori să predea un imobil nu-şi îndeplineşte această obligaţie în termen de 5 zile de la primirea somaţiei, ea va fi îndepărtată prin executare silită, iar imobilul va fi predat celui îndreptăţit.

Art. 579. [3] În vederea executării silite a obligaţiei prevăzute la art. 578, executorul judecătoresc va soma pe debitor să părăsească de îndată imobilul iar, în caz de împotrivire, va elibera imobilul cu ajutorul forţei publice, punând pe creditor în drepturile sale.

Art. 580. [4] Dacă executarea priveşte un imobil în care se găsesc bunuri mobile ce nu formează obiectul executării şi pe care debitorul nu le ridică singur, executorul va încredinţa aceste bunuri în păstrarea unui custode, pe cheltuiala debitorului.

Art. 580¹. [5] Despre îndeplinirea executării potrivit prevederilor prezentei secţiuni, executorul judecătoresc va întocmi un proces-verbal, dispoziţiile art. 577 fiind aplicabile.

Secţiunea a IV-a. Executarea silită a altor obligaţii de a face sau a obligaţiilor de a nu face

Art. 580². [6] Dacă debitorul refuză să îndeplinească o obligaţie de a face cuprinsă într-un titlu executoriu, în termen de 10 zile de la primirea somaţiei, creditorul poate fi autorizat de instanţa de executare, prin încheiere irevocabilă, dată cu citarea părţilor, să o îndeplinească el însuşi sau prin alte persoane, pe cheltuiala debitorului.

Art. 580³. [7] (1) Dacă obligaţia de a face nu poate fi îndeplinită prin altă persoană decât debitorul, acesta poate fi constrâns la îndeplinirea ei, prin aplicarea unei amenzi civile. Instanţa

[1] Art. 577 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 578 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 579 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 580 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 580¹ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[6] Art. 580² este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[7] Art. 580³ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

sesizată de creditor poate obliga pe debitor, prin încheiere irevocabilă, dată cu citarea părţilor, să plătească, în favoarea statului, o amendă civilă de la 200.000 lei la 500.000 lei, stabilită pe zi de întârziere până la executarea obligaţiei prevăzute în titlul executoriu.

(2) Pentru acoperirea prejudiciilor cauzate prin neîndeplinirea obligaţiei prevăzute la alin. (1), creditorul poate cere obligarea debitorului la daune-interese. Dispoziţiile art. 574 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Art. 580⁴. [1] (1) Dispoziţiile prevăzute în secţiunea de faţă sunt aplicabile în mod corespunzător şi în cazul când titlul executoriu cuprinde o obligaţie de a nu face.

(2) Creditorul va putea cere instanţei de executare să fie autorizat, prin încheiere irevocabilă, dată cu citarea părţilor, să desfiinţeze el însuşi sau prin alte persoane, dacă este cazul, pe socoteala debitorului, lucrările făcute de acesta împotriva obligaţiei de a nu face.

Art. 580⁵. [2] În cazurile prevăzute de art. 580² şi 580⁴, dacă debitorul se opune la executarea obligaţiei de către creditor, acesta va putea obţine, prin intermediul executorului judecătoresc, concursul organelor de poliţie, jandarmerie sau al altor agenţi ai forţei publice, după caz.

[1] Art. 580⁴ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 580⁵ este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Cartea VI
Proceduri speciale [1]

Capitolul I. Ordonanţe preşedinţiale

Art. 581. [2] (1) Instanţa va putea să ordone măsuri vremelnice în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere, pentru prevenirea unei pagube iminente şi care nu s-ar putea repara, precum şi pentru înlăturarea piedicilor ce s-ar ivi cu prilejul unei executări.

(2) [3] Cererea de ordonanţă preşedinţială se va introduce la instanţa competentă să se pronunţe asupra fondului dreptului.

(3) [4] Ordonanţa va putea fi dată şi fără citarea părţilor şi chiar atunci când există judecată asupra fondului. Judecata se face de urgenţă şi cu precădere. Pronunţarea se poate amâna cu cel mult 24 de ore, iar motivarea ordonanţei se face în cel mult 48 de ore de la pronunţare.

(4) Ordonanţa este vremelnică şi executorie. Instanţa va putea hotărî că executarea să se facă fără somaţie sau fără trecerea unui termen.

Art. 582. [5] (1) Ordonanţa este supusă recursului în termen de 5 zile de la pronunţare, dacă s-a dat cu citarea părţilor, şi de la comunicare, dacă s-a dat fără citarea lor.

(2) Instanţa de recurs poate suspenda executarea până la judecarea recursului, dar numai cu plata unei cauţiuni al cărei cuantum se va stabili de către aceasta.

(3) Recursul se judecă de urgenţă şi cu precădere, cu citarea părţilor. Dispoziţiile art. 581 alin. (3) referitoare la amânarea pronunţării şi redactarea ordonanţei sunt aplicabile.

(4) Împotriva executării ordonanţei preşedinţiale se poate face contestaţie.

[1] Cartea VI „Proceduri speciale" este reprodusă astfel cum a fost modificată prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 581 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[3] Alin. (2) al art. 581 a fost introdus prin L. nr. 59/1993.

[4] Alin. (3) al art. 581 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[5] Art. 582 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Capitolul II. Refacerea înscrisurilor și hotărârilor dispărute

Art. 583. (1) Dosarele sau înscrisurile privitoare la o pricină în curs de judecată, dispărute în orice chip, se pot reface de însăşi instanța învestită cu judecarea pricinii.

(2) Spre acest sfârşit, instanţa va fixa termen, chiar din oficiu, citând părțile, martorii şi experţii; va cere copii de pe înscrisurile ce i-au fost trimise de autorități și de care părțile s-au folosit sau de pe înscrisurile depuse de părți, dispunând totodată să se scoată din registrele instanţei toate datele privitoare la înscrisurile ce se refac.

(3) Copiile legalizate de pe înscrisurile dispărute ce se află în stăpânirea părţilor, ori altor persoane sau autorităţilor pot folosi la refacerea dosarului.

(4) Încheierea de refacere nu se va putea ataca decât o dată cu fondul.

(5) Înscrisurile astfel refăcute țin locul originalelor, până la găsirea acestora.

Art. 584. (1) Dacă dosarul sau înscrisurile dispărute priveau o pricină în care se pronunţase o hotărâre de către prima instanţă şi împotriva căreia se făcuse apel, această hotărâre se va reface după cel de al doilea exemplar al hotărârii păstrat de prima instanţă; iar dacă şi acel exemplar ar fi dispărut, vor putea folosi la refacere copiile legalizate de pe hotărâre, ce s-au încredinţat părţilor sau altor persoane.

(2) [1]În acest scop, instanța va putea dispune să se facă, din oficiu, publicaţii într-un ziar mai răspândit, cu arătarea ca orice posesor al unei copii de pe hotărâre să o depună la grefa instanţei care a ordonat publicaţia.

(3) [2]Dacă hotărârea nu se poate reface pe calea arătată la alin. (1) şi (2), se va trece la refacerea ei de către instanța de apel, potrivit dispozițiilor art. 583.

(4) Dacă dosarul, inclusiv hotărârea, nu se poate reface nici potrivit alin. (3), instanța de apel va judeca din nou pricina în fond. Pentru judecata din nou a cauzei, părţile sunt obligate să facă dovada că între ele a existat litigiul ce face obiectul rejudecării şi că acesta a fost soluţionat prin hotărâre judecătorească. Dovada se va face cu orice înscrisuri sau extrase din registrele ori din alte evidențe ale instanţei judecătoreşti sau ale altor autorităţi.

Art. 585. [3](1) Instanţa care a pronunțat hotărârea dispărută va proceda în toate cazurile la refacerea acesteia potrivit dispozițiilor art. 583 şi 584.

[1] Alin. (2) al art. 584 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 208/1950.

[2] Alin. (3) şi (4) ale art. 584 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 585 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

(2) Dacă în cursul judecăţii a fost găsită hotărârea dispărută, cererea va fi respinsă.

(3) De asemenea, dacă ulterior judecăţii hotărârea dispărută a fost găsită, hotărârea refăcută potrivit dispozițiilor arătate la alin. (1) va fi anulată de către instanța care a pronunțat-o.

Capitolul III. Despre oferte de plată şi consemnaţii

Art. 586. Când debitorul va voi să plătească aceea ce e dator şi creditorul nu va voi să primească plata, debitorul e în drept a face ofertă reală şi a consemna ce e dator.

Art. 587. (1) Spre acest sfârşit el va face creditorului, prin mijlocirea unui executor judecătoresc de lângă instanța domiciliului acestuia sau a domiciliului ales, o somaţie, ca să primească valoarea datorată.

(2) În acea somaţie se va arăta ziua, ora şi locul, când și unde suma sau obiectul oferit are să-i fie predat.

Art. 588. (1) Dacă creditorul nu voieşte să se prezinte sau să primească suma sau obiectul oferit, executorul judecătoresc va încheia proces-verbal şi va arăta dacă creditorul a iscălit ori n-a putut sau n-a voit să iscălească.

(2) [1]Debitorul, în acest caz, va putea, spre a se libera, să consemneze suma sau bunul oferit la Casa de Economii şi Consemnaţiuni sau după caz, la o unitate specializată, iar recipisa se va depune la executorul judecătoresc de pe lângă instanța domiciliului creditorului.

Art. 589. Cererea ce s-ar putea face înaintea judecătoriei, sau pentru ca să se întărească, sau pentru ca să se anuleze aceste oferte şi consemnaţii, se va face prin osebită petiţie, după regulile stabilite pentru cererea principală.

Art. 590. Se vor aplica celelalte rânduieli ale Codului civil, privitoare la ofertele de plată şi la consemnaţii, cuprinse în art. 1114-1121 inclusiv, afară de alin. (8) din art. 1115 şi alin. (3) şi (4) din art. 1116.

Capitolul IV. Măsurile asigurătorii [2]

Secţiunea I. Sechestrul asigurător

Art. 591. [3](1) Creditorul care nu are titlu executoriu, dar a cărui creanţă este constatată prin act scris şi este exigibilă, poate solicita înfiinţarea unui

[1] Alin. (2) al art. 588 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

[2] Capitolul IV "Măsurile asigurătorii" este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 591 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

sechestru asigurător asupra bunurilor mobile şi imobile ale debitorului, dacă dovedeşte că a intentat acţiune. El poate fi obligat la plata unei cauţiuni în cuantumul fixat de către instanţă.

(2) Acelaşi drept îl are şi creditorul a cărui creanţă nu este constatată în scris, dacă dovedeşte că a intentat acţiune şi depune, o dată cu cererea de sechestru, o cauţiune de jumătate din valoarea reclamată.

(3) Instanţa poate încuviinţa sechestrul asigurător chiar dacă creanţa nu este exigibilă, în cazurile în care debitorul a micşorat prin fapta sa asigurările date creditorului sau nu a dat asigurările promise ori atunci când este pericol ca debitorul să se sustragă de la urmărire sau să-şi ascundă ori să-şi risipească averea. În aceste cazuri, creditorul trebuie să dovedească îndeplinirea celorlalte condiţii prevăzute de alin. (1) şi să depună o cauţiune al cărei cuantum va fi fixat de către instanţă.

Art. 592. [1] (1) Cererea de sechestru asigurător se adresează instanţei care judecă procesul.

(2) Instanţa va decide de urgenţă, în camera de consiliu, fără citarea părţilor, prin încheiere executorie, fixând, totodată, dacă este cazul, cuantumul cauţiunii şi termenul înăuntrul căruia urmează să fie depusă aceasta. Încheierea este supusă numai recursului, în termen de 5 zile de la comunicare. Recursul se judecă de urgenţă şi cu precădere, cu citarea în termen scurt a părţilor.

(3) Dispoziţiile art. 581 alin. (3) privitoare la pronunţarea şi redactarea hotărârii se aplică atât la soluţionarea cererii, cât şi la judecarea recursului.

(4) Nedepunerea cauţiunii în termenul fixat de instanţă atrage desfiinţarea de drept a sechestrului. Aceasta se constată prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părţilor.

Art. 593. [2] (1) Măsura sechestrului asigurător se aduce la îndeplinire de către executorul judecătoresc, potrivit regulilor privitoare la executarea silită, care se aplică în mod corespunzător.

(2) În cazul bunurilor mobile, executorul va aplica sechestrul asupra bunurilor urmăribile numai în măsura necesară realizării creanţei.

(3) Sechestrul asigurător pus asupra unui imobil se va înscrie de îndată în cartea funciară. Înscrierea face opozabil sechestrul tuturor acelora care, după înscriere, vor dobândi vreun drept asupra imobilului respectiv.

(4) Împotriva modului de aducere la îndeplinire a măsurii sechestrului, cel interesat va putea face contestaţie.

Art. 594. [3] Dacă debitorul va da, în toate cazurile, garanţie îndestulătoare, instanţa va putea ridica, la cererea debitorului, sechestrul asigurător. Cererea se soluţionează în camera de consiliu, de urgenţă şi cu citarea în termen scurt a părţilor, prin încheiere supusă numai recursului în termen de 5 zile de la pronunţare. Recursul se judecă de urgenţă şi cu precădere. Dispoziţiile art. 592 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

[1] Art. 592 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 593 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 594 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

Art. 595. [1] În cazul în care cererea principală, în temeiul căreia a fost încuviinţată măsura asigurătorie, a fost anulată, respinsă sau perimată prin hotărâre irevocabilă, ori dacă cel care a făcut-o a renunţat la judecarea acesteia, debitorul poate cere ridicarea măsurii de către instanţa care a încuviinţat-o. Asupra cererii, instanţa se pronunţă prin încheiere irevocabilă, dată fără citarea părţilor. Dispoziţiile art. 593 se aplică în mod corespunzător.

Art. 596. [2] Valorificarea bunurilor sechestrate nu se va putea face decât după ce creditorul a obţinut titlul executoriu.

Secţiunea a II-a. Poprirea asigurătorie

Art. 597. [3] (1) Poprirea asigurătorie se poate înfiinţa asupra sumelor de bani, titlurilor de valoare sau altor bunuri mobile incorporale urmăribile datorate debitorului de o a treia persoană sau pe care aceasta i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente, în condiţiile stabilite de art. 591.

(2) Dispoziţiile art. 592-595 se aplică în mod corespunzător.

Secţiunea a III-a. Sechestrul judiciar

Art. 598. [4] Ori de câte ori există un proces asupra proprietăţii sau a altui drept real principal, asupra posesiunii unui bun mobil sau imobil, ori asupra folosinţei sau administrării unui bun proprietate comună, instanţa competentă pentru judecarea cererii principale va putea să încuviinţeze, la cererea celui interesat, punerea sub sechestru judiciar a bunului, dacă această măsură este necesară pentru conservarea dreptului respectiv.

Art. 599. [5] (1) Se va putea, de asemenea, încuviinţa sechestrul judiciar, chiar fără a exista proces:

1. asupra unui bun pe care debitorul îl oferă pentru liberarea sa;
2. asupra unui bun cu privire la care cel interesat are motive temeinice să se teamă că va fi sustras, distrus ori alterat de posesorul său actual;
3. asupra unor bunuri mobile care alcătuiesc garanţia creditorului, când acesta învederează insolvabilitatea de-

[1] Art. 595 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[2] Art. 596 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 597 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 598 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 599 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

bitorului său ori când are motive temeinice să bănuiască că debitorul va fugi ori să se teamă de sustrageri sau deteriorări.

(2) În aceste cazuri, competentă este instanța în circumscripția căreia se află bunul.

Art. 600. [1](1) Cererea de sechestru judiciar se judecă de urgență, cu citarea părților. În caz de admitere, instanța va putea să oblige pe reclamant la darea unei cauțiuni, iar în cazul bunurilor imobile se va proceda potrivit art. 593 alin. (3). Încheierea este supusă numai recursului, în termen de 5 zile de la pronunțare. Dispozițiile art. 592 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.

(2) Paza bunului sechestrat va fi încredințată persoanei desemnate de părți de comun acord, iar în caz de neînțelegere, unei persoane desemnate de instanță, care va putea fi chiar deținătorul bunului. În acest scop, executorul judecătoresc se va deplasa la locul situării bunului ce urmează a fi pus sub sechestru și-l va da în primire, pe bază de proces-verbal, administratorului-sechestru. Un exemplar al procesului-verbal va fi înaintat și instanței care a încuviințat măsura.

(3) Administratorul-sechestru va putea face toate actele de conservare și administrare, va încasa orice venituri și sume datorate și va putea plăti datorii cu caracter curent, precum și cele constatate prin titlu executoriu. De asemenea, el va putea sta în judecată în numele părților litigante cu privire la bunul pus sub sechestru, dar numai cu autorizarea prealabilă a instanței care l-a numit.

(4) Dacă administrator-sechestru a fost numită o altă persoană decât deținătorul, instanța va fixa, pentru activitatea depusă, o sumă drept remunerație, stabilind, totodată, și modalitățile de plată.

Art. 601. [2] În cazuri urgente, președintele instanței va putea numi, prin încheiere irevocabilă dată fără citarea părților, un administrator provizoriu până la soluționarea cererii de sechestru judiciar.

Capitolul V. Deliberările consiliului de familie

Art. 602-606. [3] *Abrogate.*

[1] Art. 600 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Art. 601 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.

[3] Art. 602-606 au fost abrogate prin D. nr. 32/1954.

Capitolul VI. Divorțul

Art. 607. Cererea de divorț este de competența judecătoriei în circumscripția căreia se află cel din urmă domiciliu comun al soților. Dacă soții nu au avut domiciliu comun sau dacă nici unul din soți nu mai locuiește în circumscripția judecătoriei în care se află cel din urmă domiciliu comun, judecătoria competentă este aceea în circumscripția căruia își are domiciliul pârâtul, iar când pârâtul nu are domiciliu în țară, este competentă judecătoria în circumscripția căreia își are domiciliul reclamantul.

Art. 608. (1) Soțul pârât poate să facă și el cerere de divorț, cel mai târziu până la prima zi de înfățișare, în ședință publică, pentru faptele petrecute înainte de această dată. Pentru faptele petrecute după această dată, pârâtul va putea face cerere până la începerea dezbaterilor asupra fondului, în cererea reclamantului.

(2) Cererea pârâtului se va face la aceeași instanță și se va judeca împreună cu cererea reclamantului.

Art. 609. În cazul când motivele divorțului s-au ivit după începerea dezbaterilor la prima instanță și în timp ce judecata primei cereri se află în apel, cererea pârâtului va fi făcută direct la instanța învestită cu judecarea apelului.

Art. 610. Neintroducerea cererii în termenele arătate în articolele de mai sus atrage decăderea pentru soțul pârât din dreptul de a cere divorțul, afară de cazul când cererea reclamantului a fost respinsă și motivele divorțului s-au ivit în urmă.

Art. 611. Cererea de pensie de întreținere se va face la instanța învestită cu cererea de divorț, chiar dacă între timp s-au ivit schimbări cu privire la domiciliul părților.

Art. 612. (1) [1]Cererea de divorț va cuprinde, pe lângă cele prevăzute de lege pentru cererea de chemare în judecată, numele copiilor minori născuți din căsătorie sau care se bucură de situația legală a copiilor născuți din căsătorie.

(2) Dacă nu sunt copii minori, se va face arătare despre aceasta.

(3) La cerere, se va alătura un extract de căsătorie și câte un extract de naștere al copiilor minori.

(4) [2]Cererea de divorț, împreună cu înscrisurile doveditoare, se va prezenta personal de către reclamant președintelui judecătoriei.

(5) Pârâtul nu este ținut să facă întâmpinare.

(6) Interogatoriul nu poate fi cerut pentru dovedirea motivelor de divorț.

Art. 613. [3]Președintele instanței, primind cererea de divorț, va da recla-

[1] Alin. (1) și (6) ale art. 612 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[2] Alin. (4) este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[3] Art. 613 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

mantului sfaturi de împăcare şi, în cazul în care acesta stăruie în cererea sa, va fixa termen pentru judecarea cauzei.

Art. 613[1]. [1)](1) În cazul în care cererea de divorţ se întemeiază pe acordul părţilor, ea va fi semnată de ambii soţi. Atunci când este cazul, în acţiunea de divorţ, soţii vor stabili şi modalităţile în care au convenit să fie soluţionate cererile accesorii divorţului.

(2) Primind cererea de divorţ formulată în condiţiile alin. (1), preşedintele instanţei va verifica existenţa consimţământului soţilor, după care, va fixa un termen de două luni în şedinţă publică. La termenul de judecată, instanţa va verifica dacă soţii stăruie în desfacerea căsătoriei pe baza acordului lor şi, în caz afirmativ, va trece la judecarea cererii, fără a administra probe cu privire la motivele de divorţ.

(3) Pentru soluţionarea cererilor accesorii privind numele pe care soţii îl vor purta după divorţ, pensia de întreţinere şi atribuirea locuinţei, instanţa va putea dispune, atunci când consideră necesar, administrarea probelor prevăzute de lege.

Art. 613[2]. [2)]Instanţa poate lua, pe tot timpul procesului, prin ordonanţă preşedinţială, măsuri vremelnice cu privire la încredinţarea copiilor minori, la obligaţia de întreţinere, la alocaţia pentru copii şi la folosirea locuinţei.

Art. 614. În faţa instanţelor de fond, părţile se vor înfăţişa în persoană, afară numai dacă unul dintre soţi execută o pedeapsă privativă de libertate, este împiedicat de o boală gravă, este pus sub interdicţie sau are reşedinţa în străinătate; în aceste cazuri, părţile se vor putea înfăţişa prin mandatar.

Art. 615. [3)](1) Cererea de divorţ se judecă în şedinţă publică. Instanţa va putea să dispună însă judecarea în camera de consiliu, dacă va aprecia că prin aceasta s-ar asigura o mai bună judecare sau administrare a probelor.

(2) În toate cazurile hotărârea se pronunţă în şedinţă publică.

Art. 616. [4)]Dacă la termenul de judecată, în primă instanţă, reclamantul lipseşte nejustificat şi se înfăţişează numai pârâtul, cererea va fi respinsă ca nesusţinută.

Art. 616[1]. [5)]Dacă procedura de chemare a soţului pârât a fost îndeplinită prin afişare, iar acesta nu s-a prezentat la primul termen de judecată, instanţa va cere dovezi sau va dispune cercetări pentru a verifica dacă pârâtul îşi are domiciliul la locul indicat în cerere şi, dacă constată că nu domiciliază acolo, va dispune citarea lui la domiciliul său, precum şi, dacă este cazul, la locul său de muncă.

[1)] Art. 613[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[2)] Art. 613[2] este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 174/1974.
[3)] Art. 615 este reprodus astfel cum a fost modificat prin D. nr. 779/1966.
[4)] Art. 616 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[5)] Art. 616[1] este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

Art. 617. (1) Instanţa poate să pronunţe divorţul împotriva ambilor soţi, chiar atunci când numai unul din ei a făcut cerere, dacă din dovezile administrate reiese vina amândurora.

(2) [1)]Hotărârea prin care se pronunţă divorţul nu se va motiva, dacă ambele părţi solicită instanţei aceasta.

(3) În cazurile prevăzute de art. 38 alin. (2) din Codul familiei, instanţa va dispune desfacerea căsătoriei fără a pronunţa divorţul din vina unuia sau a ambilor soţi.

Art. 618. (1) Reclamantul poate renunţa la cerere în tot cursul judecăţii înaintea instanţelor de fond, chiar dacă pârâtul se împotriveşte. Renunţarea reclamantului nu are nici o înrâurire asupra cererii făcute de pârât.

(2) [2)] Acţiunea de divorţ se va stinge prin împăcarea soţilor în orice fază a procesului, chiar dacă intervine în instanţa de apel sau de recurs iar apelul ori recursul nu sunt timbrate conform legii.

(3) Reclamantul însă va putea porni o cerere nouă pentru fapte petrecute după împăcare, şi în acest caz se va putea folosi şi de faptele vechi.

Art. 619. [3)](1) Termenul de apel, precum şi cel de recurs este de 30 de zile şi curge de la comunicarea hotărârii.

(2) Apelul sau, după caz, recursul reclamantului împotriva hotărârii prin care s-a respins cererea va fi respins ca nesusţinut, dacă la judecată se prezintă numai pârâtul.

(3) Apelul sau recursul pârâtului va fi judecat chiar dacă se înfăţişează numai reclamantul.

(4) Hotărârea care se pronunţă în condiţiile art. 613[1] alin. (1) este definitivă şi irevocabilă în ce priveşte divorţul.

(5) Hotărârea dată în materie de divorţ nu este supusă revizuirii.

Capitolul VII. Proceduri relative la deschiderea unei succesiuni

Art. 620-642. [4)] *Abrogate.*

Art. 643-673. [5)] *Abrogate.*

[1)] Alin. (2) şi (3) ale art. 617 au fost introduse prin L. nr. 59/1993.
[2)] Alin. (2) al art. 618 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[3)] Art. 619 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.
[4)] Art. 620-642 au fost abrogate prin D. nr. 40/1953.
[5)] Art. 643-673 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.

Capitolul VII^1. Procedura împărțelii judiciare [1)]

Art. 673^1. Judecarea oricărei cereri de împărțeală privind bunuri asupra cărora părțile au un drept de proprietate comună se face cu procedura prevăzută în capitolul de față, în afara cazurilor în care legea stabilește o altă procedură.

Art. 673^2. Reclamantul este obligat să arate în cererea de partaj persoanele între care urmează a avea loc împărțeala, titlul pe baza căruia se cere împărțeala, toate bunurile supuse împărțelii, evaluarea lor, locul unde acestea se află, precum și persoana care le deține sau le administrează.

Art. 673^3. La prima zi de înfățișare, dacă părțile sunt prezente, instanța le va cere declarații cu privire la fiecare dintre bunurile supuse împărțelii și va lua act, când este cazul, de recunoașterile și acordul lor cu privire la existența bunurilor, locul unde se află și valoarea acestora.

Art. 673^4. (1) În tot cursul procesului, instanța va stărui ca părțile să împartă bunurile prin bună învoială.

(2) Dacă părțile ajung la o înțelegere cu privire la împărțirea bunurilor, instanța va hotărî potrivit învoielii lor. Împărțeala se poate face prin bună învoială și dacă printre cei interesați se află minori sau persoane puse sub interdicție, însă numai cu încuviințarea prealabilă a autorității tutelare, precum și, dacă este cazul, a ocrotitorului legal.

(3) În cazul în care înțelegerea privește împărțirea numai a anumitor bunuri, instanța va lua act de această învoială și va pronunța o hotărâre parțială, continuând procesul pentru celelalte bunuri.

(4) Dispozițiile art. 271-273 sunt aplicabile.

Art. 673^5. (1) Dacă părțile nu se învoiesc, instanța va stabili bunurile supuse împărțelii, calitatea de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia și creanțele născute din starea de proprietate comună pe care coproprietarii le au unii față de alții. Dacă se împarte o moștenire, instanța va mai stabili datoriile transmise prin moștenire, datoriile și creanțele comoștenitorilor față de defunct, precum și sarcinile moștenirii.

(2) Instanța va face împărțeala în natură. În temeiul celor stabilite potrivit alin. (1), ea procedează la formarea loturilor și la atribuirea lor. În cazul în care loturile nu sunt egale în valoare, ele se întregesc printr-o sumă în bani.

Art. 673^6. (1) Dacă pentru formarea loturilor sunt necesare operații de măsurătoare, evaluare și altele asemenea, pentru care instanța nu are date suficiente, ea va da o încheiere prin care va stabili elementele arătate la art. 673^5 alin. (1), întocmind în mod corespunzător minuta prevăzută de art. 258. Prin aceeași încheiere, instanța va dispune efectuarea unei expertize pentru formarea loturilor.

(2) Raportul de expertiză va arăta evaluarea și criteriile avute în vedere la stabilirea acesteia, va indica dacă bunurile pot fi comod partajabile în natură și în ce mod anume, propunând loturile ce urmează a fi atribuite.

Art. 673^7. În cazul în care, după pronunțarea încheierii prevăzute de art. 673^6 alin. (1), dar mai înainte de pronunțarea hotărârii de împărțeală se constată că există și alți coproprietari sau că au fost omise unele bunuri care trebuiau supuse împărțelii, fără ca, privitor la acești coproprietari sau la acele bunuri, să fi avut loc o dezbatere contradictorie, instanța va putea da o nouă încheiere, care va cuprinde, după caz, și coproprietarii sau bunurile omise. În aceleași condiții, instanța poate, cu consimțământul tuturor coproprietarilor, să scoată un bun care a fost cuprins din eroare în masa de împărțit.

Art. 673^8. Încheierile prevăzute la art. 673^6 alin. (1) și art. 673^7 pot fi atacate cu apel mai înainte de pronunțarea hotărârii, dacă apelul privește stabilirea calității de coproprietar, cota-parte ce se cuvine fiecăruia ori masa bunurilor supuse împărțelii. Dacă aceste încheieri nu au fost atacate în ceea ce privește stabilirea calității de coproprietar, cota-parte cuvenită fiecăruia ori masa bunurilor supuse împărțelii, ele nu mai pot fi supuse apelului o dată cu hotărârea asupra fondului procesului.

Art. 673^9. La formarea și atribuirea loturilor, instanța va ține seama, după caz, și de acordul părților, mărimea cotei-părți ce se cuvine fiecăruia din masa bunurilor de împărțit, natura bunurilor, domiciliul și ocupația părților, faptul că unii dintre coproprietari, înainte de a se cere împărțeala, au făcut construcții, îmbunătățiri cu acordul coproprietarilor sau altele asemenea.

Art. 673^{10}. (1) În cazul în care împărțeala în natură a unui bun nu este posibilă sau ar cauza o scădere importantă a valorii acestuia ori i-ar modifica în mod păgubitor destinația economică, la cererea unuia dintre coproprietari, instanța, prin încheiere, îi poate atribui provizoriu întregul bun. Dacă mai mulți coproprietari cer să li se atribuie bunul, instanța va ține seama de criteriile prevăzute la art. 673^9. Prin încheiere, ea va stabili și termenul în care coproprietarul căruia i s-a atribuit provizoriu bunul este obligat să depună sumele ce reprezintă cotele-părți cuvenite celorlalți coproprietari.

(2) Dacă coproprietarul căruia i s-a atribuit provizoriu bunul depune, în termenul stabilit, sumele cuvenite celorlalți coproprietari, instanța, prin hotărârea asupra fondului procesului, îi va atribui bunul.

(3) În cazul în care coproprietarul nu depune în termen sumele cuvenite celorlalți coproprietari, instanța va putea atribui bunul altui coproprietar, în condițiile prezentului articol.

(4) La cererea unuia dintre coproprietari, instanța, ținând seama de îm-

[1)] Capitolul VII "Procedura împărțelii judiciare" (art. 673^1-673^{14}) a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

prejurările cauzei, pentru motive temeinice, va putea să-i atribuie bunul direct prin hotărârea asupra fondului procesului, stabilind, totodată, sumele ce se cuvin celorlalţi coproprietari şi termenul în care este obligat să le plătească.

Art. 673^{11}. (1) În cazul în care nici unul dintre coproprietari nu cere atribuirea bunului ori, deşi acesta a fost atribuit provizoriu, nu s-au depus, în termenul stabilit, sumele cuvenite celorlalţi coproprietari, instanţa, prin încheiere, va dispune vânzarea bunului, stabilind, totodată, dacă vânzarea se va face de către părţi prin bună învoială, ori de către executorul judecătoresc.

(2) Dacă s-a dispus ca vânzarea bunului să se facă de părţi prin bună învoială, instanţa va stabili şi termenul în care aceasta va fi efectuată. Termenul nu poate fi mai mare de 6 luni. La împlinirea termenului, părţile vor prezenta instanţei dovada vânzării.

(3) În cazul în care vânzarea prin bună învoială nu se realizează în termenul prevăzut de alin. (2), instanţa, prin încheiere, va dispune ca vânzarea să fie efectuată de executorul judecătoresc.

(4) Încheierile prevăzute în prezentul articol pot fi atacate separat cu apel. Dacă nu au fost astfel atacate, aceste încheieri nu mai pot fi supuse apelului o dată cu hotărârea asupra fondului procesului.

Art. 673^{12}. (1) După rămânerea irevocabilă a încheierii prin care s-a dispus vânzarea bunului de către executorul judecătoresc, acesta va proceda la efectuarea vânzării la licitaţie publică.

(2) Executorul va fixa termenul de licitaţie, care nu va putea depăşi 30 de zile pentru bunurile mobile şi 60 de zile pentru bunurile imobile, socotite de la data primirii încheierii şi va înştiinţa coproprietarii despre data, ora şi locul vânzării.

(3) Pentru termenul de licitaţie a bunurilor mobile, executorul va întocmi şi afişa publicaţia de vânzare, cu cel puţin 5 zile înainte de acel termen.

(4) În cazul vânzării unui bun imobil, executorul va întocmi şi afişa publicaţia de vânzare cu cel puţin 30 de zile înainte de termenul de licitaţie.

(5) Coproprietarii pot conveni ca vânzarea bunurilor să se facă la orice preţ oferit de participanţii la licitaţie.

(6) Dispoziţiile prezentului articol se completează în mod corespunzător cu dispoziţiile capitolelor II, III şi IV din Cartea a V-a privind vânzarea la licitaţie a bunurilor mobile şi imobile.

Art. 673^{13}. La cererea uneia dintre părţi, instanţa poate proceda la împărţeala bunurilor pentru care nu a dispus vânzarea potrivit art. 673^{11}.

Art. 673^{14}. (1) În toate cazurile, asupra cererii de împărţeală instanţa se va pronunţa prin hotărâre.

(2) Sumele depuse de unul dintre coproprietari pentru ceilalţi, precum şi cele rezultate din vânzare vor fi împărţite de instanţă potrivit dreptului fiecărui coproprietar.

(3) În cazul în care împărţeala nu se poate realiza în nici una din modalităţile prevăzute de lege, instanţa va hotărî închiderea dosarului.

Capitolul VIII. Cererile privitoare la posesiune

Art. 674. (1) Cererile privitoare la posesiune vor fi admise numai dacă:

1. nu a trecut un an de la tulburare sau deposedare;

2. reclamantul dovedeşte că, înainte de această dată, el a posedat cel puţin un an;

3. posesiunea lui întruneşte condiţiile cerute de art. 1846 şi 1847 din Codul civil.

(2) În cazul când deposedarea sau tulburarea s-a făcut prin violenţă, reclamantul este scutit de a face dovada cerută la punctele 2 şi 3 din acest articol.

(3) Cererile posesorii se judecă de urgenţă şi cu precădere.

(4) Întâmpinarea nu este obligatorie.

Art. 675. Asemenea cereri se pot face şi pentru ocrotirea servituţilor continue şi aparente.

Art. 676. Cererile posesorii pot fi făcute şi de cel care deţine lucrul în interesul său propriu, în temeiul unui contract încheiat cu posesorul, afară numai dacă tulburătorul este cel pentru care el deţine.

Capitolul IX. Despărţirea averilor dintre bărbaţi şi femei

Art. 677-686. [1] *Abrogate.*

Capitolul X. Despre interdicţie

Art. 687-691. [2] *Abrogate.*

Capitolul XI. Cesiunea bunurilor

Art. 692-697. [3] *Abrogate.*

Capitolul XII. Convenţiile matrimoniale

Art. 698-709. [4] *Abrogate.*

[1] Art. 677-686 au fost abrogate prin D. nr. 32/1954.
[2] Art. 687-691 au fost abrogate prin D. nr. 31/1954.
[3] Art. 692-697 au fost abrogate prin O.U.G. nr. 138/2000.
[4] Art. 698-709 au fost abrogate prin D. nr. 32/1954.

Capitolul XIII. Transcrierea actelor de strămutare şi urmărirea proprietăţii şi despre inscripţia privilegiilor, ipotecilor şi amanetelor

Art. 710-720. [1]*Abrogate.*

Capitolul XIV. Dispoziţii privind soluţionarea litigiilor în materie comercială [2]

Art. 720^{1}. (1) În procesele şi cererile în materie comercială evaluabile în bani, înainte de introducerea cererii de chemare în judecată, reclamantul va încerca soluţionarea litigiului prin conciliere directă cu cealaltă parte.

(2) În scopul arătat la alin. (1), reclamantul va convoca partea adversă, comunicându-i în scris pretenţiile sale şi temeiul lor legal, precum şi toate actele doveditoare pe care se sprijină acestea. Convocarea se va face prin scrisoare recomandată cu dovadă de primire, prin telegramă, telex, fax sau orice alt mijloc de comunicare care asigură transmiterea textului actului şi confirmarea primirii acestuia. Convocarea se poate face şi prin înmânarea înscrisurilor sub semnătură de primire.

(3) Data convocării pentru conciliere nu se va fixa mai devreme de 15 zile de la data primirii actelor comunicate potrivit alin. (2).

(4) Rezultatul concilierii se va consemna într-un înscris cu arătarea pretenţiilor reciproce referitoare la obiectul litigiului şi a punctului de vedere al fiecărei părţi.

(5) Înscrisul despre rezultatul concilierii ori, în cazul în care pârâtul nu a dat curs convocării prevăzute la alin. (2), dovada că de la data primirii acestei convocări au trecut 30 de zile se anexează la cererea de chemare în judecată.

Art. 720^{2}. În procesele şi cererile în materie comercială, părţile sau reprezentanţii lor pot fi asistaţi de experţi ori de alţi specialişti.

Art. 720^{3}. (1) Cererea de chemare în judecată va cuprinde:

a) numele, domiciliul sau reşedinţa părţilor ori, pentru persoanele juridice, denumirea şi sediul lor, precum şi, după caz, numărul de înmatriculare în registrul comerţului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice, codul fiscal şi contul bancar;

b) numele şi calitatea celui care angajează partea şi ale celui care o reprezintă în litigiu, anexându-se dovada calităţii;

[1] Art. 710-720 au fost abrogate prin L. nr. 7/1996 şi prin L. nr. 99/1999.

[2] Capitolul XIV "Dispoziţii privind soluţionarea litigiilor în materie comercială" (art. 720^{1}-720^{10}) a fost introdus prin O.U.G. nr. 138/2000.

c) obiectul şi valoarea cererii, precum şi calculul prin care s-a ajuns la determinarea acestei valori, cu indicarea înscrisurilor corespunzătoare;

d) motivele de fapt şi de drept, precum şi probele pe care se întemeiază cererea;

e) semnătura părţii sau a reprezentantului acesteia, după caz.

(2) La cererea de chemare în judecată se vor anexa copii certificate de pe toate înscrisurile pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile menţionându-se care dintre aceste înscrisuri au fost comunicate în condiţiile prevăzute de art. 720^{1} alin. (2).

Art. 720^{4}. (1) La primirea cererii de chemare în judecată potrivit art. 114, când este cazul, reclamantului i se va pune în vedere să depună orice act invocat în susţinerea cererii care nu a fost comunicat pârâtului la convocarea pentru conciliere.

(2) Pârâtul va fi citat cu menţiunea că este obligat să depună întâmpinare la dosarul cauzei cu cel puţin 5 zile înainte de termenul de judecată, iar în procesele urgente, cu cel puţin 3 zile. Întâmpinarea va avea cuprinsul prevăzut de art. 115, menţionându-se şi datele arătate de art. 720^{3} alin. (1) lit. a) şi b).

(3) Judecătorii vor verifica efectuarea procedurilor de citare şi comunicare dispuse pentru fiecare termen şi, când este cazul, vor lua măsuri de refacere a acestor proceduri, precum şi pentru folosirea altor mijloace ce pot asigura înştiinţarea părţilor pentru înfăţişarea la termen.

(4) Încheierea privind luarea măsurilor prevăzute de art. 114^{1} alin. (6), în cazul proceselor şi cererilor în materie comercială, poate fi atacată cu recurs în termen de 5 zile de la pronunţare, dacă a fost dată cu citarea părţilor şi de la comunicare, dacă a fost dată fără citarea lor.

Art. 720^{5}. (1) Dacă pârâtul are pretenţii împotriva reclamantului derivând din acelaşi raport juridic, el poate face cerere reconvenţională. În cazul litigiilor prevăzute de art. 720^{1} nu este necesară o altă încercare de conciliere.

(2) Cererea reconvenţională trebuie să îndeplinească condiţiile prevăzute pentru cererea de chemare în judecată şi va fi introdusă în cadrul termenului prevăzut pentru depunerea întâmpinării.

(3) În cazul în care pârâtul a introdus cerere reconvenţională, reclamantul va depune întâmpinare până la prima zi de înfăţişare. La cererea părţii interesate, instanţa, ţinând seama de complexitatea cauzei, poate fixa un termen scurt pentru completarea întâmpinării, precum şi pentru studierea acesteia de către pârât.

Art. 720^{6}. (1) Procesele şi cererile în materie comercială se judecă cu precădere. Instanţa este datoare să asigure, potrivit legii, realizarea drepturilor şi obligaţiilor procesuale ale părţilor, precum şi desfăşurarea cu celeritate a procesului.

(2) Când procedura de citare este legal îndeplinită, judecata, chiar şi asupra fondului, poate continua în şedinţă

publică sau în camera de consiliu, în ziua următoare sau la termene scurte, succesive, date în cunoştinţa părţilor. La aceste termene, instanţa poate stabili, pentru parte sau pentru cel care o reprezintă, îndatoriri în ce priveşte prezentarea dovezilor cu înscrisuri, relaţii scrise, răspunsul scris la interogatoriul comunicat potrivit art. 222, asistarea şi concursul la efectuarea în termen a expertizelor, precum şi orice alte demersuri necesare soluţionării cauzei.

(3) Pentru motive temeinice, alte termene se vor acorda numai în cazul în care judecata nu poate continua potrivit alin. (2).

Art. 720^{7}. În cursul judecăţii asupra fondului procesului, instanţa va stărui pentru soluţionarea lui, în tot sau în parte, prin înţelegerea părţilor. Înţelegerea se constată prin hotărâre irevocabilă şi executorie.

Art. 720^{8}. [1)](1) Hotărârile date în primă instanţă privind procesele şi cererile în materie comercială sunt executorii.

(2) Exercitarea în termen a apelului nu suspendă de drept executarea.

Art. 720^{9}. [1)] Pentru hotărârea judecătorească dată în materie comercială care se aduce la îndeplinire prin executare silită, hotărârea purtând menţiunea că este irevocabilă, constituie titlu executoriu, fără efectuarea altor formalităţi.

Art. 720^{10}. Litigiile privind desfăşurarea activităţii în scopul privatizării prin înstrăinare de bunuri ori alte valori din patrimoniul societăţilor comerciale sau al altor persoane juridice cu capital de stat, precum şi litigiile privind drepturile şi obligaţiile contractate în cadrul acestei activităţi se soluţionează de către instanţele care au competenţa de judecată a proceselor şi cererilor în materie comercială, potrivit dispoziţiilor procedurale aplicabile în această materie.

[1)] Art. 720^{8} este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I, pct. 18 din O.U.G. nr. 58/2003 (modificat, în urma aprobării, prin art. I pct. 10 din L. nr. 195/2004). Anterior L. nr. 195/2004, art. 720^{8} avea următorul conţinut *„Hotărârile date în primă instanţă privind procesele şi cererile în materie comercială sunt executorii"*, iar anterior O.U.G. nr. 58/2003 art. 720^{8} prevedea: *„Hotărârile date în primă instanţă privind procesele şi cererile în materie comercială sunt executorii şi sunt supuse numai recursului."*

[2)] Art. 720^{9} este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 59/2001.

Cartea VII
Dispoziţii finale

Art. 721. Dispoziţiile codului de faţă alcătuiesc procedura de drept comun în materie civilă şi comercială; ele se aplică şi în materiile prevăzute de alte legi în măsura în care acestea nu cuprind dispoziţii potrivnice.

Art. 722. [1)](1) Îndeplinirea actelor de procedură şi comunicarea lor se fac în mod gratuit.

(2) Cheltuielile necesare pentru îndeplinirea actelor de procedură şi comunicarea lor, prin poştă sau alte mijloace, ocazionate de desfăşurarea procesului, se acoperă din fondurile repartizate anume în acest scop, de la bugetul de stat.

Art. 723. (1) Drepturile procedurale trebuie exercitate cu bună-credinţă şi potrivit scopului în vederea căruia au fost recunoscute de lege.

(2) Partea care foloseşte aceste drepturi în chip abuziv răspunde pentru pagubele pricinuite.

Art. 724. [2)] *Abrogat.*

Art. 725. (1) [3)] Dispoziţiile legii noi de procedură se aplică, din momentul intrării ei în vigoare, şi proceselor în curs de judecată începute sub legea veche, precum şi executărilor silite începute sub acea lege.

(2) Procesele în curs de judecată la data schimbării competenţei instanţelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanţe. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispoziţiile legii noi privitoare la competenţă sunt pe deplin aplicabile.

(3) [4)] În cazul în care instanţa este desfiinţată, dosarele se vor trimite din oficiu instanţei competente potrivit legii noi de procedură.

(4) [5)] Hotărârile pronunţate înainte de intrarea în vigoare a legii noi rămân supuse căilor de atac şi termenelor prevăzute de legea sub care au fost pronunţate.

[1)] Art. 722 este reprodus astfel cum a fost modificat prin L. nr. 59/1993.

[2)] Art. 724 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

[3)] Alin. (1)-(2) ale art. 725 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

[4)] Alin. (3) al art. 725 a fost introdus prin O.U.G. nr. 59/2001.

[5)] Alin. (4)-(5) ale art. 725 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin O.U.G. nr. 138/2000.

(5) Actul de procedură îndeplinit înainte de intrarea în vigoare a legii noi rămâne supus dispozițiilor vechii legi. În cazul în care acest act de procedură ar putea fi anulat potrivit legii vechi, el nu va fi menținut, chiar dacă potrivit legii noi ar fi valabil.

Art. 726. [1] *Abrogat.*

Art. 727. [2] Ori de câte ori prin alte legi se face trimitere la dispoziții abrogate sau modificate din cuprinsul acestui cod, trimiterea se va socoti făcută, când este cazul, la dispozițiile corespunzătoare care le înlocuiesc.

Art. 728-732. [3] *Abrogate.*

Art. 733. [4] Amenzile aplicate în temeiul prevederilor codului de față se execută de către executorii judecătorești, potrivit dispozițiilor legale privind executarea silită a creanțelor bugetare.

Art. 734. [5] *Abrogat.*

Art. 735. (1) Legea nr. 389 din 22 iunie 1943, pentru extinderea legislației civile și comerciale a Vechiului Regat în România de peste Carpați, rămâne în vigoare.

(2) [6] *Abrogat.*

---

[1] Art. 726 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.
[2] Art. 727 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[3] Art. 728-732 au fost abrogate prin L. nr. 59/1993.
[4] Art. 733 este reprodus astfel cum a fost modificat prin O.U.G. nr. 138/2000.
[5] Art. 734 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.
[6] Alin. (2) al art. 735 a fost abrogat prin L. nr. 59/1993.

Index alfabetic al Codului de procedură civilă

U

V

Anexe

Alte dispoziții cuprinse în actele de modificare a Codului de procedură civilă

1. Ordonanța de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă

nr. 138 din 14 septembrie 2000

(M. Of. nr. 479 din 2 octombrie 2000)

astfel cum a fost modificată și completată prin **O.U.G. nr. 59/2001** privind modificarea și completarea O.U.G. nr. 138/2000 (M. Of. nr. 217/27.04.2001)

- extras -

[...]

Art. II. Amenzile prevăzute în Codul de procedură civilă, precum și limitele valorice de stabilire a competenței materiale a instanțelor judecătorești în cazurile prevăzute de lege vor putea fi actualizate prin hotărâre a Guvernului, în funcție de rata inflației.

Art. III.[1] (1) Următorii termeni din Codul de procedură civilă se înlocuiesc astfel:

- „ajutor de primar” cu „viceprimar”;
- „casă de depuneri” cu „Casa de Economii și Consemnațiuni”;
- „datornic” cu „debitor”;
- „despărțenie” cu „divorț”;
- „execuțiune”, „ execuție „ cu „executare”;
- „faptele de căpetenie” cu „faptele esențiale”;
- „interogatorul” cu „interogatoriul”;
- „mișcător” cu „mobil”;
- „mort” cu „defunct”;
- „nemișcător” cu „imobil”;
- „nevârstnic” cu „minor”;
- „pecete” cu „sigiliu”;
- „pensie alimentară” cu „pensie de întreținere”;
- „sorocite” cu „ fixate”;
- „tălmaci” cu „interpret”;
- „vârstnic” cu „major”.

(2) Termenii „consiliu judiciar” și „jurământul“ - ca mijloc de probă - se elimină din tot cuprinsul Codului de procedură civilă.

(3) În vederea republicării, Ministerul Justiției este autorizat să înlocuiască

[1] Conform art. II din O.U.G. nr. 59/2001, la art. III alin. (1) se elimină liniuța a 12-a, care prevedea înlocuirea termenului „notarul comunei” cu „secretarul primăriei”.

sau să elimine, după caz, şi alţi termeni sau expresii, pentru actualizarea redactării textelor în conformitate cu terminologia consacrată de dispoziţiile legale în vigoare şi pentru corelarea cu normele privind ortografia limbii române.

Art. IV. Prescripţiile care au început să curgă înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă şi pentru a căror împlinire ar trebui să treacă mai mult de 3 ani, se vor împlini după trecerea unui termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă.

Art. V. În cazul imobilelor neînscrise în cartea funciară, până la deschiderea cărţilor funciare în condiţiile prevăzute de Legea nr. 7/1996 a cadastrului şi a publicităţii imobiliare, formalităţile de publicitate privind urmărirea silită imobiliară se fac cu aceleaşi efecte juridice în vechile documente de publicitate imobiliară.

[...] [1]

Art. VIII. Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă se abrogă:

- art. 1126, 1127 şi art. 1824 – 1836 din Codul civil;

- Legea LX/1881 privitoare la executarea silită imobiliară, cu modificările ulterioare;

- Decretul-lege nr. 603/1943 pentru simplificarea procedurii împărţelilor judiciare;

- art. 889-906 şi 909 din Codul comercial;

- art. 72 alin. (1) şi (2) din Ordonanţa Guvernului nr. 11/1996 privind executarea creanţelor bugetare, publicată în Monitorul Oficial 23 din 31 ianuarie 1996, aprobată şi modificată prin Legea nr. 108/1996, cu modificările şi completările ulterioare;

- orice alte dispoziţii contrare.

Art. IX. Prezenta ordonanţă de urgenţă intră în vigoare la 7 luni de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepţia dispoziţiilor art. I pct. 131-134, care vor intra în vigoare la 3 luni de la publicare.

Art. X. Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, inclusiv cele din prezenta ordonanţă de urgenţă, se va republica în Monitorul Oficial al României, dându-se textelor o nouă numerotare.

Ministerul Justiţiei este singurul autorizat să editeze şi să publice, în volum, după textul publicat în Monitorul Oficial al României, ediţia oficială a Codului de procedură civilă.

[1] Art. VI modifică O.U.G. nr. 25/1997 privind regimul juridic al adopţiei, iar art. VII modifică Legea nr. 168/1999 privind soluţionarea conflictelor de muncă.

2. Ordonanţa de urgenţă a Guvernului privind modificarea şi completarea Codului de procedură civilă

nr. 58 din 25 iunie 2003

(M. Of. nr. 460 din 28 iunie 2003)

astfel cum a fost aprobată cu modificări şi completări prin **Legea nr. 195/2004** (M. Of. nr. 470 din 26/05/2004)

- extras -

Art. I. Codul de procedură civilă, cu modificările şi completările ulterioare, se modifică şi se completează după cum urmează:

[...]

Art. II. (1) Dispoziţiile prezentei ordonanţe de urgenţă se aplică şi proceselor în curs de judecată începute sub legea anterioară, precum şi executării silite începute sub acea lege.

(2) [1] Procesele în curs de judecată la data schimbării competenţei instanţelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanţe, cu excepţia proceselor şi cererilor în materie comercială aflate pe rolul curţilor de apel, în primă instanţă, al căror obiect are o valoare de peste 10 miliarde lei. Cererile în anulare împotriva ordonanţelor privind somaţia de plată, pronunţate de tribunal în cauze comerciale al căror obiect are o valoare de până la 1 miliard lei inclusiv, se vor soluţiona tot de către tribunal. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispoziţiile prezentei ordonanţe de urgenţă privitoare la competenţă sunt aplicabile.

(3) Hotărârile pronunţate înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă rămân supuse căilor de atac, motivelor şi termenelor prevăzute de lege sub care au fost pronunţate.

Art. III. Dispoziţiile prezentei ordonanţe de urgenţă se aplică la 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

[1] Alin. (2) şi (3) ale art. II sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 11 din L. nr. 195/2004. Anterior acestei modificări, alin. (2) şi (3) aveau următorul conţinut: *„(2) Procesele în curs de judecată la data schimbării competenţei instanţelor legal învestite vor continua să fie judecate de acele instanţe. În caz de casare cu trimitere spre rejudecare, dispoziţiile prezentei ordonanţe de urgenţă privitoare la competenţă sunt aplicabile.*

(3) Hotărârile pronunţate înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă rămân supuse căilor de atac şi termenelor prevăzute de legea sub care au fost pronunţate".

Art. IV. [1)] Ordonanța Guvernului nr. 5/2001 privind procedura somației de plată, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 422 din 30 iulie 2001, aprobată și modificată prin Legea nr. 295/2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. ***Alineatul (1) al articolului 2 va avea următorul cuprins:***

„Art. 2. (1) Cererile privind somația de plată se depun la instanța competentă pentru judecarea fondului cauzei în primă instanță."

2. ***Alineatul (3) al articolului 8 se abrogă.***

3. ***Alineatul (5) al articolului 8 va avea următorul cuprins:***

„(5) Hotărârea prin care a fost respinsă cererea în anulare este irevocabilă."

Art. V. Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 29 iulie 1997, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. ***După articolul 17^{1} se introduce articolul 17^{2} cu următorul cuprins:***

„Art. 17^{2}. Sunt scutite de taxa judiciară de timbru cererile pentru dizolvarea societăților comerciale și a grupurilor de interes economic, formulate de Oficiul Național al Registrului Comerțului."

2. ***Articolul 18 va avea următorul cuprins:***

„Art. 18. (1) Determinarea cuantumului taxelor judiciare de timbru se face de către instanța de judecată sau, după caz, de Ministerul Justiției.

(2) Împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru se poate face cerere de reexaminare, la aceeași instanță, în termen de 3 zile de la data la care s-a stabilit taxa sau de la data comunicării sumei datorate.

(3) Cererea se soluționează în camera de consiliu de un alt complet, fără citarea părților, prin încheiere irevocabilă.

(4) În cazul admiterii integrale sau parțiale a cererii de reexaminare, taxa de timbru se restituie total ori, după caz, proporțional cu reducerea sumei contestate."

3. ***După articolul 18 se introduce articolul 18^{1} cu următorul cuprins:***

„Art. 18^{1}. În cazul taxelor datorate pentru cereri adresate Ministerului Justiției, soluționarea cererii de reexaminare este de competența Judecătoriei Sectorului 5 București."

4. ***Articolul 21 va avea următorul cuprins:***

„Art. 21. (1) Instanța judecătorească poate acorda scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru în condițiile art. 74-81 din Codul de procedură civilă.

(2) Pentru taxele datorate Ministerului Justiției, cererea de acordare a scutirilor, reducerilor, eșalonărilor sau amânărilor pentru plata taxelor judiciare de timbru se soluționează de Judecătoria Sectorului 5 București."

5. ***Articolul 22 se abrogă.***

---

1) Art. IV și V au fost introduse prin art. I pct. 12 din L. nr. 195/2004.

6. ***Articolul 25 va avea următorul cuprins:***

„Art. 25. (1) Din sumele realizate din cheltuielile judiciare avansate de stat din bugetele aprobate Ministerului Justiției și Ministerului Public pentru desfășurarea proceselor penale, care sunt suportate de părți sau de alți participanți la proces, în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală, precum și din amenzile judiciare, un procent de 25% constituie venituri la bugetul de stat și se cuprind distinct în bugetul de venituri și cheltuieli al Ministerului Justiției. Executarea silită a debitelor se efectuează de organele de executare ale unităților teritoriale subordonate Ministerului Finanțelor Publice în a căror rază teritorială își are domiciliul sau sediul debitorul, potrivit legislației privind executarea silită a creanțelor bugetare.

(2) Din diferența de 75% din sumele prevăzute la alin. (1) se constituie un fond cu destinație specială pentru stimularea personalului din sistemul justiției, în contul nr. 119 01.07. «Fondul pentru stimularea personalului potrivit dispozițiilor legale».

(3) Repartizarea veniturilor pe beneficiar se face în baza unor norme interne aprobate prin ordin al ministrului justiției.

(4) Disponibilitățile de la finele anului se vor reporta în anul următor, pentru a fi cheltuite cu aceeași destinație."

7. ***După articolul 25 se introduce articolul 25^{1} cu următorul cuprins:***

„Art. 25^{1}. În scopul colectării sumelor prevăzute la art. 25, se vor deschide pe seama Ministerului Justiției conturi la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului „nr. 50.32. «Disponibil din sume colectate pentru bugetul de stat». Lunar, Ministerul Justiției va vira în fondul cu destinație specială cota de 75% din totalul încasărilor."

3. Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă

nr. 195 din 25 mai 2004

(M. Of. nr. 470 din 26 mai 2004)

- extras -

Art. I. Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58 din 25 iunie 2003 privind modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 460 din 28 iunie 2003, cu următoarele modificări și completări:

[...]

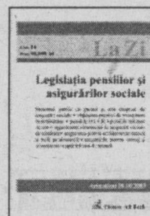
Art. II. (1) Recursurile împotriva hotărârilor date fără drept de apel potrivit legii în vigoare la data pronunțării lor și aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție se trimit spre judecată instanțelor imediat superioare celor care au pronunțat hotărârea în primă instanță.

(2) Recursurile aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și care au ca obiect hotărâri prin care tribunalele au judecat apeluri se trimit spre judecată curților de apel.

(3) Recursurile prevăzute la alin. (1) și (2), a căror admisibilitate în principiu nu a fost examinată până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se scot de pe rol și se trimit, pe cale administrativă, instanțelor devenite competente să le judece, iar în cazul în care admisibilitatea în principiu a fost examinată, se trimit prin declinarea competenței, prin încheiere irevocabilă, dată în camera de consiliu, fără citarea părților.

Art. III. (1) Hotărârile pronunțate de judecătorii în primă instanță în materia fondului funciar sunt supuse apelului la tribunal și recursului la curtea de apel.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1), apelurile aflate pe rolul curților de apel la data intrării în vigoare a prezentei legi se trimit la tribunale, iar recursurile aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție se trimit la curțile de apel. Dispozițiile art. II alin. (3) sunt aplicabile în mod corespunzător.

Legislaţia pensiilor şi asigurărilor sociale, ed. II-a

Colecţia La Zi
ISBN 973-655-426-0
368 pag., 98.000 lei

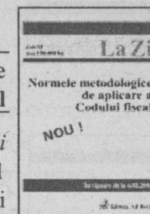
Legislaţia societăţilor comerciale, ed. a II-a

Colecţia La Zi
ISBN 973-655-424-4
448 pag., 120.000 lei

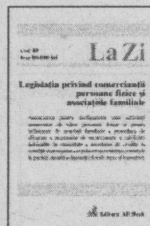
Legislaţia asociaţiilor şi fundaţiilor

Colecţia La Zi
ISBN 973-655-372-8
168 pag., 70.000 lei

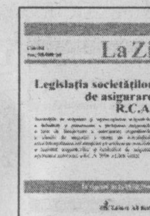
Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal

Colecţia La Zi
ISBN 973-655-420-1
400 pag., 150.000 lei

Legislaţia privind comercianţii persoane fizice şi asociaţiile familiale

Colecţia La Zi
ISBN 973-655-430-9
256 pag., 80.000 lei

Legislaţia societăţilor de asigurare R.C.A.

Colecţia La Zi
ISBN 973-655-408-2
184 pag., 98.000 lei